

Izvestje c.kr.II.državne gimnazije v Ljubljani o šolskem letu 1907./1908.

Na svetlo dal c. kr. ravnatelj

Fran Wiesthaler.

Vsebina:

- 1.) Katalog učiteljske knjižnice. Sestavil knjižničar profesor dr. *Ivan Tertnik*.
- 2.) Naše novo šolsko poslopje. Poroča *ravnatelj*.
- 3.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj*.

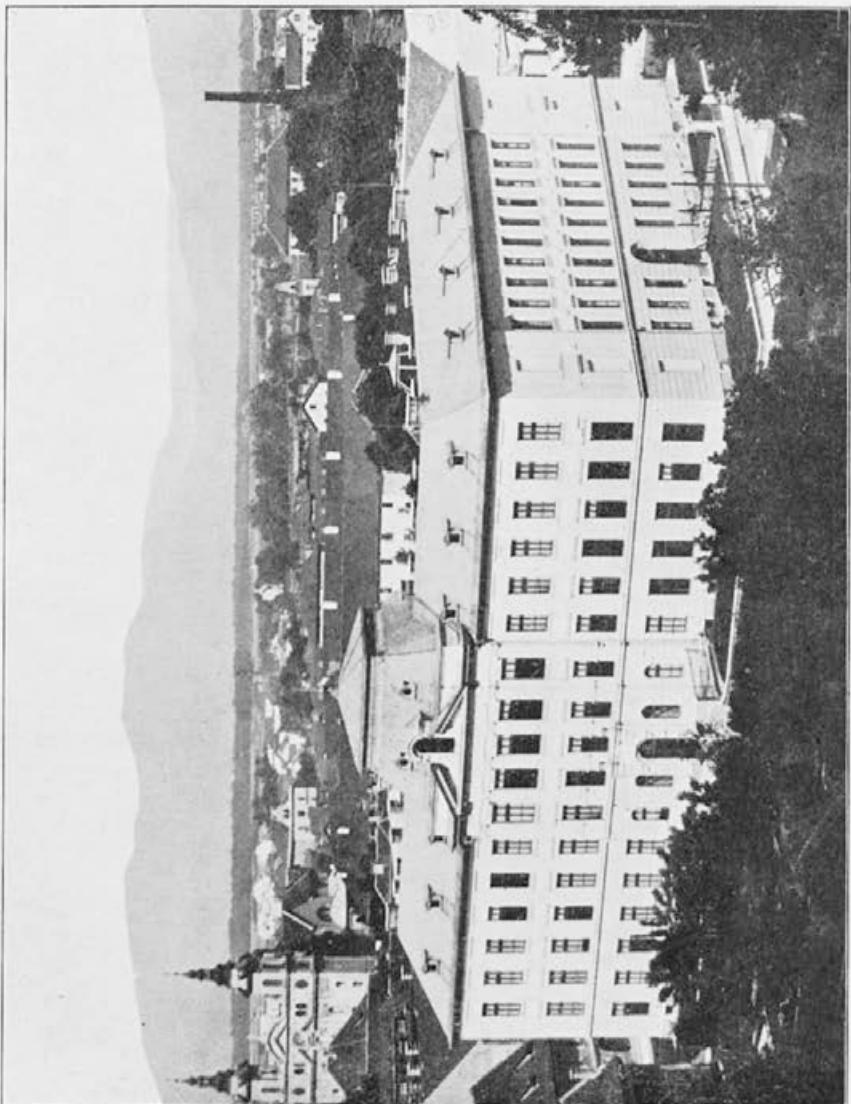
V Ljubljani 1908.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg.

C. kr. II. državna gimnazija v Ljubljani.

Izvestje

c. kr. II. državne gimnazije

v Ljubljani

o šolskem letu 1907./1908.

Na svetlo dal c. kr. ravnatelj

Fran Wiesthaler.

Vsebina:

- 1.) Katalog učiteljske knjižnice. Sestavil knjižničar profesor *dr. Ivan Tertnik*.
- 2.) Naše novo šolsko poslopje. Poroča *ravnatelj*.
- 3.) Šolska poročila. Sestavil *ravnatelj*.

V Ljubljani 1908.

Založila c. kr. II. državna gimnazija.

Natisnila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Katalog učiteljske knjižnice.

Po naredbi visokega c. kr. ministrstva za uk in bogočastje z dne 30. decembra 1896, štev. 26.362, sestavil knjižničar prof. dr. Ivan Terčnik.

I. Enciklopedija.

(Dela splošne in različne vsebine, splošna zgodovina znanosti, spisi akademij, splošno knjigopisje, knjištvo in knjižništvo, katalogi i. t. d.)

1. Das Ausland. Ueberschau der neuesten Forschungen auf dem Gebiete der Natur-, Erd- und Völkerkunde (— in drugih strok). 50. Jahrg. Stuttgart 1877. 2. (Štev. 12. ni.)	Ecp. 1.
2. Becker M. A., Verstreute Blätter. Wien 1880. 8.	Ecp. 2.
3. Österreichischer Bericht über die internationale Ausstellung in London 1862. Im Auftrage des k. k. Ministeriums für Handel und Volkswirtschaft herausg. unter der Leitung von Joseph Arenstein. Wien 1863. 8.	Ecp. 3.
4. Boeckhius Augustus, Orationes in universitate litteraria Friderica Guilelma Berolinensi habitae. Edid. Ferdinandus Ascherson. Lipsiae 1858. 8.	Ecp. 4.
5. Čitavnieca. Podučivni listi za slovenski narod. Izdal Ivan Geršak. II. zvezek. V Gradeu 1865. 8.	Ecp. 5.
6. Zgodnja Danica. Katolški cerkveni list. (Katolišk cerkven list.) Vrednik Janez Krizostom Pogačar. (L. Jeran in A. Zamejc, Andrej Zamejc, Andrej Zamejc in Luka Jeran; od 1857 dalje le: Luka Jeran.) V Ljubljani 1849—1870 in 1872—1873. 4. — 24 letnikov. (Letnikov 1861—1862 in 1869—1870 je po dvoje izvodov; letnika 1871 ni.) — 24 zvez.	Ecp. 6.
7. Dom in Svet. Zabavi in pouku. (Ilustrovan list za leposlovje in znanstvo. — List s podobami za leposlovje in znanstvo.) Uredil France Lampe. (France P. Lampe, Mihael Opeka in Evgen Lampe.) Letnik I.—X. in XVII. sl. V Ljubljani, 1888—1897 in 1904 sl. 8. (4.) — 14 zvez. (+ tekoči letnik.)	Ecp. 7.
8. Prima esposizione del Triregno cioè dei regni di Dalmazia, Croazia e Slavonia nei mesi d'agosto, settembre ed ottobre del 1864 tenuta in Zagabria città capitale del Triregno. Traduzione dall' originale croato. Zagabria 1864. 4.	Ecp. 8.

Opomba: Naslovi so navedeni točno v oni obliki, kakor jo imajo na knjigah; le začetne črke besed so pogosto izpremenjene. — Kratka: b. k. pomeni: brez kraja, kratka: b. l.: brez leta.

9. **Glasnik Slovenski.** (Slovenski Glasnik.) Lepoznansko-podučen list. Vredil in izdal (založil) Anton Janežič. 7. zvezek (1) in 10. tečaj. V Celovcu 1861. in 1867. 2. (8.) — 2 zvez. . . . . Ecp. 9.
10. — Jugoslavjanski. Urednik i izdajatelj Anton Bezenšek. I. leto. Plovdiv 1895. 4. . . . . Ecp. 10.
11. **Handbuch für österreichische Universitäts- und Studien-Bibliotheken sowie für Volks-, Mittelschul- und Bezirks-Lehrerbibliotheken.** Von Ferdinand Grassauer. Wien 1883. 8. . . . . Ecp. 11.
12. **Izvještaj Matice Hrvatske za godinu 1878, 1887, 1888 i 1889, 1906 i 1907.** U Zagrebu 1879. 1888. 1890. 1908. 8. — 4 zvez. . . . . Ecp. 12.
13. **Jahrbuch der Export-Akademie des k. k. österr. Handels-Museums.** 1.—8. Studienjahr. Wien 1899—1907. 8. — 8 zvez. . . . . Ecp. 13.
14. **Jahrbücher für slawische Literatur, Kunst und Wissenschaft.** Herausg. von J. P. Jordan. I.—IV. Jahrg. 1843—1846. Leipzig 4. — 4 zvez. . . . . Ecp. 14.
15. **Koledar za godinu 1858.** Uredio Ivan Filipović. U Osieku. b. l. 8. . . . . Ecp. 15.
16. — Narodni in letopis Matice Slovenske za leto 1867. in 1868. V Ljubljani 1866. in 1867. 8. — (Vsakega letnika je po dvoje izvodov.) . . . . . Ecp. 16.
17. — Narodni, sporočilo in letopis Matice Slovenske za leto 1869. V Ljubljani b. l. 8. (v dvojnem izvodu.) . . . . . Ecp. 17.
18. — Jurijev, za navadno leto 1885. I. letnik. Trst 1884. 8. . . . . Ecp. 18.
19. **Koledaréek družbe sv. Mohora za leto 1861.—1868.** V Celovcu 1860—1867. 8. — 3 zvez. . . . . Ecp. 19.
20. **Hrvatsko kolo.** Naučno-književni i umjetnički zbornik. Knjiga I., II. in III. U Zagrebu 1905—1907. 8. — 3 zvez. . . . . Ecp. 20.
21. **Konversations-Lexikon,** Brockhaus. 14. Aufl. Neue revidierte Jubiläums-Ausgabe. Leipzig, Berlin und Wien 1901—1904. 8. — 17 zvez. . . . . Ecp. 21.
22. **Kres.** Leposloven in znanstven list. Sodelovanjem Greg. Kreka in Dav. Trstenjaka uredoval Jakob Sket. II. letnik. 1882. V Celovci 8. . . . . Ecp. 22.
23. **Lehnerdt Albert.** Auswahl aus Lobecks akademischen Reden. Berlin 1865. 8. . . . . Ecp. 23.
24. **Letopis Matice Slovenske za leto 1869.—1907.** Uredil E. H. Costa (J. Tušek in M. Pleteršnik, Janez Bleiweis, Fr. Levec, Evgen Lah, Lovro Požar, Anton Bartel, Fran Podkrajšek) b. k. 1869—1878. 8. V Ljubljani 1879—1907. 8. — 38 zvez. (+ 26 zvez.; v dvojnem izvodu so letniki 1869, 1871, 1872 in 1873, 1874, 1876—1881, 1888—1897, 1902; letnika 1875 in 1898 je celo po troje izvodov.) . . . . . Ecp. 24.
25. **Ljetopis jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.** Druga svezka (1877—1887). Šesti svezak. U Zagrebu 1887 in 1891. 8. — 2 zvez. . . . . Ecp. 25.
26. **Kmetijske in rokodelske Novice.** (. . . kmetijskih, rokodelnih in narodskih reči. — . . . kmetijskih, obertnijskih in narodskih reči. — . . . gospodarskih, obertnijskih in narodskih stvar. — . . . gospodarske, obertnijske in národné. — . . . gospodarske, obertniške in narodne. — . . . gospodarske, obrtníške in narodne). Na svitlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe. V red devane od Janeza Bleiweisa. (Odgovorni vrednik: Janez Bleiweis, a v 25. tečaji do 28. tečaja: Ivan Murnik, v zadnjem četrletji 28. tečaja do zadnjega četrletja 29. tečaja: Jožef Golé, koncem 29. tečaja in v 30. tečaji znova: Ivan Murnik, od 2. oktobra 1872 (30. tečaj) dalje pa: Alojzi Majer.) V Ljubljani. 1843—1857 in 1859—1882. Tečaj I.—XV. in XVII.—XL. 4. (2.) — 38 zvez. (ozioroma 51 zvez.; letnikov 1861—1864, 1866, 1868—1872, 1878 je po dvoje, letnika 1865 celo po troje izvodov; tečaja 16. iz leta 1858. pa manjka). . . . . Ecp. 26.

27. **Osvěta.** Listy pro rozhled v umění, vědě a politice. Redaktor a vydavatel Václav Vlček. Ročník XVIII.—XX. V Praze 1888—1890. 8. — 3 letník Ecp. 27.
28. **Popis** publikacij jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti 1867—1903. U Zagrebu 1904. 8. . . . . Ecp. 28.
29. **Provinzial-Handbuch des Laibacher Gouvernement-Gebietes im Königreiche Illyrien.** Für das Jahr 1847. Laibach 8. . . . . Ecp. 29.
30. **Oesterreichisch-ungarische Revue.** Neue Folge. (Monatsschrift für die gesammten Culturinteressen Österreich-Ungarns.) Herausg. u. redigiert von A. Mayer-Wyde. 1.—32. Bd. (33. zvezka je le 1 seš.) Wien 1886—1905. 8. — 32 zvez. (+ 1 seš.) . . . . . Ecp. 30.
31. **Simonič Franc,** Slovenska bibliografija. I. del: Knjige. (1550—1900.) V Ljubljani 1903—1905. 8. — 3 seš. . . . . Ecp. 31.
32. **Slovan.** Mesečnik za književnost, umetnost in prosveto. Uredil Fran Govekar. Leto I. sl. V Ljubljani 1902/3 sl. — 6 zvez. (+ tekoči letnik) . . . . . Ecp. 32.
33. **Slovenec.** Tečaj I. V Celovcu 1865. 4. (Le številka 1.—44., t. j. od 14. januarja do 14. junija 1865.) . . . . . Ecp. 33.
34. **Slovinae.** List za književnost, umjetnost i obrtnost. Godina četvrta, peta, šesta, sedma. U Dubrovniku 1881—1884. 4. — 4 letník. (zadnji letník je nekoliko pomanjkljiv.) . . . . . Ecp. 34.
35. **Spomen-čvijeće iz hrvatskih i slovenskih dubrava.** U vienae savila Matica Hrvatska. Zagreb 1900. 8. . . . . Ecp. 35.
36. **Stimmen aus Innerösterreich.** Beiträge zur Durchführung der nationalen, religiösen und politischen Gleichberechtigung. Herausgeber u. Redacteur Andreas Einspieler. I. und II. Jahrgang. Klagenfurt 1861 und 1862. 8. — 2 zvez. (+ 1 zvez., ker je I. letnika dvoje izvodov) . . . . . Ecp. 36.
37. **Občinska uprava** deželnega stolnega mesta Ljubljane leta 1907. 1908. V Ljubljani 8. — 2 seš. . . . . Ecp. 37.
38. **Systematisch-geordnetes Verzeichnis** derjenigen Abhandlungen, Reden, Gedichten u. d. g., welche in den Mittelschulprogrammen Oesterreich-Ungarns seit d. J. 1850—1869 und in jenen von Preussen seit 1852 und von Baiern seit 1863—1868 enthalten sind. Herausg. von Fr. Hübl. Czernowitz 1869. 4. . . . . Ecp. 38.
39. **Vienae zabavi i pouci.** Tečaj XIII.—XXIII. Urednici: August Šenoa (Fr. Folnegović, V. Klaic i M. Maravić, J. Pasarić). U Zagrebu 1881—1891. 4. — 11 letník. (Letnik XIV., XIX. in XXII. je pomanjkljiv.) . . . . . Ecp. 39.
40. **Westermanns illustrierte deutsche Monats-Hefte.** Ein Familienbuch für das gesamte geistige Leben der Gegenwart. 42.—50. Jahrg. (83.—99. Bd.) Oktober 1897 bis März 1906. 8. — 17. zvez. . . . . Ecp. 40.
41. **Zbornik** znanstvenih in poučnih spisov. Uredil L. Pintar. I.—IX. zvez. V Ljubljani 1899—1907. 8. (I., II., IV. in V. zvezka je po troje, III., VI., VII. in VIII. po dvoje izvodov; I., VIII. in IX. zvezku je naslov: «Zbornik», ostalim zvezkom je gornje daljše ime. — 9 zvez. (v 21 izvodih.) . . . . . Ecp. 41.
42. **Zora.** Časopis zabavi i poduku. Peti tečaj. V Mariboru. Uredil, založil in tiskal J. M. Pajk. 1876. 8. . . . . Ecp. 42.
43. **Zvon.** Lepoznanski list. Uredoval in založil J. Stritar. 1870 in 1876—1880. Na Dunaji. 8. — (Letnika 1870, 1876, 1878, 1879 in 1880 je po dvoje, letnika 1877 celo po troje izvodov.) — 6 (oziroma 13) zvez. . . . . Ecp. 43.
44. **Ljubljanski Zvon.** Leposloven in znanstven list. Uredil Fr. Levec (Iv. Tavčar, V. Bežek, Fr. Tekavčič, A. Aškerc, A. Mikuš, Fr. Zbašnik). V Ljubljani. 1881 sl. 8. — 25 zvez. (+ tekoči letnik; letnika 1902. ni.) . . . . . Ecp. 44.

II. Filozofija.

**(Logika, psihologija, etika, metafizika), splošne razprave o estetiki
in o državoslovnih vprašanjih.**

45. Abel Carl, Ueber den Begriff der Liebe in einigen alten und neuen Sprachen. Berlin 1872. 8. (Sammlung gemeinverständlicher wissenschaftlicher Vor- träge, herausg. von Rud. Virchow und Fr. Holtzendorff. VII. Serie, 158. und 159. Heft)	Ph. 1.
46. Allihn F. H. Th., Die Grundlehren der allgemeinen Ethik nebst einer Ab- handlung über das Verhältniss der Religion zur Moral. Leipzig 1861. 8.	Ph. 2.
47. Ambach Eduard, Der junge Staatsbürger, oder: Wie wird man ein braver Unterthan. Wien 1857. 8. (v dvojnem izvodu)	Ph. 3.
48. Bazala Albert, Povjest filozofije. Svezak I. Povjest narodne filozofije Grčke. U Zagrebu 1906. 8. (Poučna knjižnica «Matrice Hrvatske». Knjiga XXXII.)	Ph. 4.
49. Beck Jos., Grundriß der Logik. Besonders abgedruckt aus des Verfassers Philosophischer Propädeutik. Stuttgart 1851. 8.	Ph. 5.
50. Beccaria C. B., Ueber Verbrechen und Strafen nebst Anmerkungen und einem Anhange: Graf Röderer, Ueber die Abschaffung der Todesstrafe. Uebersetzt und mit Vorwort und Beccaria's Biographie versehen von M. Waldeck. Berlin 1870. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek, VIII.) — 2 seš.	Ph. 6.
51. Bulova J. Ad., Die Einheitslehre (Monismus) als Religion. Eine Studie. b. k. (Stuttgart? Berlin?) b. l. (1897?) 8.	Ph. 7.
52. Büchner Ludwig, Natur und Geist. Gespräche zweier Freunde über den Materialismus und über die real-philosophischen Fragen der Gegenwart. 3. Aufl. Halle 1874. 8.	Ph. 8.
53. — Aus Natur und Wissenschaft. Studien, Kritiken und Abhandlungen. 3. Aufl. Leipzig 1874. 8.	Ph. 9.
54. Calinich Ernst Adolf Eduard, Denklehre für Lehrer und Erzieher, so wie für jeden Gebildeten. Dresden 1847. 8.	Ph. 10.
55. Carriere Moriz, Das Wesen und die Formen der Poesie. Ein Beitrag zur Philosophie des Schönen und der Kunst. Leipzig 1854. 8.	Ph. 11.
56. Combe George, Das Wesen des Menschen und sein Verhältniss zu der Aussen- welt. Aus dem Englischen von Ed. Hirschfeld. Bremen 1838. 8.	Ph. 12.
57. Dante Alighieri, Ueber die Monarchie. Uebersetzt und mit einer Einleitung versehen von Oskar Hubatsch. Berlin 1872. 8. (L. Heimann's Historisch- politische Bibliothek, XIV.)	Ph. 13.
58. Dühring E., Kritische Geschichte der Philosophie von ihren Anfängen bis zur Gegenwart. 2. Aufl. Berlin 1873. 8.	Ph. 14.
59. — Cursus der Philosophie als streng wissenschaftlicher Weltanschauung und Lebensgestaltung. Leipzig 1875. 8.	Ph. 15.
60. — Der Werth des Lebens populär dargestellt. 2. Aufl. Leipzig 1877. 8.	Ph. 16.
61. Egger Alois, Vorschule der Aesthetik. Wien 1872. 8.	Ph. 17.
62. Falek R., Juristische Encyklopädie, auch zum Gebrauche bei akademischen Vorlesungen. Nach des Verfassers Tode herausg. von R. Ihering. 5. Aus- gabe. Leipzig 1851. 8.	Ph. 18.
63. Fichte Johann Gottlieb, Reden an die deutsche Nation. Mit einer Einleitung versehen von Ernst Kuhn. Berlin 1869. 8. (L. Heimann's Historisch- politische Bibliothek, IV.) — 3 seš.	Ph. 19.

64. **Friedrich II.**, Antimachiavel (Widerlegung des «Fürsten» von Machiavel) nebst zwei kleineren politischen Aufsätzen. Aus dem Französischen übersetzt und mit einer Einleitung versehen von L. B. Förster. Berlin 1870. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek, IX.) — 2 seš. . . . . Ph. 20.
65. **Fries Jakob Friedr.**, System der Logik. 3. Aufl. Heidelberg 1837. 8. . . . . Ph. 21.
66. **Gockel Christ. Friedr.**, Encyklopädische Einleitung in die Philosophie. Lehrbuch der philosophischen Propädeutik für Gelehrten-Schulen und Anleitung zum Selbstunterricht. Karlsruhe 1855. 8. . . . . Ph. 22.
67. **Hanusek Ign. Joh.**, Handbuch der wissenschaftlichen Denklehre in filosofisches Wissen einleitend. Lemberg 1843. 8. . . . . Ph. 23.
68. — Handbuch der Erfahrungs-Seelenlehre in filosofisches Wissen einleitend. 2. Aufl. Lemberg 1846. 8. . . . . Ph. 24.
69. **Hartmann Ph. C.**, Der Geist des Menschen in seinen Verhältnissen zum physischen Leben, oder Grundzüge zu einer Physiologie des Denkens. 2. Aufl. Wien 1832. 8. . . . . Ph. 25.
70. **Hartmann Eduard**, Philosophie des Unbewussten. 2. Aufl. Berlin 1870. 8. . . . . Ph. 26.
71. **Helfferich Adolph**, Der Organismus der Wissenschaft und die Philosophie der Geschichte. Leipzig 1856. 8. . . . . Ph. 27.
72. **Höfler Alois**, Grundlehren der Logik und Psychologie. Mit einem Anhange: Zehn Lesestücke aus philosophischen Klassikern. Wien 1903. 8. (v dvojnym izvodu). . . . . Ph. 28.
- Grundlehren der Logik. 4. Aufl. Leipzig-Wien 1907. 8. . . . . Ph. 29.
- Grundlehren der Psychologie. 2. Aufl. Wien 1905. 8. . . . . Ph. 30.
- Zehn Lesestücke aus philosophischen Klassikern. 4. Aufl. Wien-Leipzig 1906. 8. . . . . Ph. 31.
73. — und **Witasek Stephan**, Hundert psychologische Schulversuche mit Angabe der Apparate. 2. Aufl. Leipzig 1903. 8. . . . . Ph. 32.
74. **Humboldt Wilhelm**, Ahandlungen über Geschichte und Politik. Mit einer Einleitung versehen von L. B. Förster. Berlin 1869. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek, V.) — 2 ses. . . . . Ph. 33.
75. **Ivanoff Theodor**, Die Abweichungen Steinhals von Herbart auf dem Gebiete der ethischen Elementarlehre. Inaugural-Dissertation. Jena 1893. 8. . . . . Ph. 34.
76. **Jerusalem W.**, Lehrbuch der Psychologie. 3. Aufl. Wien u. Leipzig 1902. 8. . . . . Ph. 35.
77. **Kant Immanuel**, Die Religion innerhalb der Grenzen der bloßen Vernunft. 2. Aufl. Königsberg 1794. 8. . . . . Ph. 36.
78. **Kaulich Wilhelm**, System der Metaphysik. Prag 1874. 8. . . . . Ph. 37.
79. **Kirchner Friedr.**, Katechismus der Geschichte der Philosophie von Thales bis zur Gegenwart. Leipzig 1877. 8. . . . . Ph. 38.
80. **Knauer Vincenz**, Grundlinien zur Aristotelisch-Thomistischen Psychologie. Wien 1885. 8. . . . . Ph. 39.
81. **Körner Friedr.**, Das Werden und Wachsen des menschlichen Geistes. Versuch zur Begründung einer naturwissenschaftlichen Seelenkunde und Erziehungskunst. Jena 1869. 8. . . . . Ph. 40.
82. **Lampe France**, Vvod v modroslovje. V Ljubljani 1887. 8. (v treh izvodih.). . . . . Ph. 41.
83. — Dušeslovje. V Ljubljani 1889–1890. 8. (v dvojnjem izvodu) . . . . . Ph. 42.
84. **Lemecke Carl**, Populäre Aesthetik. 3. Aufl. Leipzig 1870. 8. . . . . Ph. 43.
85. **Lichtenfels R. Johann**, Lehrbuch zur Einleitung in die Philosophie. Allgemeine Einleitung, Psychologie, Logik. Wien 1850. 8. . . . . Ph. 44.
86. **Liew C. C.**, Die Begriffsbestimmung vornehmlich in ihrer Beziehung zur Pädagogik. Inaugural-Dissertation. Jena 1893. 8. . . . . Ph. 45.

87. Lindner Gustav Adolph, Lehrbuch der empirischen Psychologie.	Ph. 46.
α) 1. Aufl. Cilli 1858. 8.	Ph. 47.
β) 2. Aufl. Wien 1868. 8. (v dvojnom izvodu.)	
88. — Lehrbuch der formalen Logik.	• Ph. 48.
α) 1. Aufl. Graz 1861. 8.	Ph. 49.
β) 2. Aufl. Wien 1867. 8. (v dvojnom izvodu.)	
89. — Ideen zur Psychologie der Gesellschaft, als Grundlage der Socialwissenschaft. Wien 1871. 8.	Ph. 50.
90. Lindner G. A. und Leelair Anton, Lehrbuch der allgemeinen Logik. Für höhere Bildungsanstalten. Mit Benützung der 7. Aufl. des Lehrbuches der formalen Logik von A. Lindner verfaßt. Wien.	Ph. 51.
α) 3. Aufl. 1903. 8.	Ph. 52.
β) 4. Aufl. 1907. 8.	
91. Lukens Hermann T., Die Vorstellungsserien und ihre pädagogische Bedeutung. Inaugural-Dissertation. Gütersloh 1892. 8.	Ph. 53.
92. Machiavelli Niccolo, Der Fürst. Uebersetzt von W. Grätzmacher. Berlin 1870. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek, VII.)	Ph. 54.
93. — Erörterungen über die erste Dekade des Titus Livius. Uebersetzt von W. Grätzmacher. Berlin 1870. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek, XI.) — 4 seš.	Ph. 55.
94. Masing Woldemar, Die tragische Schuld. Nach einem am 3./15. Februar 1871 in der Aula der Universität zu Dorpat gehaltenen Vortrage. Berlin 1872. 8. (Sammlung gemeinverständlicher wissenschaftlicher Vorträge, herausg. von Rud. Virchow und Fr. Holtzendorff. VII. Serie, 162. Heft.)	Ph. 56.
95. Meyer Jürgen Bona, Arthur Schopenhauer als Mensch und Denker. Berlin 1872. 8. (Sammlung gemeinverständlicher wissenschaftlicher Vorträge, herausg. von Rud. Virchow und Fr. Holtzendorff. VII. Serie, 145. Heft.)	Ph. 57.
96. Milton John, Politische Hauptscriften. Uebersetzt und mit Anmerkungen versehen von Wilhelm Bernhardi. I. Bd. (1.—7. Lfg.), II. Bd. (1.—4. Lfg.) Berlin 1870—1874. — 7 seš. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek.)	Ph. 58.
97. Münz Bernhard, Die Erkenntniss-Sensationstheorie des Protagoras. Wien 1880. 8.	Ph. 59.
98. — Die Keime der Erkenntnisstheorie in der vorsophistischen Periode der griechischen Philosophie. Wien 1880. 8.	Ph. 60.
99. — Lebens- und Weltfragen. Philosophische Essais. Wien 1886. 8.	Ph. 61.
100. Nahlowsky Jos. W., Das Gefühlsleben. Dargestellt aus praktischen Gesichtspunkten, nebst einer kritischen Einleitung. Leipzig 1862. 8.	Ph. 62.
101. — Die ethischen Ideen als die waltenden Mächte im Einzel- wie im Staatsleben, nach ihren verschiedenen Beziehungen beleuchtet. Leipzig 1865. 8.	Ph. 63.
102. — Grundzüge zur Lehre von der Gesellschaft und dem Staate. Leipzig 1865. 8.	Ph. 64.
103. Øersted Hans Christian, Der Geist in der Natur. Deutsch von K. L. Kanne-giesser. Neue Ausgabe. I. Bd. Leipzig 1854. 8. (Enega lista manjka.)	Ph. 65.
104. Osenbrüggen Eduard, Die Ehre im Spiegel der Zeit. Berlin 1872. 8. (Sammlung gemeinverständlicher wissenschaftlicher Vorträge, herausg. von Rud. Virchow und Fr. Holtzendorff. VII. Serie, 152. Heft.)	Ph. 66.
105. Pfleiderer, Theorie des Aberglaubens. Berlin 1872. 8. (Sammlung gemeinverständlicher wissenschaftlicher Vorträge, herausg. von Rud. Virchow und Fr. Holtzendorff. VII. Serie, 167. Heft.)	Ph. 67.

106. Pfeiderer Edmund, Lotze's philosophische Weltanschauung nach ihren Grundzügen. Berlin 1882. 8. . . . . Ph. 68.
107. Prantl K., Uebersicht der griechisch-römischen Philosophie. Stuttgart 1854. 8. . . . . Ph. 69.
108. Püllenbergs Johann, Empirische Psychologie für Gymnasien. 3. Aufl. Coblenz 1854. 16. . . . . Ph. 70.
109. Reinhold Ernst, Lehrbuch der Geschichte der Philosophie. 3. Aufl. Jena 1849. 8. . . . . Ph. 71.
110. Rogač Jože, Narodnost in slovenstvo. V Ljubljani 1860. 8. (v dvojnem izvodu). . . . . Ph. 72.
111. Schneider Gustav, Platons Philosophie in ihren wesentlichsten Zügen durch ausgewählte Abschnitte aus seinen Schriften dargestellt. Stuttgart b. 1. 8. . . . . Ph. 73.
112. Schuchter Josef, Kurzgefasste empirische Psychologie. Wien 1902. 8. . . . . Ph. 74.
113. Schwegler Albert, Geschichte der griechischen Philosophie. Herausg. von Carl Köstlin. Tübingen.
 a) 1. Aufl. 1859. 8. . . . . Ph. 75.
 b) 2. Aufl. 1870. 8. . . . . Ph. 76.
114. — Geschichte der Philosophie im Umriß. Ein Leitfaden zur Uebersicht. 5. Aufl. Stuttgart 1863. 8. . . . . Ph. 77.
115. Seigersehmied J. M., Pamet in vera. Slovenskemu narodu v potrditev njegove vere. V Celovcu 1903 in 1907. 8. — 2 zvez. (1. zvez. ni.). . . . . Ph. 78.
116. Steinthal H., Philologie, Geschichte und Psychologie in ihren gegenseitigen Beziehungen. Ein Vortrag ... in erweiternder Überarbeitung. Berlin 1864. 8. . . . . Ph. 79.
117. Steuer Carl Wilibald, Die Gottes- und Logoslehre des Tatian mit ihren Berührungen in der griechischen Philosophie. Inaugural-Dissertation. Jena 1892. 8. . . . . Ph. 80.
118. Stricker S., Studien über das Bewusstsein. Wien 1879. 8. . . . . Ph. 81.
119. Susemihl Fr., Die genetische Entwicklung der Platonischen Philosophie einleitend dargestellt. Leipzig. I. Th. 1855 ; II. Th. 1. Hälfte. 1857., II. Th. 2. Hälfte. 1860. 8. — 2 zvez. . . . . Ph. 82.
120. Tausch Carl, Einleitung in die Philosophie. Wien 1892. 8. . . . . Ph. 83.
121. Temming Ernst, Beitrag zur Darstellung und Kritik der moralischen Bildungslehre Kant's. Inaugural-Dissertation. Braunschweig, 1892. 8. . . . . Ph. 84.
122. Thiersch Friedr., Allgemeine Aesthetik in akademischen Lehrvorträgen. Berlin 1846. 8. . . . . Ph. 85.
123. Thürmer, Eine Logik für Schule, Haus und Leben, die in leicht verständlicher Sprache in das Reich des Wissens und Denkens führt, itd. itd. Wien 1853. 8. . . . . Ph. 86.
124. Tittel Gottlob August, Erläuterungen der theoretischen und praktischen Philosophie nach Herrn Feders Ordnung. Logik. 3. Aufl. Frankfurt a. M. 1793. 8. . . . . Ph. 87.
125. Torbar Josip, O instinktu. (Preštampano iz 117. knjige Rada jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti.) U Zagrebu 1894. 8. . . . . Ph. 88.
126. Trendelenburg Adolf, Herbarts praktische Philosophie und die Ethik der Alten. Aus den Abhandlungen der Königl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin 1856. Berlin 1856. 4. . . . . Ph. 89.
127. Turić Georg, Der Entschluss in dem Willensprozesse, aus dem Gesichtspunkt von Herbarts Metaphysik und Psychologie erörtert. Inaugural-Dissertation. Lagensalza 1892. 8. . . . . Ph. 90.
128. Ullepitsch C. A., Aphorismen aus dem Gebiete der Lebensphilosophie. Laibach 1842. 8. . . . . Ph. 91.

129. Ueberweg Friedr., System der Logik und Geschichte der logischen Lehren. Bonn 1857. 8. . . . . Ph. 92.
130. — Grundriss der Geschichte der Philosophie der vorchristlichen Zeit. Berlin 1863. 8. . . . . Ph. 93.
131. Veyder Malberg Arthur, Ueber die Einheit aller Kraft. Eine Abhandlung. Wien 1884. 8. . . . . Ph. 94.
132. Waitz J. H. W., Die Hauptlehren der Logik für solche, welche sich selbst belehren wollen, bearbeitet. Erfurt 1840. 8. . . . . Ph. 95.
133. Weickard Melchior Adam, Der philosophische Arzt. Frankfurt a. M. 1790. 8. — 2 zvez. . . . . Ph. 96.
134. Weigelt G., Zur Geschichte der neueren Philosophie. Populäre Vorträge. Hamburg 1855. 8. . . . . Ph. 97.
135. Wendt H., Sinneswahrnehmungen und Sinnestäuschungen. Vortrag. Berlin 1872. 8. (Sammlung gemeinverständlicher wissenschaftlicher Vorträge, herausg. von Rud. Virchow und Fr. Holtzendorff. VII. Serie, 166. Heft.) . . . . . Ph. 98.
136. Wimmer J., Einiges über Jenseits und Diesseits. Leipzig 1880. 8. . . . . Ph. 99.
137. Windelband W., Geschichte der alten Philosophie. 2. Aufl. München 1894. 8. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft... herausg. von Iwan Müller, V. Bd. 1. Abth.) . . . . . KPh. 1.
138. Zeller Eduard, Die Philosophie der Griechen in ihrer geschichtlichen Entwicklung dargestellt. 3. (4., 2.) Aufl. Leipzig (Tübingen) 1869, 1889, 1862, 1865, 1868. 8. — 5 zvez. . . . . Ph. 100.
139. Zimmermann Robert, Empirische Psychologie für Obergymnasien. Wien 1852. 8. . . . . Ph. 101.
140. — Philosophische Propaedeutik. Prolegomena. Logik. Empirische Psychologie. Zur Einleitung in die Philosophie. 2. Aufl. Wien 1860. 8. . . . . Ph. 102.

III. Pedagogika.

(Metodika, didaktika, zgodovina ukoslovja in vzgojeslovja, šolska zgodovina, šolske spremnosti [lepopisje, petje, telovadba, stenografska i. t. d.], šolska statistika, šolska uprava, šolsko zdravoslovje, razprave o mladinskih spisih.)

141. Ambroesch Michael, Franz Metelko'sche Waisen-Stiftung in Laibach. (Ambrož Mihael, Franc Metelko-tova siroška ustanova [štiftunga] v Ljubljani.) Laibach 1864. 8. . . . . Pdg. 1.
142. Ažman Janez, Keršanska izreja slovenske mladine. Vedrilno in podučno berilo za slovenski narod. V Ljubljani 1873. 8. . . . . Pdg. 2.
143. Bericht über österreichisches Unterrichtswesen. Aus Anlass der Weltausstellung 1873 herausg. von der Commission für die Collectiv-Ausstellung des österreichischen Unterrichts-Ministeriums. I. Th. Geschichte, Organisation und Statistik des österreichischen Unterrichtswesens von Adolf Ficker. Wien 1873. 8. (v dvojnem izvodu.) II. Th. Wien 1873, 8. (v trojnjem izvodu, a jeden — vezani — izvod je pomanjkljiv.) Obema deloma je pristeti: Beilage zum Berichte über österr. Unterrichtswesen. 1873. (28 podob in 2 risariji šolskih poslopij na deželi, — vse v «enveloppe».) . . . . . Pdg. 3.
144. — über die dem geheimen Oberregierungsrathe Herrn Dr. H. Bonitz dargebrachte Ehrenbezeugung. (Verein «Mittelschule».) Wien, 1884. 8. . . . . Pdg. 4.

145. **Bezjak J.**, Posebno ukoslovje slovenskega učnega jezika v ljudski šoli. V Ljubljani 1906 in 1907. 8. — 2 seš. . . . . Pdg. 5.
146. **Binder Josef Julius**, Geschichte der k. k. Staats-Oberrealschule in Laibach. Festschrift zur Feier des 50-jährigen Bestandes. Laibach 1902. 8. . . . . Pdg. 6.
147. **Blätter für Erziehung und Untericht**. Redigiert von Heinrich Reitzenbeck. 5. — 7. Jahrg. Salzburg 1859—1861. — 3 zvez. . . . . Pdg. 7.
148. **Burgerstein Leo**, Gesundheitsregeln für Schüler und Schülerinnen. 2. Aufl. Wien 1904. 8. . . . . Pdg. 8.
— Zdravstvena pravila za učence in učenke. Na Dunaju. 1905. 8. . . . . Pdg. 9.
149. — Zur häuslichen Gesundheitspflege der Schuljugend. Bemerkungen für die Eltern und die Pfleger von Kostzöglingen. 2. Aufl. Wien 1904. 8. . . . . Pdg. 10.
— Kako je skrbeti doma za zdravje šolske mladine. Opazke za stariše in one, ki imajo gojence na hrani in stanovanju. Na Dunaju 1905. 8. . . . . Pdg. 11.
150. **Cauer Paul**, Die Kunst des Übersetzens. Ein Hilfsbuch für den lateinischen und griechischen Unterricht. 3. Aufl. Berlin 1903. 8. . . . . Pdg. 12.
151. **Cholevius L.**, Praktische Anleitung zur Abfassung deutscher Aufsätze, in Briefen an einen jungen Freund. Leipzig 1868. 8. . . . . Pdg. 13.
152. **Comenius Joan. Amos.**, Grosse Unterrichtslehre. Aus dem Lateinischen übersetzt und mit Einleitungen und Anmerkungen versehen von Julius Beeger und Franz Zoubek. Leipzig 1872. 8. . . . . Pdg. 14.
153. **KOMENIOΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΩΣΟΣ ΕΛΛΗΝΟΛΑΤΙΝΙΚΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΕΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΑΣΤΙΚΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ ΕΦΑΡΜΟΣΘΕΙΣ. ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ. Io. Amos Comenius Graeco Latinus usui studiosae inventutis accomodatus. Vindobonae 1802. 8. . . . . Pdg. 15.**
154. **Corderius Maturinus**, Colloquiorum scholasticorum libri V. Serie nativa auctoris, &c. cum argumentis seu locis communibus: pietati, decoro, literis puerilibus longe emendatius iterum, et cum Ludieris puerorum Joachimi Camerarii, et Memoria Pythagoreia, &c. et cum indice Latine loqui dissentibus necessario editi. Francofurti ad Moenum anno 1692. 8. . . . . Pdg. 16.
155. **Curtman W. J. G.**, Lehrbuch der Erziehung und des Unterrichts. 6. Aufl. I. Th. Die Erziehungslehre. II. Th. Die Unterrichtslehre. Leipzig u. Heidelberg 1855. 8. — 2 zvez. . . . . Pdg. 17.
156. **Dettweiler P.**, Didaktik und Methodik des lateinischen Unterrichts. München 1895. 8. . . . . Pdg. 18.
157. — Didaktik und Methodik des griechischen Unterrichts. München 1898. 8. . . . . Pdg. 19.
158. **Dimnik Jakob**, Domoznanstvo v ljudski šoli. Metodično navodilo. V Ljubljani 1894. 4. (Pedagogiška knjižnica. III. zvez. Založ. in na svetlo dalo «Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani».) . . . . . Pdg. 20.
159. **Disciplinargesetz** für die Gymnasien von Steiermark, Krain und Kärnten. Genehmigt mit... Unterrichts-Ministerial-Erlasse vom 9. September 1853, Z. 8191. Gratz 1853. 8. . . . . Pdg. 21.
160. **Družovič Hinko**, Posebno ukoslovje petja v ljudski šoli. V Ljubljani 1906. 8. . . . . Pdg. 22.
161. **Eckstein Fr. Aug.**, Lateinischer und Griechischer Unterricht. Mit einem Vorwort von W. Schrader. Herausg. von Heinrich Heyden. Leipzig 1887. 8. . . . . Pdg. 23.
162. **Egger-Möllwald**, Die Wander-Versammlung deutscher Philologen und Schulmänner. Eine Übersicht. Wien 1893. 8. . . . . Pdg. 24.
163. **Eneyklopädie des gesammten Erziehungs- und Unterrichtswesens**, bearbeitet von einer Anzahl Schulmänner und Gelehrten, herausg. unter Mitwirkung von Palmer und Wildermuth in Tübingen von K. A. Schmid. Gotha 1859—1860, 1862, 1865—1867, 1869—1870, 1873, 1875, 1878. 8. — 11 zvez. . . . . Pdg. 25.

164. Entwurf der Organisation der Gymnasien und Realschulen in Oesterreich.
Vom Ministerium des Cultus und Unterrichts. Wien 1849. 8. . . . . Pdg. 26.
165. Eos. Süddeutsche Zeitschrift für Philologie und Gymnasialwesen. Herausg.
von L. Urlichs, B. Stark, L. Jan, (W. Bäumlein). I. und II. Jahrg. (a II. let-
niku manjka zadnjega šeštka.) Würzburg 1864 in 1865. — 1 zvez. (+ 3 seš.) Pdg. 27.
166. Eulenberg H. und Bach Theod., Schulgesundheitslehre. Das Schulhaus und
das Unterrichtswesen vom hygienischen Standpunkte. 2. Aufl. Berlin 1900. 8. Pdg. 28.
167. Festsehrift zur Erinnerung an die Feier des 50-jährigen Bestandes der
k. k. Staats-Oberrealschule in Olmütz. 1854—1904. Olmütz 1904. 8. . . . . Pdg. 29.
168. — zur Erinnerung an die Feier des 50-jährigen Bestandes der Landes-
Oberrealschule in Brünn. 1857—1907. Brünn 1907. 8. . . . . Pdg. 30.
169. Fleischmann Heinrich, Zur Reform des Gymnasialwesens. Wien 1892. 8. . . . . Pdg. 31.
170. Frauer Ludwig, Die Verwendung des deutschen Lesebuchs für den deutschen
Unterricht in Gymnasien und Realschulen. Nachgewiesen an Götzingers
Lesebuch. Schaffhausen 1861. 8. . . . . Pdg. 32.
171. Die Gesellschaft für deutsche Erziehungs- und Schulgeschichte. Eine Über-
sicht von A. E. M. Wien 1894. 8. . . . . Pdg. 33.
172. Gregorec Lavoslav, Stara in nova šola. Za prosto slovensko ljudstvo pojasnil.
II. Gradec 1871. 8. . . . . Pdg. 34.
173. Der Gymnasial-Lehrplan und die Instructionen für den Unterricht an den
österreichischen Gymnasien. (Nach dem Ministerial-Erlass vom 26. Mai
1884, Z. 10.128.) Verhandlungen des Vereines «Innerösterreichische Mittel-
schule» in Graz. Wien 1886. 8. . . . . Pdg. 35.
174. Handbuch für Direktoren, Professoren und Lehrer der österr.*Gymnasien,
Realschulen und verwandten Anstalten (Lehrerbildungsanstalten, Handels-
mittelschulen u. a.). Zusammengestellt von Franz Hübl. Brüx 1875. 8.
(v trojnem izvodu.) . . . . . Pdg. 36.
175. Hildebrand Rud., Vom deutschen Sprachunterricht in der Schule und von
deutscher Erziehung und Bildung überhaupt. 2. Aufl. mit einem Anhang
über Fremdwörter und ihre Behandlung in der Schule. Leipzig 1879. 8. Pdg. 37.
176. Hešić Fr., O pouku slovenskega jezika. Njega dosedanje smeri in bodoča
nalogi. V Ljubljani 1902. 8. . . . . Pdg. 38.
177. Instruction für die Religions-Lehrer in den Gymnasien der k. k. öster-
reichischen Staaten. Wien 1838. 8. . . . . Pdg. 39.
178. — für den Unterricht in der zweiten Landessprache. Anhang zu den
neuen Instruktionen für den Unterricht an den Gymnasien und Realschulen
in Österreich. Wien 1902. 8. . . . . Pdg. 40.
179. Instructionen für den Unterricht an den Gymnasien in Österreich. Wien,
1884. 8. (v trojnem izvodu; en izvod nima naslovnega lista) . . . . . Pdg. 41.
180. — für den Unterricht an den Realschulen in Österreich im Anschlusse
an einen Normallehrplan. 5. Aufl. Wien 1899. 8. (v dvojnem izvodu.) . . . . . Pdg. 42.
181. Izvješće o stanju školstva u Hrvatskoj i Slavoniji svršetkom školske godine
1889—90. U Zagrebu 1891. 8. . . . . Pdg. 43.
182. Jahrbuch für Lehrer, Ältern und Erzieher. Herausg. von Ignaz Jaksch. 13. u.
16. Jahrg. Prag 1846 und 1850. 8. — 2 zvez. . . . . Pdg. 44.
183. — für Lehrer, Eltern und Erzieher. Begründet von Ignaz Jaksch, fort-
gesetzt von Johann Maresch. 18.—21., 23.—25. Jahrg. Prag 1853—1856
und 1858—1860. 8. — 7 zvez. . . . . Pdg. 45.
184. — für Gymnasien und Realschulen der deutsch-slavischen Provinzen und
der Militärgrenze des österreichischen Kaiserstaates. Redigirt von W. F.
Exner und P. Scheiner. b. k. (Elbogen?) 1864. 8. . . . . Pdg. 46.

185. **Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Oesterreich mit Einschluss der gewerblichen Fachschulen und der Erziehungsanstalten.** Bearbeitet von Karl Schwippel. 2. Aufl. Prag. Wien. Leipzig 1888. 8. . . . . Pdg. 47.
186. — des höheren Unterrichtswesens in Oesterreich mit Einschluss der gewerblichen Fachschulen und der bedeutendsten Erziehungsanstalten. Bearbeitet von Johann Neubauer und Josef Diviš. (Josef Diviš und Gerson Steinschneider, Josef Diviš.) 3. Jahrg. sl. Prag. Wien. Leipzig (Wien u. Prag. Wien.) 1890 sl. 8. (16. letnika — sta dva izvoda, a letnika 15. iz leta 1902. manjka.) — 19 zvez. . . . . Pdg. 48.
187. **Jahresbericht des k. k. Ministeriums für C. u. U. für 1870—1872 und 1874—1876.** Wien 1871—1873 und 1875—1877. 8. — 6 zvez. . . . . Pdg. 49.
188. **Jäger Oskar, Didaktik und Methodik des Geschichtsunterrichts.** München 1895. 8. . . . . Pdg. 50.
189. **Kapp Alexander, Die Gymnasialpädagogik im Grundrisse.** Arnsberg 1841. 8. . . . . Pdg. 51.
190. **Katalog der Ausstellung neuerer Lehr- u. Anschauungsmittel für den Unterricht an Mittelschulen.** K. k. Österreichisches Museum für Kunst u. Industrie in Wien. 2. Aufl. Wien 1903. 8. . . . . Pdg. 52.
191. **Kelle Johann, Die Jesuiten-Gymnasien in Österreich.** Vom Anfange des vorigen Jahrhunderts bis auf die Gegenwart. Prag 1873. 8. . . . . Pdg. 53.
192. **Kern Hermann, Grundriss der Pädagogik.** 4. Aufl. Berlin 1887. 8. . . . . Pdg. 54.
193. **Kos Franc, Vzgojeslovje.** Ljubljana 1890. 8. . . . . Pdg. 55.
194. **Körner Friedr., Unterrichts- und Erziehungs-Kunst, nach physiologisch-psychologischen Gesetzen und den Forderungen des Kulturlebens.** Pest 1870. 8. . . . . Pdg. 56.
195. — **Die Aufgabe der Schule im Deutschen Reiche. Psychologisch-pädagogische und socialpolitische Abhandlungen über das Schul- und Culturleben der Gegenwart.** Leipzig 1872. 8. . . . . Pdg. 57.
196. **Kreschnička Josef, Schola Pia Hornana.** Bilder aus der Zeit der Gründung des Horner Gymnasiums 1657—1700. Festschrift des niederösterreichischen Landes-Real- und Obergymnasiums in Horn zur Erinnerung an den 250-jährigen Bestand des Gymnasiums. Horn 1907. 8. . . . . Pdg. 58.
197. **Kuhač Franjo S., Osnova za uredjaj naših glasbenih i dramatskih odnošajah.** U Zagrebu 1887. 8. . . . . Pdg. 59.
198. **Kukula R. C., Martinak E., Schenkl H., Der Kanon der altsprachigen Lektüre am österreichischen Gymnasium.** Wien 1906. 8. . . . . Pdg. 60.
199. **Kunz Karl, Grundriss einer einheitlichen Mittelschule.** Mit vornehmlicher Berücksichtigung der österreichischen Verhältnisse. Krakau. 1885. 4. . . . . Pdg. 61.
200. **Lehrplan und Instructionen für den Unterricht an den Gymnasien in Österreich.** Einzige, vom k. k. Ministerium für C. u. U. autorisierte Ausgabe. 2. Aufl. Wien. 1900. 8. (v dvojnem izvodu.) . . . . . Pdg. 62.
201. **Lemayer Karl, Die Verwaltung der österreichischen Hochschulen von 1868 bis 1877.** Im Auftrage des k. k. Ministers für C. u. U. dargestellt. Wien, 1878. 8. . . . . Pdg. 63.
202. **L'enseignement en Hongrie.** Budapest 1900. 8. . . . . Pdg. 64.
203. **Lesebuch für die Sonn- und Festtags-Schulen und für Erwachsene.** (Lehrbuch der christlichen Wohlgezogenheit. Ein Beitrag zur allgemeinen Volksbildung. Von Bernhard Galura.) Triest, 1850. 8. . . . . Pdg. 65.
204. **Pedagoški letopis.** Uredil H. Schreiner, V. Bežek, Jos. Tominšek. I.—VII. zvez. V Ljubljani. 1902—1907. 8. — 7 zvez. . . . . Pdg. 66.

205. **Loos Josef**, Der österreichische Gymnasiallehrplan im Lichte der Concentration. Wien 1892. 8. . . . . Pdg. 67.
206. **Molian George**, Die erziehliche Knabenhandarbeit. (Lucrul manual educativ.) Deutsch herausg. nach der 2. Aufl. von Rudolf Petzel. Wien. 1898. 8. . . Pdg. 68.
207. **Mommsen Tycho**, Die Kunst des deutschen Uebersetzers aus neueren Sprachen. Mit einem Schlußworte: über den Einfluß des Sprachenlernens auf den menschlichen Geist und den sprachlichen Unterricht auf Gymnasien und Realschulen. Leipzig 1858. 8. . . . . Pdg. 69.
208. **Mraz Tomaž**, Djansko vodilo, po kterem naj se pervošolei v presv. Jezusovi veri podučevajo. Učiteljem keršanskega nauka in staršem v poduk. V Marburgu 1862. 8. . . . . Pdg. 70.
209. **Munk Maximilian**, Die Hygiene des Schulgebäudes. Brünn 1905. 8. . . . . Pdg. 71.
210. — Die Schulkrankheiten. I. Heft. Die Schulkurzsichtigkeit. Verkrümmungen der Wirbelsäule. Brünn 1905. 8. . . . . Pdg. 72.
211. — Die Zahnpflege in Schule und Haus. Brünn 1905. 8. . . . . Pdg. 73.
212. **Mužik Hugo**, Lehr- und Anschauungsbefolge zu den lateinischen Schulklassikern. Wien u. Leipzig 1904. 8. . . . . Pdg. 74.
213. **Nazorni nauk**. Zbirka učne snovi za nazorni nauk. Uredila H. Schreiner in Fr. Iliešič. V Ljubljani 1905—1907. 8. — 3 snop. . . . . Pdg. 75.
214. **Nägelbach Carl Friedrich**, Gymnasialpädagogik. Herausg. von Georg Autenrieth. Erlangen 1862. 8. . . . . Pdg. 76.
215. **Normalien** für die Gymnasien und Realschulen in Österreich. In 2 Theilen. Im Auftrage und mit Benutzung der amtlichen Quellen des k. k. Ministeriums für C. u. U. redigiert von Edmund Marenzeller. I. Th.: Gymnasien. Wien 1884. 8. (v dvojnjem izvodu.) . . . . . Pdg. 77.
216. **Normalien-Index** für die österreichischen Mittelschulen. Von Franz Hübl. (Geschlossen Ende Juni 1888.) Brüx 1888. 8. . . . . Pdg. 78.
217. **Normalien-Nachschatzgebuch** für Lehrer und Direktoren (für Direktoren und Professoren, für Direktoren, Professoren u. Lehrer) der österreichischen öffentlichen Gymnasien. Zusammengetragen von Timoth. Ant. Matauschek. z.) 2. Ausgabe. Prag 1859. 8. . . . . Pdg. 79.
- Tej izdaji pripada: Supplement-Heft. Zusammengetragen von Timoth. Ant. Matauschek. Prag 1859. 8. . . . . (Obe knjigji ste skupaj vezani.) in: II. Supplement-Heft. Zusammengetragen von Timoth. Ant. Matauschek. Prag 1862. 8. . . . . Pdg. 80.
- β.) 3. Ausgabe. Prag 1864. 8. . . . . Pdg. 81.
- K tretji izdaji spada: Supplement-Heft zur 3. Ausgabe. Zusammengetragen von Timoth. Ant. Matauschek. Prag 1869. 8. . . . . Pdg. 82.
- γ.) 4. Ausgabe. Von T. A. Matoušek. Prag 1875. 8. . . . . Pdg. 83.
218. Alphabetisches **Normalien-Register** zu sämmtlichen bisher erschienenen Jahrgängen des Verordnungsblattes für den Dienstbereich des k. k. Ministeriums für C. u. U. 1869—1900 zusammengestellt von Wladimir Šmidek. Brünn 1901. 8. . . . . Pdg. 84.
219. **Odstrčil Ludwig**, Die Öffentlichkeitserklärung des Schulunterrichtes durch ein Reichsgesetz. Ein Beitrag zur Schulreform. Wien 1908. 8. . . . . Pdg. 85.
220. **Naučna osnova** za hrvatsko-slavonske realne gimnazije, uređene prema previšnjemu rješenju od 19. rujna 1894. 8. . . . . Pdg. 86.
221. **Otto Friedr.**, Anleitung, das Lese-Buch als Grundlage und Mittelpunkt eines bildenden Unterrichts in der Muttersprache zu behandeln. 5. Aufl. Erfurt u. Leipzig 1857. 8. . . . . Pdg. 87.

222. Pablasek M., Die Fürsorge für die Blinden von der Wiege bis zum Grabe. Die Erziehung, der Unterricht, die Beschäftigung und Versorgung derselben, vom rationellen, humanen und staatsrechtlichen Standpunkt. Wien 1867. 8. Pdg. 88.
223. Pick Hermann, Beiträge zur Statistik der öffentlichen Mittelschulen der im österreichischen Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder am Schlusse des Schuljahres 1883/84. Salzburg 1885. 8. . . . . Pdg. 89.
224. — Neue Beiträge zur Statistik der öffentlichen Mittelschulen der im österreichischen Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder am Schlusse des Schuljahres 1883/84. (Zugleich Schlussheft der «Beiträge.») Salzburg 1885. 8. (v dvojnjem izvodu.) . . . . . Pdg. 90.
225. Pindter Rudolf, Die einheitliche Mittelschule. Ein Beitrag zur Lösung der Mittelschulfrage. Linz a. d. Donau 1890. 8. . . . . Pdg. 91.
226. Popotnik. List za šolo in dom. (Pedagoški in znanstveni list.) Izdajatelj in vrednik Miha (M. J.) Nerat. VII. leto in letniki XXI sl. Maribor (V Mariju, V Celju, V Ljubljani) 1886 in 1900 sl. 8. — 8 zvez. (+ tekoči letnik.) Pdg. 92.
227. Pribil Dragotin, Šola in dom s posebnim ozirom na roditeljske večere. I. Teoretični del. Uredil Fr. Illešič. V Ljubljani 1907. 8. . . . . Pdg. 93.
228. Das durch das Gesetz vom 2. Mai 1883 abgeänderte und ergänzte Reichs-Volksschul-Gesetz vom 14. Mai 1869. Nebst einer Geschichte und Motivierung des neuen Reichs-Volksschul-Gesetzes. Wien 1883. 8. . . . . Pdg. 94.
229. Riecke G. A., Erziehungslehre. 2. Aufl. Stuttgart 1859. 8. . . . . Pdg. 95.
230. Rudež Anton, Gluhonemi. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. V Gorici 1894. 8. . . . . Pdg. 96.
231. Schiller Herman, Handbuch der praktischen Pädagogik für höhere Lehranstalten. 3. Aufl. Leipzig 1894. 8. . . . . Pdg. 97.
232. — Lehrbuch der Geschichte der Pädagogik. 3. Aufl. Leipzig 1894. 8. . . . . Pdg. 98.
233. Schrader Wilhelm, Erziehungs- und Unterrichtslehre für Gymnasien und Realschulen. Berlin.
 α.) 2. Aufl. 1873. 8. . . . . Pdg. 99.
 β.) 6. Aufl. 1906. 8. . . . . Pdg. 100.
234. Schreiner H., Analiza duševnega obzorja otroškega in dušeslovnih proces učenja. Nauk o formalnih stopnjah. b. k. b. l. 8. . . . . Pdg. 101.
235. Schriften des ersten österreichischen Kinderschutzkongresses in Wien, 1907. Band I., II., III. Wien 1906 in 1907. 8. — 3 zvez. . . . . Pdg. 102.
236. Učne slike k ljudskošolskim berilom. Uredila H. Schreiner in V. Bežek. (H. Schreiner in J. Bežjak.) V Ljubljani 1902—1905. 8. — 4 seš. . . . . Pdg. 103.
237. Slomšek Anton, Blashe ino Neshiza v' nedelški šholi. Uzhiteham ino uženzam sa pokušno spišal.
 α.) V' Zeli 1842. 8. (v dvojnjem izvodu.) . . . . . Pdg. 104.
 β.) 2. natis. V Celi 1848. 8. . . . . Pdg. 105.
238. Spengler Franz, Der deutsche Aufsatz. Zur Methodik des deutschen Unterrichtes an den Gymnasien. Wien 1891. 8. . . . . Pdg. 106.
239. Spomenknjiga o pedesetoj godišnjici opstanka c. kr. nautičke škole u Dubrovniku. Dubrovnik. God. 1902. . . . . Pdg. 107.
240. Stimmen über den österreichischen Gymnasiallehrplan vom 26. Mai 1884. Gesammelt von Karl Ferd. Kummer. Wien 1886. 8. . . . . Pdg. 108.
241. Školstvo u Hrvatskoj i Slavoniji od njegova početka do konca god. 1895. Uz prijegled humanitarnih i kulturnih zavoda. Zagreb 1896. 8. . . . . Pdg. 109.
242. Učiteljski tovarš. List za šolo in dom. II., III., IV., V., VI. tečaj. 1862—1866. (IV. tečaju manjka 12 številk izza prvih 6 mesecev.) V Ljubljani. 8. — 5 zvez. . . . . Pdg. 110.

243. Ullrich Karl, Festschrift zur Erinnerung an die Feier des 50-jährigen Bestandes der k. k. Staats-Realschule im IV. Bezirke in Wien. Wien 1905. 8. Pdg. 111.
244. Statistische Übersicht über die österreichischen Gymnasien und Realschulen am Schlusse des Schuljahres 1863/64 — 1874. (Zeitschrift f. d. österreich. Gymnasien. 1864—1874. 12. Heft.) Wien 1865—1875. 4. (8.) — 2 zvez. + 2 seš. . . . . Pdg. 112.
245. Verhandlungen der Gymnasial-Enquête-Commission im Herbst 1870. Veröffentlicht vom k. k. Ministerium für C. u. U. Wien. 1871. 8. . . . . Pdg. 113.
246. — des 8. allgemeinen deutschen Neuphilologentages vom 30. Mai bis 2. Juni 1898 zu Wien. Herausg. von dem Vorstande der Versammlung. Hannover 1898. 8. . . . . Pdg. 114.
247. Verordnungsblatt für den Dienstbereich des Ministeriums für C. u. U. Wien. 1869. sl. 4. (V dvojnem izvodu so letniki 1869—1872 in 1878—1885; 1. letnik je prištet tudi «Dodatni zvezek» [Ergänzungsheft], ki ga je troje izvodov.) 39 (ozioroma 52) letnikov (+ tekoči letnik). . . . . Pdg. 115.
248. Vesel Ivan, Olikani Slovenec. V Ljubljani. 1868. 8. . . . . Pdg. 116.
249. Vorschriften über Unterrichts-Stiftungen und Stipendien. Nach amtlichen Quellen gesammelt von Franz Josef Mathl-Schedl-Alpenburg. Wien 1885. 8. Pdg. 117.
250. — für die Abhaltung der Reifeprüfungen an Gymnasien und Realschulen der im Reichsrat vertretenen Königreiche und Länder. (Separatabdruck aus dem Verordnungsblatte für den Dienstbereich des k. k. Ministeriums für K. u. U. 1908.) Wien 1908. 4. . . . . Pdg. 118.
251. Weisungen zur Führung des Schulamtes an den Gymnasien in Österreich als Anhang zu den «Instructionen für den Unterricht.» Einzige, vom k. k. Ministerium für C. u. U. autorisierte Ausgabe. Wien.
 a) 1. Aufl. 1885. 8. . . . . Pdg. 119.
 b) 2. Aufl. 1895. 8. (v dvojnem izvodu). . . . . Pdg. 120.
252. Weltausstellung St. Louis 1904. Österreich. K. k. Ministerium für K. u. U. Ausstellung k. k. kunstgewerblicher Lehranstalten. Wien 1904. 4. . . . . Pdg. 121.
253. Wendt Gustav, Didaktik und Methodik des deutschen Unterrichts und der philosophischen Propädeutik. München 1896. 8. . . . . Pdg. 122.
254. Willmann Otto, Didaktik als Bildungslehre nach ihren Beziehungen zur Socialforschung und zur Geschichte der Bildung. Braunschweig, 1882 und 1889. 8. — 2 zvez. . . . . Pdg. 123.
255. Zajotti Paride, Die litterarische Bildung der Jugend. Aus dem Italienischen mit einem Lebensabriſ und Auszügen aus des Verfassers früheren Schriften von Heinrich Stieglitz. Triest 1845. 4. . . . . Pdg. 124.
256. Kn. šk. zavod sv. Stanislava v Št. Vidu. b. k. b. l. 8. . . . . Pdg. 125.
257. Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien. Verantwortliche Redacteure: J. G. Seidl, H. Bonitz, J. Mozart (Fr. Hochegger, J. Vahlen, K. Tomaseschek, W. Hartel, K. Schenkl, J. Huemer, F. Marx, E. Hauler, H. Arnim.) Wien 1862 sl. 8. — 46 zvez. (+ tekoči letnik; starejih letnikov — od 1850 do 1861 — ni.) . . . . . Pdg. 126.
 Sem spada tudi:
 Repertorium über die ersten 40 Jahrgänge und das Supplementheft des 37. Jahrganges der Zeitschrift f. d. österreich. Gymnasien von 1850 bis 1889. Bearbeitet von Karl Stejskal. Wien 1891. 8. («Dopolnilnega sešitka» — Supplementheft — pa ni v tem repertoriju; privezan je letniku 37. samemu.) . . . . . Pdg. 127.

Lepopisje.

258. Bayr Emanuel, Steile Lateinschrift. 2. Aufl. Wien 1891. 8. . . . . Lpp. 1.
 259. Koppeheil W., Schön- und Schnell-Schreibschule. Ein Lehrgang zur Erlernung
     einer schönen und gewandten Handschrift durch Selbst-Unterricht. Berlin
     1894. 8. . . . . Lpp. 2.
 260. Schlegl Georg, Griechisches Schreibheft. Wien 1907. 4. . . . . Lpp. 3.

Petje.

261. Coneone J., Introduction a l'art de bien chanter ou méthode élémentaire
     de chant contenant des principes analytiques et raisonnés avec des exercices
     et des exemples à l'appui suivie d'études de vocalisation extraites des
     ouvrages de Rossini. (Anleitung zur Gesangskunst. Elementar-Gesangsschule
     enthaltend eine Erläuterung und Begründung der Grundregeln des Gesangs,
     Beispiele und Übungen, Vokalisationsstudien nach Werken Rossini's.) In's
     Deutsche übertragen von C. A. Mangold. Mayence, Anvers et Bruxelles
     (Mainz, Antwerpen u. Brüssel.) b. I. 2. . . . . Ptj. 1.
 262. Čvek Leopold, Napevi k pesmam za cerkev, solo in kratek čas. Celovec
     1855. 4. . . . . Ptj. 2.
 263. Gantter Ludwig, Volks-Gesangsschule nach der Methode von Wilhem und
     Hullah zum Gebrauch der Schulen und Singvereine Deutschlands. 1. Abth.,
     Übungen in den Intervallen und einfacheren Taktarten. Stuttgart. 1854. 8. . . . . Ptj. 3.
 264. Gesaenge für Anfaenger. (Naslovnega lista ni, napis je negotov.) . . . . . Ptj. 4.
 265. Kienemund Heinrich August, Kurze Geschichte des katholischen Kirchen-
     gesanges. 2. Aufl. Mainz 1850. 8. . . . . Ptj. 5.
 266. Könen J. H., Lieder zum Gebrauche beim katholischen Gottesdienst.
     Größtentheils aus alten katholischen Gesangbüchern gesammelt und für
     gemischten Chor bearbeitet. Freiburg im Breisgau 1859. 8. . . . . Ptj. 6.
 267. Kloss Josephus Ferdinandus, Hymni sacri in Caes. Reg gymnasiis cantari
     soliti ad iustum normam quatuor vocum redacti novisque canticis adaequati.
     Editio quinta. Viennae 1880. 8. . . . . Ptj. 7.
 268. Mozart W. A., Canons zwey, drey, vier und sechs Singstimmen. 38. Heft.
     Wien. b. I. . . . . Ptj. 8.
 269. Nedvěd Anton, Vaje v petji. V Ljubljani 1893. 8. . . . . Ptj. 9.
 270. — Kratek nauk o glasbi. V Ljubljani 1893. 8. . . . . Ptj. 10.
 271. — Početni nauk o petji za ljudske šole. Po R. Weinwurm sestavil. V
     Ljubljani 1894. 8. . . . . Ptj. 11.
 272. Roller Joh. Em., Chorgesangsschule. Zunächst für Mittelschulen, sowie
     Lehrer- und Lehrerinnenbildungsanstalten. Wien 1894. 8. . . . . Ptj. 12.
 273. Šola vesela lepega petja za pridno šolsko mladino. Celovec 1853. 8. (v
     dvojnem izvodu). . . . . Ptj. 13.
 274. Tuma A. Praktischer Elementar-Gesangskurs. Systematisch geordnete zwei-
     stimmige Übungsstücke und Lieder für hohe und tiefe Stimmen mit
     Begleitung des Pianoforte oder eines Harmoniums. 2. Aufl. Wien 1874. 8. . . . . Ptj. 14.
 275. Zsasskovszky Franciscus, Manuale musico-liturgicum (Chorálna kniha
     obriadov církewnych) in usum ecclesiarum cathedralium et ruralium com-
     pleteens antiphonas, hymnos, et responsoria ad processiones et solennes
     benedictiones; item hebdomadam sanctam; psalmos et hymnos ad ves-
     peras etc. etc. (Editio latino-slavia.) Agriæ 1853. 4. . . . . Ptj. 15.
 II. drž. g. 2

Telovadba, igre, plavanje.

276. Gratz Oskar, Hilfsbüchlein zur Einführung der Jugendspiele an Gymnasien und Realschulen. Laibach 1891. 8. . . . . Tld. 1.
277. Lechner Ludwig, Schule und Jugendspiel. Leitfaden für Freunde des Jugendspiels und Spielleiter insbesondere. Hiezu als II. Theil: 14 Rasenspiele. Wien 1896. 8. . . . . Tld. 2.
278. Roger M., Sicherer Schwimm-Meister, oder die beste Methode, in wenig Tagen schwimmen zu lernen; nebst Thevenot's Schwimmkunst. Aus dem Französischen übersetzt und mit Anmerkungen versehen von Ernst Friedr. Möller. Wien 1826. 8. . . . . Tld. 3.
279. Vávra J., Gymnastische Uebungen für die Turn-Anstalt am k. k. Gymnasium zu Laibach b. k. (Laibach?) b. l. (1861.?) 12. . . . . Tld. 4.

Stenografija.

280. Novak Fr., Slovenska stenografija. I. del. Korespondenčno pismo. II. del. Debatno pismo. V Ljubljani 1900 in 1901. 8. — 2 zvez. . . . . Ste. 1.
281. Stenograf Jugoslavenski. Izdavatelj i urednik Anton Bezenšek. I. in II. tečaj. U Zagrebu 1876 in 1877. 4. . . . . Ste. 2.
282. — Jugoslavjanski. Urednik i izdajatelj Anton Bezenšek. VI. in VII. leto. Plovdiv 1895. in 1896. 4. . . . . Ecp. 10.
283. Weizmann Karl, Lehr- und Übungsbuch der Gabelsberger'schen Stenographie (Verkehrsschrift und Debattenschrift). 7. Aufl. Wien 1903. 8. . . . . Ste. 3.

IV. Veroznanstvo, (splošna mitologija in cerkvena zgodovina).

284. Albreht Andrej, Razlaganje keršanskoga katoljskoga nauka. I., II., III. del. V Ljubljani 1850 in 1851. 8. — 5 zvez. . . . . Rio. 1.
285. Alzog Johannes, Universalgeschichte der christlichen Kirche. Lehrbuch für akademische Vorlesungen. 3. Aufl. Mainz 1844. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 2.
286. Baraga Friderik, Duhna paſha sa kriftjane, kteri shelé v' duhu in refnizi Boga moliti. V Ljubljani 1830. 8. . . . . Rio. 3.
287. Berila, listi, in evangelji v' nedele in godove zeliga léta s' terpljenjam nafhiga odreſhenika in s' ſtikanim sapopadkam vſih evangeliow. V' Lublani 1816. 8. . . . . Rio. 4.
288. Bertrin Jurij, Kritična razprava o lurških dogodkih. (Prosto po francoſčini.) I., II., III. del. Ljubljana 1906 in 1907. 8. — 3 zvez. . . . . Rio. 5.
289. Historisch-geographisch-statistische Beschreibung von Palästina, das ist von dem gelobten, heiligen oder Juden-Lande, als dem Vaterlande unsers heiligen Religionsstifters Jesus Christus etc. etc. 2. Aufl. Grätz 1836. 8. . . . . Rio. 6.
290. Die Bibel oder die ganze Heilige Schrift des alten und neuen Testaments, nach der deutschen Uebersetzung Martin Luthers. Elberfeld 1853. 8. . . . . Rio. 7.
291. Bošnjak Karlo, Crkveni kanon. Historijsko-kritička studija o razlici izmedju današnjega židovskoga i crkvenoga kanona. Inauguralna disertacija. U Zagrebu 1899. 8. . . . . Rio. 8.
292. Branie, inu evangelia na nedele inu prasnike zhes zelu leitu, is latinskiga na krainski jesik svestu, inu skerbnu preloshene, popraulene inu pogmerane, s' perpusheniam gnadliviga inu visoku vredniga, firšta inu gospuda gospuda Leopolda Josepha, devetnaistiga Lublanskiga skoffa, &c. &c. na svetlobo dane. U' Lublani 1768. 8. . . . . Rio. 9.

293. Catalogus cleri et beneficiorum ecclesiasticorum dioecesis Labacensis ineunte anno 1891.—1908. Labaci. 8. — 19 zvez. (= 18 + 1; letnika 1897 je dvoje izvodov.) . . . . . Rio. 10.
294. Ciringar Jarnej, Zgodovina svete vére v podobah starega zakona. V Celovcu 1853. 8. . . . . Rio. 11.
295. Cullmann Michael, Geschichte der christlichen Religion und Kirche mit besonderer Rücksicht auf die katholische Glaubenslehre. Zum Gebrauche in Gymnasien und Realschulen. Mainz 1838. 8. . . . . Rio. 12.
296. Deus lux, laetitia et salus mea. Exercitia pietatis in usum studiosae iuventutis edita. Editio secunda. Pragae 1860. 8. . . . . Rio. 13.
297. Biblična dogodovština za ditev, polag knjige od Alojsije Rodera izdane, u ilirski jezik prevedena. U Pešti 1858. 6. (v dvojnem izvodu.) . . . . . Rio. 14.
298. Dumax V., Charakteristische Züge aus dem Leben Pius IX. Aus dem Französischen. Mainz 1860. 8. . . . . Rio. 15.
299. Feßler Jos., Zur Orientirung über die gemischten Ehen in Oesterreich und andere damit verwandte Fragen. Wien 1861. 8. . . . . Rio. 16.
300. Frind Anton, Die katholische Apologetik für gebildete Christen. 2. Aufl. Prag 1870. 8. . . . . Rio. 17.
301. Geschichte der Offenbarung. Zum Gebrauche für die Gymnasien in dem österreichischen Kaiserstaate. I. Th. Geschichte der Offenbarung des alten Testamentes. II. Th. Geschichte der Offenbarung des neuen Testamentes. Prag 1863 u. 1864. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 18.
302. Giorgić Vickoslav, Hrvati, Srbi i Dalmatini a s.a Rimská stolica. U Trstu. 1860. 8. (v dvojnem izvodu.) . . . . . Rio. 19.
303. Göll Hermann, Illustrirte Mythologie. Göttersagen und Kultusformen der Hellenen, Römer, Aegypter und Inder. Leipzig 1867. 8. . . . . Rio. 20.
304. Hausbuch für Katholiken. (Kath. Familien-Kal. 1855.) Zur moralisch-religiösen Unterhaltung gewidmet für Jung und Alt. Wien 1856. 8. . . . . Rio. 21.
305. Hefele Carl Joseph, Der Cardinal Ximenes und die kirchlichen Zustände Spaniens am Ende des 15. und Anfange des 16. Jahrhunderts. Insbesondere ein Beitrag zur Geschichte und Würdigung der Inquisition. 2. Aufl. Tübingen 1851. 8. . . . . Rio. 22.
306. Hieinger Peter, Zgodbe katolske cerkve. V Ljubljani 1849. 8. (v dvojnem izvodu.) . . . . . Rio. 23.
307. Hilber Johann, Pilgerreise in das Heilige Land in den Jahren 1851/52. Bruneck 1853. 8. . . . . Rio. 24.
308. Horvat Nikola, Je li Dimitar I. biskup zagrebački jošte kao takov bio kardinal? U Zagrebu 1856. 8. . . . . Rio. 25.
309. Hummel J. L., Der Felsen Petri und die Pforten der Hölle, oder: Wie wird es dem Papst jetzt ergehen? 3. Aufl. Wien 1861. 8. . . . . Rio. 26.
310. Hutten Ulrich, Ausgewählte Gespräche und Briefe. (Vadiscus, oder: Die römische Dreifaltigkeit. — Die Bulle oder der Bullentödter — Die Warner. — Briefe.) Uebersetzt und mit einer Einleitung versehen von Otto Stäckel. Berlin 1869. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek I.) . . . . . Rio. 27.
311. Anton Bonaventura Jeglič, Ali Boga Stvarnika res ni treba? Olikanim slovenskim krogom, posebno onim v Ljubljani, V Ljubljani 1905. 16. . . . . Rio. 28.
312. Kaffol Fil. Jak., Domači ogovori po nedelskih evangelijih za verne ljudi na deželi. I. in II. del. Celovec 1853. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 29.
313. — Domači ogovori po prazniških evangelijih za verne ljudi na deželi. V Ljubljani 1856. 8. . . . . Rio. 30.

314. *Katechismus der römisch-katholischen Kirchenlehre in ihrer Uebereinstimmung mit der Heiligen Schrift.* 2. Aufl. Leipzig 1850. 4. . . . . Rio. 31.
315. *Klefutar Leonardus, Commentarius in evangelium sancti Joannis.* Viennae 1862. 8. . . . . Rio. 32.
316. *Koldewey Friedrich, Der Exorcismus im Herzogtum Braunschweig seit den Tagen der Reformation.* Inaugural-Dissertation. Wolfenbüttel 1893. 8. . . . . Rio. 33.
317. *Kosar Franz, Anton Martin Slomšek, Fürst-Bischof von Lavant, dargestellt in seinem Leben und Wirken.* Marburg 1863. 8. . . . . Rio. 34.
318. *La Garde Paulus de, Librorum veteris testamenti canonicorum pars prior Graece . . . edita.* Gottingae 1883. 8. . . . . Rio. 35.
319. *Lahure Louis, Das Christenthum und die Philosophen.* (Nach Louis Lahure von einem katholischen Priester.) Wien 1846 und 1847. 8. — 4 seš. . . . . Rio. 36.
320. *Lavrenčić Ivan, Anton Alojzij Wolf, knezoškof ljubljanski V spomin stoljetnice njegovega rojstva* 1882. (Ponatis iz «Novic.») V Ljubljani 1882. 4. . . . . Rio. 37.
321. *Lopez José F., Vertheidigung der Regierung und der Civilehe-Rechte von Santa-Fé gegen den Bischof von Paraná.* Nach der 4. Aufl. aus dem Spanischen bearbeitet von M. Waldeck. Berlin 1874. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek. 67.). . . . . Rio. 38.
322. *Luther Martin, Sendschreiben: An den christlichen Adel deutscher Nation.* Mit Erläuterungen und einer Einleitung herausg. von Ernst Kuhn. Berlin 1870. 8. (L. Heimann's Historisch-politische Bibliothek, VI.) . . . . . Rio. 39.
323. *Martin Konrad, Lehrbuch der katholischen Religion für höhere Lehranstalten, zunächst für die oberen Klassen der Gymnasien.* 2. Th. 7. Aufl. Mainz 1854. 8. . . . . Rio. 40.
324. *Medved Anton, Knezoškof lavantinski Anton Martin Slomšek.* Spominska knjiga ob stoljetnični njegovega rojstva. V Celovcu 1900. 8. . . . . Rio. 41.
325. *Meinholt Aurel, Die katholische Kirche, Fürsten, Völker und die Revolution.* Nebst einem Anhange: Warum die Revolutionen der Gegenwart die katholischen Staaten erschüttern und nicht die protestantischen. Regensburg 1860. 8. . . . . Rio. 42.
326. *Молитвы духовного пастыря созиждение себе и духовного стада своего.* Въ Мѣткахъ, лѣта 1813. 8. . . . . Rio. 43.
327. *Möhler J. A., Symbolik, oder Darstellung der dogmatischen Gegensätze der Katholiken und Protestanten nach ihren öffentlichen Bekenntnißschriften.* 5. Aufl. Mainz 1838. 8. . . . . Rio. 44.
328. *Nastran Joahim, Sveta pokóra ali sedem postnih pridig, ktere je pridigoval v letu 1846.* V Ljubljani 1849. 4. . . . . Rio. 45.
329. *Od pozhefhevanja in posnemanja Matere boshje. (. . . prestavil . . . v' kranjki jesik . . . Friderik Baraga.* [Gl. predgovor str. V. in VI.] V Ljubljani 1830. 8. . . . . Rio. 46.
330. *Pabst Johann Heinrich, Der Mensch und seine Geschichte.* Ein Beitrag zur Philosophie des Christenthums. 2. Aufl. Wien 1847. 8. . . . . Rio. 47.
331. *Der Papst und der Kirchenstaat.* Mit einem Anhange, enthaltend: das Verzeichniß der Schenkungsurkunden an den heiligen Stuhl und die Gegen- schrift des Bischofs von Orleans gegen die Broschüre: «Der Papst und der Congrèß.» Wien, 1860. 8. . . . . Rio. 48.
332. *Pauker Wolfgang, Lehrbuch der katholischen Liturgik für österreichische Mittelschulen.* Wien. 1905. 8. . . . . Rio. 49.
333. *Pavel apostelj, List Rimljanim.* Poleg grškega izvirnika. Na Dunaji. 1873. 8. . . . . Rio. 50.
334. *Svetu pismu stariga testamenta, id est: Biblia sacra veteris testamenti . . . in Slavo-Carniolicum idioma translata per Georgium Japel . . . et Blasium*

- Kumerdey (Josephum Richer et Modestum Schrey, Antonium Traun, Josephum Skriner, Matthaeum Wolff). Pars I.—VIII. Labaci, 1791. 1796. 1798. 1800.—1802. 8. — 8 zvez. (+ 2 zvez.; del IV. namreč, obsegajoč »bukve psalmov«, je v celotni iz 8 delov obstoječi izdaji izrecno zaznamovan za »pars quarta«; a dva med seboj enaka izvoda nimata te označbe, dasi jima je ista vsebina, kakršna celotne izdaje IV. delu, dasi sta napravljeni tudi »per Antonium Traum«, dasi sta izšla tudi I. 1798; ločita se pa od celotne izdaje tudi po tem, da imata že v naslovu člen, ki ga ona »pars quarta« nima: »bukve tih psalmov«. Menda sta ta dva izvoda posebna izdaja Traunovih psalmov; morebiti jo je oskrbel Traun sam, dočim je »pars quarta« sicer Traunova prestava, a izdana pod enotnim vodstvom Japeljevim?) . . . . . Rio. 51.
335. — noviga testamenta, id est: Biblia sacra novi testamenti . . . in Slavo-Carniolicum idioma translata per Georgium Japel . . . et Blasium Kumerdey. Labaci. Pars I. Editio secunda. 1800. 8. Pars II. 1804. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 52.
336. — ftare savše okrajfano. Na fvtelo dal Simon Klanzhnik. I. děl. II. in III. del. V' Ljubljani 1840 in 1841. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 53.
337. — stariga zakona. (Perve Mozesove bukve.) Poslovénil in razložil Placid Javornik v Celovci. V Ljubljani 1848. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 54.
338. — —. Druge in tretje Mozesove bukve. Izdalо družtvо sv. Mohora. V Celovcu 1854. 8. . . . . Rio. 55.
339. **Pot svetiga krisha**, pervu v' Lafhkim jesiko od pater Leonarto imenuvaniga a Portu Mauritio is oistrejfhiga ordna svetiga Franciska reslošen potler Nemfhku, sdej pak Krajnsku k' zhasti Christufoviga terpljenja od eniga drusiga paterja taiftiga ordna na svetlobo dan s' perpushenjam tih vikfihh. V' Lublani b. l. 8. . . . . Rio. 56.
340. Sveti krishovi **pot**, to jé, premishluvanje terpljenja Jesusa Kristusa, is fvjetiga pisma napravlenu, inu vun danu s' perpushenjam duhovne inu deshelske goſpōfske. V' Lublani 1806. 8. . . . . Rio. 57.
341. Kratko premičljiváqe Kristusovega Urpleqa p'r boxjim grob', al' pa s'jer p'r krixev'm pot'. V' Lublan' 1826. 12. . . . . Rio. 58.
342. Lavretanske pridige. (Ponatisnjene iz »Slovenskega Prijatla«.) V Celovcu 1863. 8. . . . . Rio. 59.
343. **Pripovitke** iz staroga i novog zakona. U Beču 1850. 12. . . . . Rio. 60.
344. P. Karla **rasgovor** od kerfhanfkiga upanja soper duhá malosérznhosti, ne-sauipa in preveliziga strahú. Poflovénil is Nemfhkiga J. M. V Ljubljani, 1847. 8. . . . . Rio. 61.
345. **Reisen** in den Mond, in mehrere Sterne und in die Sonne. Geschichte einer Somnambüle in Weilheim an der Teck im Königreiche Württemberg. Ein Buch, in welchem alle über das Jenseits wichtige Aufschlüsse finden werden. Herausg. von einem täglichen Augenzeugen und Freunde der Wahrheit und der höheren Offenbarungen. 6. Aufl. Heilbronn, 1846. 8. . . . . Rio. 62.
346. **Ružić** Dušan, Die Bedeutung des Demetrios Chomatianos für die Gründungsgeschichte der serbischen Autokephalkirche. Inaugural-Dissertation. Jena 1893. 8. . . . . Rio. 63.
347. **Sécur**, Kurze und einfache Antworten auf die am meisten verbreiteten Einwendungen gegen die Religion. Uebersetzt nach der 27. Ausgabe. Würzburg, 1853. 8. . . . . Rio. 64.
348. — Das Concil. Ein Büchlein für das katholische Volk. Autorisirte Uebersetzung. Mainz, 1869. 8. . . . . Rio. 65.

349. Smets Wilhelm, Das Mährchen von der Päpstin Johanna auf's neue erörtert. Köln, 1829. 8. . . . . Rio. 66.
350. Staudenmaier Fr. A., Das Wesen der katholischen Kirche. Mit Rücksicht auf ihre Gegner dargestellt Freiburg im Breisgau, 1845. 8. . . . . Rio. 67.
351. Storia dell' antico e nuovo testamento e degli Ebrei del Agostino Calmet. Vol. I.—XII. Venezia 1821.—1822. 8. — 12. zvez. . . . . Rio. 68.
Tem pripada:
Atlante per la Storia dell' antico e nuovo testamento e degli Ebrei del Agostino Calmet ad intelligenza de' paesi e eittā in quella nominati. Venezia 1822. (na naslovem listu, na platnicah pa: 1823.) 4. . . . . Rio. 69.
352. Studien über das österreichische Concordat vom 18. August 1855. Wien, 1856. 8. Rio. 70.
353. Svetina Ivan, Jezus Kristus pravi Bog. Pregled najvažnejših dokazov tej temeljni resnici krščanske vere. Ponatisek iz «Zgodnje Danice». V Ljubljani, 1899. 8. . . . . Rio. 71.
354. Šerf Anton, Predge na vse nedele no svetke celega keršan'sko- katol'skega cirkvenega leta, kak tydi za vse farne cirkvene variste Sekovske škofije po slovenskem kraji no neke priloxnosti. Nedelni del. Svetišni del. V' Gradeč 1835. 8. — 2 zvez. (vsak obseg po 2 dela.) . . . . . Rio. 72.
355. Šmid Janez Ev., Zgodovinski katekizem, ali celi keršansko-katolški nauk v resničnih izgledih iz zgodovine za cerkev, šolo in dom. V nemškem jeziku sostavil. S pomočjo nekterih slov. domorodec poslovenil in izdal Anton Janežič. V Celovec 1853. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 73.
356. Tausend und wieder Tausend oder Tausend und nimmer Tausend? Siehe die Zeichen der Zeit und die Prophezeiung aus der Heil. Schrift und der Offenbarung des heil. Johannes über das Ende der Welt. Wien 1861. 8. . . . . Rio. 74.
357. Sveti veliki teden ali molitve in zeremonije, ki se po sapovedi katolikhe zerkve veliki teden opravlja. (. . . is latinska v' kranjko prestavljene; gl. predgovor, str. II.) V' Ljubljani 1829. 8. . . . . Rio. 75.
358. Ter-Mikelian Aršak, Die armenische Kirche in ihren Beziehungen zur byzantinischen (vom IV. bis zum XIII. Jahrhundert). Inaugural-Dissertation. Jena 1892. 8. . . . . Rio. 76.
359. Terklau Math., Der Geist des katholischen Kultus. Eine Darstellung der kirchlichen Personen, Orte, Geräthe, Handlungen und Zeiten in ihrem Bezug auf die katholische Lehre. 3. Aufl. Wien 1852. 8. . . . . Rio. 77.
360. Tischendorf Constantin, Wann wurden unsere Evangelien verfasst. Leipzig 1865. 8. . . . . Rio. 78.
361. Toma Kempenac, Naslijeduj Hrista. (De imitatione Christi.) S latinskoga jezika na hrvatski preveo Stjepan Bosanac. Zagreb 1903. 8. . . . . Rio. 79.
362. Tomaž Kempčan, Dyanajst buk'v izbran'ih iz negov'h dosle'je malo znan'h piš'm; iz latinsk'ga poboxn'm k' pridu prestav'l Janez Zalokar. V' Lublan' 1826. 12. . . . . Rio. 58.
363. Ulaga Jožef, Zgodovina svete vére v podobah novega zakona. V. Celovec 1855. 8. . . . . Rio. 80.
364. Vaconius Franz, Die Messianische Idee der Hebraeer geschichtlich entwickelt. Inaugural-Dissertation. Jena 1892. 8. . . . . Rio. 81.
365. Veriti Franz, Raslaganje terpljenja Jesuša Kristiša gospoda nashiga, kakor so ga vsi fhtirje evangelisti popisali. V' Ljubljani 1831. 8. . . . . Rio. 82.
366. — Shivljenje svetnikov in preštavní godovi. I., II., III., IV. bukve. V' Ljubljani 1831. 8. — 4 zvez. . . . . Rio. 83.

367. **Vollmer**, Wörterbuch der Mythologie aller Völker. Neu bearbeitet von W. Binder. Mit einer Einleitung in die mythologische Wissenschaft von Johannes Minckwitz. 3. Aufl. Stuttgart 1874. 8. . . . . Rio. 84.
368. **Wappler Anton**, Kultus der katholischen Kirche. Zum Gebrauche an Unter-gymnasien und Unterrealschulen. Wien 1861. 8. . . . . Rio. 85.
369. **Warnefried Carl Bor. Augustin**, Scherblieke in die Zukunft. Eine Sammlung auserlesener Prophezeiungen, mit Bezug auf unsere Zeit. 1. Abth. Regensburg 1861. 8. . . . . Rio. 86.
370. **Wiseman Nikolaus**, Erinnerungen an die letzten vier Päpste und an Rom zu ihrer Zeit. Aus dem Englischen von Carl B. Reiching. 2. Aufl. 1. und 2. Lfg. Regensburg 1858. 8. — 2 zvez. . . . . Rio. 87.
371. **Woelbing Gustav**, Die mittelalterlichen Lebensbeschreibungen des Bonifatius ihrem Inhalte nach untersucht, verglichen und erläutert. Inaugural-Dissertation. Jena 1892. 8. . . . . Rio. 88.
372. **Sgodbe svetiga pisma sa mlade ljudi**. Is nemškiga prestavil Matevsh Ravnikar. Tréti ino zheterti děl. Sgodbe noviga sakona. V Ljubljani 1817. 8. Rio. 89.
373. **Zgodbe s. pisma za mlade ljudi**. Okrajšane iz Nemškiga (Krištofa Šmida) prestavljenje. 3. natis. V Ljubljani 1850. 8. . . . . Rio. 90.
374. — sv. pisma in popisovanje svete dežele. Stari zakon. Za mlade in odraščene ljudi. Poslovenjene poleg J. Farbmanove izdave Kr. Šmidovih sveti-pisemskih zgodb. V Celovcu 1860. 8. . . . . Rio. 91.
375. — svetega pisma. Slovencem priredil in razložil Frančišek Lampe. (Janez Ev. Krek.) V Celovcu 1894 sl. 8. — 14 snop. . . . . Rio. 92.
376. **Zur Reform der theologischen Studien in Oesterreich**. Mit Rücksicht auf die über diesen Gegenstand bei Gerold in Wien erschienene «Monographie» und auf das «Votum» eines katholischen Theologen in der «Presse». Graz 1873. 8. . . . . Rio. 93.

V. Klasična filologija.

Vvod.

a)

- (137.) **Blass Friedr.**, Hermeneutik und Kritik. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, I. Bd., 2. Aufl. München 1892. 8. pag. 147 — 295). . . . . KPh. 1.
- (137.) **Blass Friedrich**, Palaeographie, Buchwesen u. Handschriftenkunde. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, I. Bd., 2. Aufl. München 1892. 8. pag. 297 — 355). . . . . KPh. 1.
377. **Ficker Franz**, Anleitung zum Studium der griechischen u. römischen Clas-siker. Wien u. Triest 1821. 8. — 2 zvez. (Gl. posebno I. zvez, enthaltend nebst der Einleitung [Begriff, Zweck u. Nutzen, Umfang des classischen Studiums, Hauptgegenstände u. Hülfskenntnisse itd.], die Sprachwissen-schaft, Hermenentik u. Kritik.) . . . . . KPh. 2.
378. **Freund Wilhelm**, Wie studirt man Philologie? Eine Hodegetik für Jünger dieser Wissenschaft. 2. Aufl. Leipzig 1872. 2. . . . . KPh. 3.
- (137.) **Hübner Emil**, Römische Epigraphik. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, I. Bd., 2. Aufl. München 1892. 8. pag. 625 — 710.) . . . . . KPh. 1.

- (137.) **Larfeld** Wilhelm, Griechische Epigraphik, (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, I. Bd., 2. Aufl. München 1892. 8. pag. 357—624.) . . . . . KPh. 1.
- (137.) **Sittl** Karl, Archäologie der Kunst. Nebst einem Anhang über die antike Numismatik. München 1895. 8. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, IV. Bd.) . . . . . KPh. 1.
- Temu delu prideni:
- Atlas zur Archaeologie der Kunst. München 1897. 4. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, 22/23 Halbband.) . . . . . KPh. 1.
- (137.) **Urlichs L.**, Grundlegung u. Geschichte der klassischen Altertumswissenschaft. Nach dem Tode des Verfassers für die neue Auflage durchgesehen u. ergänzt von Heinrich Ludwig Urlichs. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, I. Bd. 2. Aufl. München 1892. 8. pag. 1—145.) . . . . . KPh. 1.
379. **Weber** Wilhelm Ernst, Klassische Alterthumskunde etc., eingeleitet durch eine gedrängte Geschichte der Philologie. Stuttgart 1848. 8. . . . . KPh. 4.

b)

- (165.) **Eos.** Süddeutsche Zeitschrift für Philologie u. Gymnasialwesen, Herausg. von L. Urlichs itd. itd. . . . . Pdg. 27.
380. Berliner philologische Wochenschrift. Herausg. von Chr. Belger u. O. Seyffert. 11. und 12. Jahrg. 1891 und 1892. Berlin 1892 und 1893. 8. — 2 zvez. KPh. 5.
- (257.) Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien.* . . . . Pdg. 126.

A. Latinščina.**1. Klasiki.****a) Izvirniki.**

381. D. M. Ausonius Burdigalensis, Opera. Ex editione in usum Delphini. Mannhemii 1782. 8. . . . . LKA. 1.
382. C. Caesar, Quae extant. Cum notitia Galliae Josephi Justi Scaligeri Julii Caesaris filii. Patavii 1709. 12. . . . . LKC. 1.
383. — Quae extant omnia. Nebst einer deutlichen und leichten Erklärung etc. etc. Durch Germanicum Sincerum. Giessen 1740. 8. . . . . LKC. 2.
384. — Commentarii. Vol. I. De bello Gallico libri VIII. Vol. II. De bello civili. Accedunt libri de bello Alexandrino, Africano et Hispaniensi. Mit geographischen, historischen, kritischen und grammatischen Anmerkungen von Anton Möbius. Hannover 1826 und 1830. 8. — 2 zvez. . . . . LKC. 3.
385. — Commentarii cum supplementis A. Hirtii et aliorum. Caesaris Hirtiique fragmenta. Carolus Nipperdeus recensuit, optimorum codicum auctoritates annotavit, quaestiones criticas praemisit. Lipsiae a. 1847. 8. . . . . LKC. 4.
386. — Commentarii cum supplementis A. Hirtii et aliorum. Recogn. Emanuel Hoffmann.
Vol. I. De bello Gallico. Vindobonae.
α.) 1860. 8. . . . . LKC. 5.
β.) 1861. 8. . . . . LKC. 6.
γ.) 1888. 8. . . . . LKC. 7.

* Već filološko-pedagoških spisov najdeš v oddelku „Pedagogika“.

Vol. II. De bello civili, bellum Alexandrinum, bellum Africæ, bellum Hispaniense.		
α.) 1857. 8.	LKC. 8.	
β.) 1888. 8.	LKC. 7.	
387. C. Caesar, Commentarii de bello Gallico et civili. Neu bearbeitet von Anton Baumstark. Freiburg 1832. 8.	LKC. 9.	
388. — Commentarii de bello Gallico. Ad optima exemplaria recogn. Josephus Walz. Brunae 1849. 8.	LKC. 10.	
389. — Commentarii de bello Gallico. Grammatisch erläutert durch Hinweisungen auf die Grammatiken von Zumpt und Schulz von Moritz Seyffert. 2. Aufl. Halle 1851. 8.	LKC. 11.	
390. — Commentarii de bello Gallico. Erklärt von Friedr. Kraner.		
α.) 1. Aufl. Leipzig 1853. 8.	LKC. 12.	
β.) 4. Aufl. Berlin 1863. 8.	LKC. 13.	
γ.) 8. Aufl von W. Dittenberger. Berlin 1872. 8.	LKC. 14.	
391. — Commentarii de bello Gallico. Herausg. von Albert Doberenz. Leipzig.		
α.) 2. Aufl. 1857. 8.	LKC. 15.	
β.) 3. Aufl. 1862. 8.	LKC. 16.	
392. — Commentarii de bello Gallico. Zum Schulgebrauch mit Anmerkungen herausg. von Ch. Stüber und H. Rheinhard Stuttgart 1860. 8.	LKC. 17.	
393. — Commentarii de bello Gallico. Zum Schulgebrauch mit Anmerkungen herausg. von H. Rheinhard. 2. Aufl. Stuttgart 1878. 8.	LKC. 18.	
394. — Commentarii de bello Gallico. Mit Anmerkungen, einem vollständigen Wörterbuche und geographischem Register von F. Hinzpeter. 8. Aufl. Bielefeld 1868. 8.	LKC. 19.	
395. — Commentarii de bello Gallico. Scholarum in usum edid. Ignatius Prammer. Pragae-Lipsiae 1883. 8.	LKC. 20.	
396. — Commentarii de bello Gallico. Scholarum accomodavit usui V. Ot. Slavik. Editio tertia. Pragae 1891. 8.	LKC. 21.	
397. — Gallischer Krieg. Herausg. von Franz Fügner. Text, Kommentar und Hilfsheft. 5. (4.) Aufl. Leipzig u. Berlin 1901—1902. 8. — 3 zvez. . . .	LKC. 22.	
398. — Commentar (Schüler-Commentar) zu . . . Denkwürdigkeiten über den galischen Krieg. Für den Schulgebrauch herausg. von Johann Schmidt. Prag, Wien, Leipzig. (Wien u. Prag.)		
α.) 1. Aufl. 1891. 8.	LKC. 23.	
β.) 3. Aufl. 1901. 8.	LKC. 24.	
399. — Commentarii de bello civili. Ad optima exemplaria recogn. et in usum scholarum edid. Georg Aenotheus Koch. Editio stereotypa. Lipsiae 1848. 8. LKC. 25.		
400. — Commentarii de bello civili. Ad optima exemplaria recogn. H. P. Brunae 1849. 8.	LKC. 26.	
401. — Commentarii de bello civili von Friedr. Kraner. 3. Aufl., besorgt von Friedr. Hofmann. Berlin 1864. 8.	LKC. 27.	
402. — Commentarii de bello civili. Für den Schulgebrauch erklärt von Albert Doberenz. 5. Aufl., besorgt von Gottlob Bernhard Dinter. Leipzig 1884. 8. LKC. 28.		
403. — Commentarii de bello civili. Von Wilhelm Theodor Paul. Für den Schulgebrauch bearbeitet von Gustav Ellger. Wien u. Prag. (Leipzig, Wien.)		
α.) 2. Aufl. 1899. 8.	LKC. 29.	
β.) 2. Aufl. (2. Abdruck) 1906. 8.	LKC. 30.	
404. — Denkwürdigkeiten über den Bürgerkrieg. Herausg. von Franz Fügner. Text und Kommentar. Leipzig u. Berlin 1902 und 1904. 8. — 2 zvez. . LKC. 31.		

405. C. Caesar, Schuler-Commentar zu . . . commentarii de bello civili. Von Franz Klaschka. Wien u. Prag 1900. 8. — 2 zvez. (v dvojnom izvodu). . . . . LKCi. 32.
406. M. T. Cicero, Opera omnia cum diversis lectionibus, interpretationibus, summarisiis, instructionibus, aliisque multis additionibus edita a Dionysio Godeffroy, advocateo Parisiensi. Tom. I.—IV. In primo rhetorica, secundo oratoria, tertio epistolae, quarto philosophica continentur. Parisiis 1587. 8. (Naslovnega lista ni; zato ni zanesljiv naveden — na ovitku knjige napisani naslov; prvemu zvezku manjka tudi prvega lista). . . . . LKCi. 1.
407. — Opera uno volumine comprehensa. Ex recensione Joannis Augusti Ernestii studiose recognita edid. Car. Frid. Aug. Nobbe. Editio stereotypa. Lipsiae 1827. 4. . . . . LKCi. 2.
408. — Opera quae supersunt omnia. Ediderunt J. G. Baiter, C. L. Kayser. Vol. I.—XI. Editio stereotypa. Lipsiae 1860—1869. 8. — 6 zvez. (+ 1 zvez., ker je II. dela dvoje izvodov). . . . . LKCi. 3.
409. — Orationum pars I. & III. cum argumentis. Patavii 1729. 12. — 2 zvez. LKCi. 4.
410. — Orationum selectarum quarum in scholis est frequentior usus et ad praecelta tradenda facilior stylus liber unicus. Bassani 1807. 12. . . . . LKCi. 5.
411. — Orationes selectae. Ad optima exemplaria recogn. H. P. Brunaee 1849. 8. LKCi. 6.
412. — Orationes selectae XIX. Recogn. Reinholdus Klotz. Praemissa sunt memorabilia vitae Ciceronis per annos digesta. Lipsiae 1853. 8. . . . . LKCi. 7.
413. — Orationes selectae XIII. Edid. Stephanus Dávid. Orationes pro lege Manilia s. de imperio Cn. Pompeii, in L. Catilinam, pro P. Sulla, pro A. Licinio Archia poeta, pro P. Sestio, pro M. Marcello, pro Q. Ligario, orationes Philippicae I., II., XIV. Budapestini 1890. 8. . . . . LKCi. 8.
414. — Opera. Nr. 18. Orationes pro Milone, pro Marcello, pro Ligario, pro Deiotaro. Edid. C. F. A. Nobbe. Nova editio stereotypa. Lipsiae 1849. 8. . LKCi. 9.
415. — Reden für T. Annus Milo, für Q. Ligarius und für den König Dejotarus. Erklaert von Karl Halm. Leipzig.
 a.) 1. Aufl. 1850. 8. . . . . LKCi. 10.
 b.) 2. Aufl. 1853. 8. . . . . LKCi. 11.
416. — Orationes pro T. Annio Milone, pro Q. Ligario, pro rege Deiotaro. Scholarum in usum edid. Aloisius Kornitzer. Vindobonae 1888. 8. . . . . LKCi. 12.
417. — Reden gegen L. Sergius Catilina, für P. Cornelius Sulla und für den Dichter Archias. Erklaert von Karl Halm. 3. Aufl. Berlin 1856. 8. . . . . LKCi. 13.
418. — Reden für Sex. Roscius aus Ameria und über das imperium des Gn. Pompejus. Erklaert von Karl Halm. Berlin 1854. 8. . . . . LKCi. 13.
419. — Auswahl aus den Reden. Die Rede für S. Roscius aus Ameria und die Rede für den Dichter Archias. Herausg. von Hugo Hänsel. Text und Kommentar mit Einleitung. Leipzig 1899. 8. — 2 zvez. . . . . LKCi. 14.
420. — De imperio Cn. Pompei oratio. In L. Catilinam orationes IV. Scholarum in usum edid. H. Nohl. Editio altera. Pragae 1888. 8. . . . . LKCi. 15.
421. — Auswahl aus den Reden. Die Rede über den Oberbefehl des Cn. Pompeius und die Katilinarischen Reden. Herausg. von Carl Stegmann. Text, Kommentar und Hilfsheft. 3. (2.) Aufl. Leipzig u. Berlin 1901. 1898. und 1900. 8. — 3. zvez. . . . . LKCi. 16.
422. — In L. Catilinam orationes IV. Scholarum in usum edid. Aloisius Kornitzer. Vindobonae 1888. 8. . . . . LKCi. 17.
423. — Reden gegen L. Sergius Catilina. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Karl Hachtmann. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. 4. Aufl. Gotha 1893. 8. . . . . LKCi. 18.

424. M. T. Cicero, Reden gegen L. Catilina und seine Genossen. Für den Schulgebrauch herausg. von Hermann Nohl. 3. Aufl. Wien u. Prag. 1897. 8. . . . LKCI. 19.
425. — Oratio pro Sexto Roscio Amerino. Col commento di Carlo Halm. Vienna 1856. 8. . . . . LKCI. 20.
426. — Pro Sex. Roscio Amerino oratio. Scholarum in usum edid. Hermannus Nohl. Pragae 1884. 8. . . . . LKCI. 21.
427. — Pro Sex. Roscio Amerino oratio. Scholarum in usum edid. Aloisius Kornitzer. Vindobonae 1888. 8. . . . . LKCI. 22.
428. — Rede für Sex. Roscius aus Ameria. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von G. Landgraf. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. 2. Aufl. Gotha 1889. 8. . . . . LKCI. 23.
429. — Pro Sexto Roscio Amerino oratio. Pro četbu školní upravil Fr. Krsek. V Praze 1897. 8. . . . . LKCI. 24.
430. — Rede für T. Annus Milo. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von R. Bouterwek. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1887. 8. . . . . LKCI. 18.
431. — Rede für T. Annus Milo. Für den Schulgebrauch herausg. von Hermann Nohl. 2. Aufl. Wien u. Prag 1894. 8. . . . . LKCI. 25.
432. — Schülerkommentar zu . . . Rede für T. Annus Milo von Hermann Nohl. Leipzig, Wien 1905. 8. . . . . LKCI. 26.
433. — Oratio de imperio Gnaei Pompei. (Pro lege Manilia.) Col commento di Carlo Halm. Vienna 1856. 8. . . . . LKCI. 27.
434. — Rede über das imperium des Cn. Pompeius. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von A. Deuerling. 1. Abth.: Text. Gotha 1884. 2. Abth.: Kommentar. 3. Aufl. Gotha 1893. 8. . . . . LKCI. 23.
435. — Oratio de imperio Cn. Pompei. Scholarum in usum edid. Aloisius Kornitzer. Vindobonae 1889. 8. . . . . LKCI. 28.
436. — Rede über den Oberbefehl des Cn. Pompejus. Für den Schulgebrauch herausg. von Hermann Nohl. 3. Aufl. Wien, Leipzig 1905. 8. . . . . LKCI. 29.
437. — Rede für den Dichter A. Licinius Archias. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Julius Strenge. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1888. 8. . . . . LKCI. 18.
438. — Pro A. Licinio Archia poeta oratio. Pro četbu školní upravil Fr. Krsek. V Praze 1897. 8. . . . . LKCI. 30.
439. — Rede für Publius Sestius. Erklärt von Karl Halm. Berlin.
 α.) 2. Aufl. 1856. 8. . . . . LKCI. 11.
 β.) 4. Aufl. 1873. 8. . . . . LKCI. 31.
440. — Rede für P. Sestius. Für den Schulgebrauch herausg. von Hermann Adolf Koch. Leipzig 1863. 8. . . . . LKCI. 32.
441. — Rede für Publius Sestius. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von R. Bouterwek. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1883. 8. . . . . LKCI. 23.
442. — Rede gegen Q. Caecilius und der Anklagerede gegen C. Verres IV. und V. Buch. Erklärt von Karl Halm. 2. Aufl. Berlin 1855. 8. (v dvojnom izvodu) . . . . . LKCI. 33.
443. — In Q. Caecilium divinatio. In C. Verrem accusationis lib. IV., V. Scholarum in usum edid. Hermannus Nohl. Pragae 1885. 8. . . . . LKCI. 34.
444. — Rede gegen Q. Caecilius. Für den Schulgebrauch erklärt von Karl Hachtmann. Gotha 1891. 8. . . . . LKCI. 23.

445. M. T. Cicero, Rede gegen C. Verres. Buch IV.: De signis. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Karl Hachtmann. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1889. 8 . . . . . LKCi. 23.
446. — Rede gegen C. Verres. Buch V.: De suppliciis. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Karl Hachtmann. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1888. 8 . . . . . LKCi. 23.
447. — I. und II. Philippische Rede. Erklaert von Karl Halm. Berlin 1856. 8. LKCi. 11.
448. — Philippicarum libri I., II., III. Scholarum in usum edid. H. Nohl. Editio minor. Vindobonae–Pragae–Lipsiae 1891. 8 . . . . . LKCi. 35.
449. — I., II. und VII. Rede gegen Marcus Antonius. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Julius Strenge. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1893. 8 . . . . . LKCi. 18.
450. — Rede für Quintus Ligarius. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Julius Strenge. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1888. 8 . . . . . LKCi. 18.
451. — Rede für den König Deiotarus. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Julius Strenge. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1890. 8 . . . . . LKCi. 18.
452. — Rede für L. Murena. Nach Text und Kommentar getrennte Ausgabe für den Schulgebrauch von Julius Strenge. 1. Abth.: Text. 2. Abth.: Kommentar. Gotha 1892. 8 . . . . . LKCi. 18.
453. — Schülercommentar zu . . . Reden für den Oberbefehl des Cn. Pompejus, für T. Ligarius und für den König Deiotarus. Von Hermann Nohl. Wien u. Prag 1896. 8 . . . . . LKCi. 36.
454. — Vom Redner in 3 Büchern. Zum Gebrauch auf Schulen mit Anmerkungen versehen und herausg. von Joh. Christian Fried. Wetzel. 2. Ausgabe. Braunschweig 1834. 8 . . . . . LKCi. 37.
455. — Ad M. Brutum orator. Recogn. Reinholdus Klotz. Lipsiae 1851. 8 . . LKCi. 38.
456. — Opera philosophica. Tom. II.—VII. (Philosophische Werke. II.—VII. Th.) Wien 1802. 8. — 6. zvez. (Tom. I. manjka.) . . . . . LKCi. 39.
457. — De officiis lib. III. Cum copiosissimis viri longe doctissimi commentariis, et cum Viti Amerbachii commentariolis, annotationibus Erasmi Roter. Philippi Melanch. et disquisitionibus aliquot Caelii Calcagnini. Eiusdem, De senectute, De amicitia, dialogi singuli cum commentariis longe utilissimis, Paradoxa cum triplici commentario, et Somnium Scipionis cum annotationibus Erasmi, Bartholomaei Latomi, et praelectionibus Petri Rami . . . Haec omnia ex collatione vetustissimorum codicum sunt a Petro Balduino Sampolini integritati restituta etc. etc. Parisiis 1556. 4 . . . LKCi. 40
458. — Auswahl aus . . . philosophischen Schriften. Herausg. von Oskar Weiszenfels. Text, Kommentar und Hilfsheft. Leipzig u. Berlin 1903. 8. — 3 zvez. . . . . LKCi. 41.
459. — Aus . . . philosophischen Schriften. Auswahl für Schulen. Von Theodor Schiche. Wien 1903. 8 . . . . . LKCi. 42.
460. — Cato Maior de senectute. Laelius de amicitia et Paradoxa. Ad optima exemplaria recogn. H. P. Brunaee. 1849. 8 . . . . . LKCi. 43.
461. — Cato Maior de senectute. Scholarum in usum edid. Aloisius Kornitzer. Vindobonae 1888. 8 . . . . . LKCi. 44.
462. — Cato Maior de senectute. Herausg. von Oskar Weiszenfels. Text und Kommentar. Leipzig und Berlin 1903. 8. — 2 zvez. . . . . LKCi. 45.

463. M. T. **Cicero**, Laelius sive de amicitia dialogus. Mit einem Commentar zum Privatgebrauche für reifere Gymnasialschüler und angehende Philologen bearbeitet von Moritz Seyffert. Brandenburg 1844. 8. . . . . LKCI. 46.
464. — Laelius de amicitia. Scholarum in usum edid. Aloisius Kornitzer. Vindobonae 1888. 8. . . . . LKCI. 47.
465. — Laelius de amicitia. Für den Schulgebrauch herausg. von Theodor Schiche. Wien u. Prag.
 a.) 2. Aufl. 1894. 8. . . . . LKCI. 48.
 b.) 2. Aufl. (3. Abdruck) 1905. 8. . . . . LKCI. 49.
466. — Schülerecommentar zu ... Laelius de amicitia. Von Franz Klaschka. Wien u. Prag 1900. 8. . . . . LKCI. 50.
467. — De officiis libri tres. Scholarum in usum edid. Aloisius Kornitzer. Vindobonae 1889. 8. . . . . LKCI. 51.
468. — Philosophische Anmerkungen und Abhandlungen zu Ciceros Büchern von den Pflichten. Von Christian Garve. Anmerkungen zu dem I. und II. Buche. Wien 1787 und 1788. 8. — 2 zvez. . . . . LKCI. 52.
469. — Tuscanarum disputationum libri V. Recogn. et explanavit Raphael Kühner. Editio IV. Jenae 1853. 8. . . . . LKCI. 53.
470. — De finibus bonorum et malorum libri V. Edid. Geyza Némethy. Budapestini 1890. 8. . . . . LKCI. 54.
471. — Epistolae ad familiares oder: Ciceronis Briefe, die er an unterschiedene gute Freunde geschrieben, zu mehrern Nutzen der studierenden Jugend mit deutschen Anmerkungen . . . erläutert etc. Nürnberg, Wienn (!) 1758. 8. . . . . LKCI. 55.
472. — Epistolae ad Atticum ad Quintum fratrem et quae vulgo ad familiares dicuntur temporis ordine dispositae. Recens. selectisque superiorum interpretum suisque annotationibus illustravit Christianus Godofr. Schütz. Tom. I. — VI. Halae 1809 — 1812. 8. — 6 zvez. . . . . LKCI. 56.
473. — Einige Briefe . . . , geschrieben in den Jahren 704 — 706 nach Roms Erbauung beim Ausbruche und während des Bürgerkrieges zwischen Caesar und Pompeius. Mit deutschen Anmerkungen zum Schulgebrauche. Brünn 1852. 8. . . . . LKCI. 57.
474. — Ausgewählte Briefe. Für den Schulgebrauch erklärt von Joseph Frey. Leipzig 1864. 8. . . . . LKCI. 58.
475. — Epistolae selectae temporum ordine compositae. Für den Schulgebrauch mit Einleitungen und erklärenden Anmerkungen versehen von Karl Friedr. Süpple. 6. Aufl. Karlsruhe 1866. 8. . . . . LKCI. 59.
476. — Narrationes, (descriptions atque epistolae breviores et faciliiores). In usum scholarum, ad integra Ciceronis scripta legenda adolescentulos præparantium, concinnavit Frid. Traug. Friedemann. Vol. I. pars I. Editio tertia. Brunswigae 1842. 8. (V «pars I.» so le «narrationes»). . . . . LKCI. 60.
477. Q. **Curtius Rufus**, De gestis Alexandri Magni regis Macedonum libri qui supersunt octo. Ausgabe zum Schulgebrauch mit einem deutschen erklärenden Commentar von C. G. Zumpt. 2. Aufl., besorgt von A. W. Zumpt. Braunschweig 1864. 8. . . . . LKCu. 1.
478. — Geschichte Alexanders des Großen. Für den Schulgebrauch bearbeitet von Heinrich Wilhelm Reich. Wien u. Prag 1895. 8. . . . . LKCu. 2.
479. L. Ann. **Florus**, Epitome rerum Romanarum. Mannhemii 1779. 8. . . . . LKF. 1.
480. Q. **Horatius Flaccus**, Carmina expurgata et accuratis notis illustrata auctore Josepho Juvencio. Venetiis 1746. 12. . . . . LKH. 1.

481. Q. Horatius Flaccus, *Opera interpretatione et notis illustravit* Ludovicus Desprez. Tyrnaviae, anno 1757. 8. — 2 zvez. . . . . LKH. 2.
482. — *Opera omnia* (Sämmtliche Werke.) Edid. K. W. Ramler, M.J. F. Schmidt, C. M. Wieland. Wien 1800. 8. — 3 zvez. . . . . LKH. 3.
483. — *Ex recensione et cum notis atque emendationibus Richardi Bentleyi.* Lipsiae 1826. 8. — 2 zvez. . . . . LKH. 4.
484. — *Opera. Ad praestantium editionum lectiones recogn.* H. P. Brumae 1850. 8. (v dvojnom izvodu). . . . . LKH. 5.
485. — *Sämmtliche Werke für den Schulgebrauch erklärt von C. W. Nauek (G. T. A. Krüger).* Leipzig.
 α.) 2. Aufl. 1856. 8. . . . . LKH. 6.
 β.) 15. (14.) Aufl., besorgt von O. Weissenfels (G. Krüger) 1899. 1897 und 1900. 8. — 3 zvez. . . . . LKH. 7.
486. — *Opera omnia. Ex recensione Joh. Christiani Jahn.* Editio sexta. Curavit Theodor Schmid. Lipsiae 1859. 8. . . . . LKH. 8.
487. — *Opera. Recensuerunt O. Keller et A. Holder.* Vol. I. et II. Lipsiae 1864 et 1869. — 2 zvez.
 Kot Vol. III. spadajo semkaj:
Epilegomena zu Horaz. Von Otto Keller. Leipzig 1879—1880. 8. . . . . LKH. 9.
488. — *Recensuit atque interpretatus est* Io. Gaspar Orellius. *Editio minor quinta.* Curavit Io. Georgius Baiterus. Vol. I. et II. Turici 1865 et 1868. 8. — 2 zvez. . . . . LKH. 10.
489. — *Carmina. Scholarum in usum edid.* Michael Petschenig. Pragae-Lipsiae 1883. 8. . . . . LKH. 11.
490. — *Carmina.* Edid. Carolus Pozder. Budapestini 1891. 8. . . . . LKH. 12.
491. — *Die Gedichte.* Herausg. von Gustav Schimmelpfeng. Text und Kommentar. Leipzig, 1896 und 1899. 8. — 2 zvez. . . . . LKH. 13.
492. — *Für den Schulgebrauch herausg. von O. Keller und J. Häußner.* Wien. (Leipzig, Wien.)
 α.) 3. Aufl. 1903. 8. . . . . LKH. 14.
 β.) erweiterte Aufl. 1907. 8. . . . . LKH. 15.
493. — *Sämtliche Gedichte im Sinne J. G. Herders erklärt von Karl Staedler.* Berlin 1905. 8. . . . . LKH. 16.
494. — *Carmina selecta.* Für den Schulgebrauch herausg. von Johann Huemer. Wien 1882. 8. . . . . LKH. 17.
495. — *Carmina lyrice. Oden (und Epoden).* Von Johann Heinrich Voß. Wien und Triest 1817—1819. 8. — 3 zvez. . . . . LKH. 18.
496. — *Satiren.* Erklärt von L. F. Heindorf. 3. Aufl. Mit Berichtigungen und Zusätzen von Ludwig Doederlein. Leipzig 1859. 8. . . . . LKH. 19.
497. — *Episteln.* Erkläret von Fr. E. Theodor Schmid I. und II. Th. Halberstadt 1828 und 1830. 8. — 2 zvez. . . . . LKH. 20.
498. — *Episteln.* Lateinisch und deutsch mit Erläuterungen von F. S. Feldbausch. Leipzig und Heidelberg. 1863. 8. . . . . LKH. 21.
499. — *De arte poetica liber, quem interpretatione atque notis criticis et aestheticis illustravit et vernaculo Germanorum versu reddidit* Simeon Carolus Macháček. Pragae 1827. 8. . . . . LKH. 22.
500. *Justinus, Historiarum Philippicarum ex Trogo Pompeio excerptarum libri XLIV.* Ad optimas editiones et Pragensem codicem collati. Mit deutschen Inhaltsanzeigen, erläuternden Anmerkungen, und den Varianten der Prager Handschrift zum Gebranche der Schulen von Ignaz Seibt. Prag 1827. 8. . . . LKJ. 1.

501. T. **Livius** Patavinus, Ab urbe condita libri. Recogn. Wilh. Weissenborn.
Pars I—VI. (Lib. I—XLV. Epitome lib. XLVI—CXL. Fragmenta et
index.) Lipsiae 1881—1882, 1876—1877. 8. — 5 zvez. . . . . LKL. 1.
502. — Ab urbe condita libri. Erklärt von W. Weissenborn. I—IV. Bd.
(Buch I—X. und XXI—XXIII.) 2. (3., 4.) Aufl. Berlin 1856. 1874.
1869—1870. 8. — 4 zvez. . . . . LKL. 2.
503. — Ab urbe condita libri. Erklärt von W. Weissenborn. I. Bd. (Buch I.
und II.) IV. Bd. (Buch XXI—XXIII.) 8. (7.) Aufl. von H. J. Müller. Berlin
1885 und 1894, 1888, 1891 und 1883. 8. — 2 zvez. . . . . LKL. 3.
504. — Historiarum libri qui supersunt. Ad optima exemplaria recogn. H. P. Tom.
I. (Lib. I—V.) Brunae 1849. 8. . . . . LKL. 4.
505. — Ab urbe condita libri I., II., XXI., XXII. Adiunctae sunt partes selectae
ex libris III., IV., VI. Scholarum in usum edid. Antonius Zingerle.
Pragae—Lipsiae. (Vindobonae et Pragae—Lipsiae.)
α.) Editio prima. 1886. 8. . . . . LKL. 5.
β.) Editio altera. 1887. 8. . . . . LKL. 6.
506. — Ab urbe condita libri. Scholarum in usum edid. Antonius Zingerle.
Pars IV. (Lib. XXVI—XXX.) Pragae—Lipsiae 1883. 8. . . . . LKL. 7.
507. — Ab urbe condita libri. Edid. Stephanus Dávid. Vol. I. libros XXI—XXV.,
vol. II. libros XXVI—XXX. continens. Budapestini 1889 et 1892. 8. —
2 zvez. . . . . LKL. 8.
508. — Ab urbe condita librorum partes selectae. In usum scholarum edid.
C. J. Grysar. Vindobonae.
Vol. prius.
α.) 1854. 8. . . . . LKL. 9.
β.) 1872. 8. . . . . LKL. 10.
- Vol. alterum. 1874. 8. (J. C. Grysar!). . . . . LKL. 10.
509. — Römische Geschichte seit Gründung der Stadt im Auszuge herausg von
Franz Fügner. I. T. Der 2. punische Krieg. (Buch XXI—XXX.) Text und
Kommentar. 2. (1.) Aufl. Leipzig u. Berlin 1902 und 1899. 8. — II. T.
Auswahl aus der 1. Dekade. (Buch I—X.) Text und Kommentar. Leipzig
u. Berlin 1902 und 1903. 8. — Hilfsheft. Leipzig u. Berlin 1901. 8. —
6 zvez. . . . . LKL. 11.
510. — Ab urbe condita liber I. Für den Schulgebrauch erklärt von Carl
Tücking. Paderborn 1872. 8. . . . . LKL. 12.
511. — Schülkommentar zu Livius' Buch I, II, XXI, XXII und den Partes
selectae (nach der 4. Aufl. der Ausgabe von Anton Zingerle) von Adolf
M. A. Schmidt. 2. Aufl. Wien 1903. 8. . . . . LKL. 13.
512. — Schülkommentar zu Livius. Von J. Golling. 1. Heft: Zu Buch I.
(v dvojnom izvodu). — II. Heft: Zu Buch XXI. — III. Heft: Zu Buch XXII.
— IV. Heft: Zu einer Auswahl aus den Büchern II—VIII und XXVI—XLV
(v treh izvodih). Wien 1904 und 1905. 8. — 4 zvez. (ozir. 7 zvez.) . . . LKL. 14.
513. T. **Lueretius Carus**, De rerum natura libri VI. Recogn. Jacobus Bernaysius.
Lipsiae 1862. 8. . . . . LKL. 1.
514. Pomponius Mela, De situ orbis libri III. Cum indice rerum et pronunciatione
prosodica nominum propriorum in difficilioribus notata. Editio stereotypa
Tauchnitiana. Lipsiae 1831. 8. . . . . LKM. 1.
515. Cornelius Nepos, De vita excellentium imperatorum. Editio novissima, notis
Gallicis adornata. Parisiis 1802. 18. (enega lista ni) . . . . . LKN. 1.

516. Cornelius **Nepos**, Vitae excellentium imperatorum. (Biographien berühmter Feldherren) . . . von Michael Feder. Wien 1805. 8. . . . . LKN. 2.
517. — Vitae excellentium imperatorum. Editio stereotypa. Parisis anno VII. (1816.) 6. . . . . LKN. 3.
518. — Vitae excellentium imperatorum. Accedunt Cornelii Nepotis fragmenta. Editio stereotypa Tauchnitjana. Lipsiae. (Naslovnega lista ni; manjka tudi cele prve pole, t. j. 16 strani; zato nedostaja prvih treh životopisov; od strani 17. dalje pa je knjiga popolna.) 8. . . . . LKM. 1.
519. — Vitae excellentium imperatorum ad optima exemplaria. Brunae 1849. 8. LKN. 4.
520. — Vitae excellentium imperatorum ad optimas editiones collatae. Mit Inhaltsanzeigen, historischen, geographischen Anmerkungen und besondern grammatischen Regeln, nebst einer deutsch-lateinischen Phraseologie . . . von Ignaz Seibt. 3. Aufl. Prag 1851. 8. . . . . LKN. 5.
521. — Für Schüler. Mit erläuternden und einer richtigen Übersetzung fördernden Anmerkungen von Johannes Siebelis. Leipzig.
 α.) 1. Aufl. 1851. 8. . . . . LKN. 6.
 β.) 6. Aufl. 1867. 8. . . . . LKN. 7.
522. — Vitae excellentium imperatorum. In usum scholarum edid. O. Eichert. Vratislaviae.
 α.) Editio altera. 1852. 8. . . . . LKN. 8.
 β.) Editio sexta. 1871. 8. . . . . LKN. 9.
523. — Erklärt von Heinrich Ebeling. (2. Bearbeitung der Ausgabe von J. Chr. Daehne, Helmstedt 1830.) Berlin 1870. 8. . . . . LKN. 10.
524. — Vitae. Edid. Georgius Andresen. Pragae 1884. 8. . . . . LKN. 11.
525. — Vitae. Für den Schulgebrauch mit sachlichen Anmerkungen, einem Sachregister und einem Wörterbuch herausg. von Karl Erbe. Stuttgart 1887. 8. . . . . LKN. 12.
526. — Liber de excellentibus ducibus exterarum gentium. Usui scholarum accomodavit Franciscus Patočka. Editio septima. (Editio sexta iterum typis expressa.) Pragae 1897. 8. . . . . LKN. 13.
527. — Lebensbeschreibungen in Auswahl. Bearbeitet und vermehrt durch eine Vita Alexandri Magni von Franz Fügner. Text, Kommentar und Hilfsheft. 4. (3.) Aufl. Leipzig u. Berlin (Leipzig) 1901, 1900, 1898. 8. — 3 zvez. . LKN. 14.
528. P. **Ovidius Naso**. Ex recognitione Rudolphi Merkelii. Lipsiae 1862 - 1863. 8. LKO. 1.
529. — Tristium lib. V et Epistolarum ex Ponto lib. VI, welche derselbe von seinen betrübten Umständen in dem zuerkannten exilio zu Tomis geschrieben hat, mit teutschen Anmerkungen . . . erklärt etc. Halle im Magdeb. ao. 1718. 12. . . . . LKO. 2.
530. — Carmina in exilio composita, Tristium libri, Ibis, Epistulae ex Ponto, Halieutica. Recens. Otto Güthling. Pragae 1884. 8. . . . . LKO. 3.
531. — Metamorphoseon libri XV oder Bücher der Verwandelungen mit teutschen Anmerkungen. Nürnberg anno 1739. 8. . . . . LKO. 4.
532. — Metamorphoseon libri XV. Expurgati, et explanati, cum appendice de diis, et heroibus poeticis. Auctore Josepho Juvencio. Venetiis an. 1726. Recusi Tyrnaviae anno 1756. 8. . . . . LKO. 5.
533. — Opera. Ad optima exemplaria recogn. H. P. Vol. II. Metamorphoses. Brunae 1849. 8. . . . . LKO. 6.
534. — Die Metamorphosen. Erkläret von Moriz Haupt. I. Bd. (Metamorphos. lib. I - VII.) Leipzig 1853. 8. . . . . LKO. 7.
535. — Metamorphoseon libri XV. Scholarum in usum edid. Antonius Zingerle. Pragae 1894. 8. . . . . LKO. 8.

536. P. Ovidius Naso, Metamorphoses. Auswahl für Schulen. Mit erläuternden Anmerkungen und einem . . . Register versehen von Johannes Siebelis.
 I. Heft. (Buch I—IX und die Einleitung.) Leipzig.
 a.) 3. Aufl. 1862. 8. . . . . LKO. 9.
 b.) 16. Aufl., besorgt von Friedr. Polle. 1897. 8. . . . . LKO. 10.
- II. Heft. (Buch X—XV und das . . . Register.) 13. Aufl., besorgt von Friedrich Polle. 1895. 8. . . . . LKO. 10.
537. — Fastorum libri sex. Editore et interprete R. Merkleio. Berolini 1841. 8. LKO. 11.
538. — Fasti. Scholarum in usum edid. Otto Gühling. Pragae 1881. 8. . . . LKO. 3.
539. — Fastorum libri sex. Für die Schule erklärt von Hermann Peter. 3. Aufl. Leipzig 1889. 8. . . . . LKO. 12.
540. — Heroines. Apparatu critico instruxit et edid. Henricus Stephanus Sedlmayer. Vindobonae 1886. 8. . . . . LKO. 13.
541. — Elegiae. Tristium libri V. Cum Jacobi Pontani commentario in compendium redacto. Ingolstadii 1728. 8. . . . . LKO. 14.
542. — Epistolae, seu Elegiae de Ponto. Libri IV. Cum Jacobi Pontani commentario in compendium redacto. Ingolstadii 1729. 8. . . . . LKO. 14.
543. — Carmina selecta. In usum scholarum edid. C. J. Grysar. Vindobouae.
 a.) Editio tertia. 1857. 8. . . . . LKO. 15.
 b.) Editio septima. 1864. 8. . . . . LKO. 16.
544. — Ausgewählte Gedichte. Für den Schulgebrauch herausg. von Heinrich Stephan Sedlmayer. 4. Aufl. Wien u. Prag 1869. 8. . . . . LKO. 17.
545. — Metamorphosen in Auswahl nebst einigen Abschnitten aus seinen elegischen Dichtungen, herausg von Martin Fickelscherer. Text, Kommentar und Hilfsheft. 3. (2.) Aufl. Leipzig (Leipzig u. Berlin) 1900—1901, 1899. 8. — 3 zvez. . . . . LKO. 18.
546. Phaedrus, Augusti libertus, et Avienus, Fabulae cum adnotationibus Davidis Hoogstratani. Accedunt fabulae Graecae, Latinis respondentes, et Homeris Batrachomyomachia. Patavii 1736. 12. . . . . LKPh. 1.
547. — Fabularum Aesopiarum libri V recte tandem captui puerorum accommodati. Oder: deutliche und nach dem Begriff der Jugend endlich recht eingerichtete Erklärung der Aesopischen Fabeln, welche Phaedrus ein Freygelassener des Käysers Augusti in fünf Büchern hinterlassen etc. durch Emanuelem Sincerum. Augspurg (Letnicii ni spoznati). 8. . . . . LKPh. 2.
548. — Fabulae Aesopiae. (Des Phaedrus Aesopische Fabeln.) Von Johann Paul Sattler. Wien 1802. 8. . . . . LKPh. 3.
549. — Fabularum Aesopiarum libri V. Accedunt et Aviani et Faerni fabulae. Accurate edid. ictibusque metricis instruxit C. H. Weise. Editio stereotypa. Lipsiae 1829. 8. (v dvojnom izvodu; en izvod je zelo pomanjkljiv; manjka mu Ezopovih basni-prve pole (= 16 strani) in na konci knjige basni Avijana in Faérna). . . . . LKPh. 4. in LKM. 1.
550. — Fabulae. Für Schüler. Mit Anmerkungen versehen von Johannes Siebelis. 6. Aufl. besorgt von Friedrich Polle. Leipzig 1889. 8. . . . . LKPh. 5.
551. C. Plinius Caecilius Secundus, Epistolarum libri X ad optimas editiones collati. Mit . . . erläuternden Anmerkungen, und den vorzüglicheren Varianten von Ignaz Seibt. Wien 1829. 8. (v treh izvodih). . . . . LKPl. 1.
552. C. Sallustius Crispus, Opera. Mit Anmerkungen von Ernst Wilhelm Fabri. 2. Aufl. Nürnberg 1845. 8. . . . . LKS. 1.
553. — De coniuratione Catilinae et de bello Jugurthino libri, ex Historiarum libris quinque depefditis orationes et epistolae. Erklärt von Rudolf Jacobs. Leipzig 1852. 8. . . . . LKS. 2.
- II. drž. g. 3

554. C. Sallustius Crispus, Operum reliquiae. Edid. Franciscus Dorotheus Gerlach. Editio stereotypa. Lipsiae 1856. 8. . . . . LKS. 3.
555. — Bellum Catilinae, bellum Jugurthinum, ex Historis, quae extant, orationes et epistulae. Recens. Augustinus Scheindler. Accedunt incertorum rhetorum suasoriae ad Caesarem senem de re publica et invectivae Tulli et Sallusti personis tributae. Pragae—Lipsiae 1883. 8. . . . . LKS. 4.
556. — Bellum Catilinae, bellum Jugurthinum und Reden u. Briefe aus den Historien. Zum Schulgebrauche herausg. von August Scheindler. 2. Aufl. Wien u. Prag 1891. 8. . . . . LKS. 5.
557. — Bellum Catilinae, bellum Jugurthinum, orationes et epistulae ex Historis excerptae. Für den Schulgebrauch erklärt von Theodor Opitz. Leipzig 1894, 1895 u. 1897. 8. . . . . LKS. 6.
558. — Bellum Catilinae, bellum Jugurthinum, ex Historis quae extant orationes et epistulae. Nach der Ausgabe von Linker-Klimscha für den Schulgebrauch bearbeitet von Franz Perschinka. Wien 1902. 8. (v dvojnom izvodu). . . . . LKS. 7.
559. — Catilinaria et Jugurthina bella. Editio stereotypa. Parisiis, anno IX. (1801). 6. . . . . LKS. 8.
560. — Catilina et Jugurtha. Aliorum suisque notis illustravit Rudolphus Dietsch. Lipsiae b. l. in 1846. 12. — 2 zvez. . . . . LKS. 9.
561. — Bellum Catilinae et bellum Jugurthinum. Edid. Guilelmus Pecz. Budapestini 1889. 8. (v dvojnom izvodu) . . . . . LKS. 10.
562. — Bellum Catilinae. Scholarum in usum recognit Gustavus Linkerus. Editionem secundam curavit Philippus Klimscha. Vindobonae 1888. 8. . . . . LKS. 11.
563. — De coniuratione Catilinae liber. Pro četbu školní upravil Fr. Krsek. V Praze 1895. 8. . . . . LKS. 12.
564. — Bellum Catilinae. Herausg. von Carl Stegmann. Text und Erklärungen. Leipzig 1895 und 1896. 8. — 2 zvez. . . . . LKS. 13.
565. — Jugurtha, ex Historis, quae extant, orationes et epistulae. Scholarum in usum recognit Gustavus Linkerus. Vindobonae 1857. 8. . . . . LKS. 14.
566. — Bellum Jugurthinum. Zum Schulgebrauche herausg. von August Scheindler. 2. Aufl. Wien u. Prag 1894. 8. . . . . LKS. 15.
567. — Schülernkommentar zu . . . Schriften. Für den Schulgebrauch herausg. von Gustav Müller. 3. Aufl. Wien 1903. 8. . . . . LKS. 16.
568. L. Ann. Seneca, Tragoediae ex recensione societatis Bipontinae aliorumque. Norimbergae 1797. 8. . . . . LKSe. 1.
569. C. Suetonius Tranquillus, Quae supersunt omnia. Recens. Carolus Ludovicus Roth. Lipsiae 1871. 8. . . . . LKSu. 1.
570. Cornelius Tacitus, Opera. Recogn., emendavit, supplementis explevit Gabriel Brotier. Tom. I.—IV. Mannhemii 1780—1781. 8. — 2 zvez. . . . . LKT. 1.
571. — Operum quae supersunt. Emendavit et scholarum in usum illustravit Nicolaus Bachius. Vol. I. et II. Lipsiae 1834 et 1835. 8. — 2 zvez. . . . . LKT. 2.
572. — Opera quae supersunt ad fidem codicum Mediceorum ab Jo. Georgio Baitero denuo excussorum ceterorumque optimorum librorum recensuit atque interpretatus est Jo. Gaspar Orellius. Vol. I. et II. Turici, Londinii, Amstelodami 1846 et 1848. 8. — 2 zvez. . . . . LKT. 3.
573. — Opera quae supersunt. Ex recognitione Caroli Halmii.
Tom. prior Annales continens. Lipsiae 1850. 8. . . . . LKT. 4.
Tom. posterior Historias et libros minores continens. Lipsiae.
α.) 1852. 8. . . . . LKT. 4.
β.) 1855. 8. . . . . LKT. 5.

574. Cornelius Tacitus, *Libri qui supersunt.*
 Tom. prior *Annales continens. Iterum recogn.* Carolus Halm.
 α.) 1863. 8. . . . . LKT. 6.
 β.) 1872. 8. . . . . LKT. 7.
- Tom. posterior *Historias et libros minores continens. Tertium recogn.*
 Carolus Halm. Lipsiae 1874. 8. . . . . LKT. 7.
575. — *Opera. Edid. Fridericus Haase. Vol. I. et II. Editio stereotypa. Lipsiae 1855. 8. — 2 zvez.* . . . . . LKT. 8.
576. — *Die Annalen. Schulausgabe von A. Draeger. I. Bd. (Buch I—VI).*
 6. Aufl. von Ferd. Becher. Leipzig 1894 und 1895. 8. — 2 zvez. II. Bd.
(Buch XI—XVI). 4. Aufl. von Ferd. Becher. Leipzig 1899. 8. — 2 zvez. . . LKT. 9.
577. — *Ab excessu divi Augusti I—VI et XI—XVI. Erklaert von Karl Nipperdey.*
 2. Aufl. Berlin 1855 und 1857. 8. . . . . LKT. 10.
578. — *Opera quae supersunt. Recens. Joannes Müller. Vol. I. libros ab excessu divi Augusti continens. Pragae 1884. 8. . . . . LKT. 11.*
579. — *Ab excessu divi Augusti libri qui supersunt. Scholarum in usum edid. Ignatius Prammer. Pars prior. Libri I—VI. Pars posterior. Libri XI—XVI. Vindobonae 1888. 8. — 2 zvez.* . . . . . LKT. 12.
580. — *Ab excessu divi Augusti libri I—III. Scholarum in usum recens. Robertus Novák. Pragae 1890. 8. . . . . LKT. 13.*
581. — *Ab excessu divi Augusti (Annalium) libri I—VI. Edid. Geyza Némethy. Budapestini 1893. 8. . . . . LKT. 14.*
582. — *Die Annalen. Herausg. von Johann Müller. Für den Schulgebrauch bearbeitet von A. Th. Christ. I. Bd. (Ab. exc. d. Aug. I—VI.) Tiberius. Wien u. Prag 1895. 8. . . . . LKT. 15.*
583. — *Annalen in Auswahl und der Bataveraufstand unter Civilis. Herausg. von Carl Stegmann. Text und Kommentar. Leipzig 1897 und 1899. 8. — 2 zvez.* . . . . . LKT. 16.
584. — *Germania. Agricola. Dialogus de oratoribus. Ex recognitione Caroli Halmii. Lipsiae.*
 α.) 1851. 8. . . . . LKT. 17.
 β.) 1855. 8. . . . . LKT. 18.
585. — *Germaniae, Agricolae, Historiarum epitoma. In usum scholarum concinnavit Aloisius Capellmann. Edi curavit Richardus Aloisii filius Capellmann. Vindobonae 1867. 8. (Historij v knjižici ni!)* . . . . . LKT. 19.
586. — *Historiarum libri qui supersunt. Schulausgabe von Carl Heraeus. I. Bd. (Buch I und II). 4. Aufl. Leipzig 1885. II. Bd. (Buch III—V). 4. Aufl., besorgt von Wilhelm Heraeus. Leipzig 1899. 8. — 2 zvez.* . . . . . LKT. 20.
587. — *Agricola. Ex Wexii recensione recogn. et perpetua annotatione illustravit Fridericus Kritzius. Berolini 1859. 8. . . . . LKT. 21.*
588. — *Das Leben des Julius Agricola. Lateinisch und deutsch von Adolf Bacmeister. Stuttgart 1872. 8. . . . . LKT. 22.*
589. — *Agricola. Herausg. von Oskar Altenburg. Text und Erklärungen. Leipzig und Berlin 1904. 8. — 2 zvez.* . . . . . LKT. 23.
590. — *Germania. Edid. et quae ad res Germanorum pertinere videntur e reliquo Tacitino opere excerptis Jacobus Grimm. Gottingae 1835. 8. . . . . LKT. 24.*
591. — *Germania. Scholarum in usum edid. Ignatius Prammer. Vindobonae 1889. 8. . . . . LKT. 25.*
592. — *Germania. Für den Schulgebrauch erklärt von Eduard Wolff. Leipzig 1896. 8. . . . . LKT. 26.*

593. Cornelius Tacitus, *Die Germania*. Herausg. von Johannes Müller. Für den Schulgebrauch bearbeitet von A. Th. Christ. Wien u. Prag 1897. 8. . . . LKT. 27.
594. — *Germania*. Herausg. von Oskar Altenburg. Text und Erklärungen. Leipzig u. Berlin. 1903. 8. — 2 zvez. . . . . LKT. 28.
595. — Schüler-Commentar zu . . . historischen Schriften in Auswahl. Herausg. von A. Weidner. Wien u. Prag 1897. 8. . . . . LKT. 29.
596. P. Terentius, *Comoediae*. Recens. Alfredus Fleckeisen. Lipsiae a. 1858. 8. . . . . LKTe. 1.
597. P. Vergilius Maro, *Bucolica*, *Georgica* et *Aeneidos libri XII*. Oder Hirten-Wirthschafts- und Helden-Gedichte mit teutschen Anmerkungen . . . erklärert etc. Nürnberg, Wien an. 1738. 8. . . . . LKV. 1.
598. — *Bucolica*, *Georgica*, et *Aeneis*. Editio stereotypa. Parisiis, anno VI. (1798.) 6. (v dvojнем izvodu) . . . . . LKV. 2.
599. — *Opera*. Utini b. l. . . . . LKV. 3.
600. — *Opera*, cum interpretatione, et nonnullis notis Caroli Ruiae tomulus II. Complectitur VII libros priores *Aeneidos*. b. k. b. l. 8. . . . . LKV. 4.
601. — *Opera*. Ad optimorum librorum fidem edid., perpetua et aliorum et sua adnotazione illustravit, dissertationem de Vergilii vita et carminibus atque indicem rerum locupletissimum adiecit Albertus Forbiger. Editio quarta. Lipsiae 1872—1873, 1875. 8. — 3 zvez. . . . . LKV. 5.
602. — Gedichte. Erklärt von Th. Ladewig. 8. (6.) Aufl. von Carl Schaper. Berlin 1876 u. 1877, 1886. 8. . . . . LKV. 6.
603. — *Aeneis* nebst ausgewählten Stücken der *Bucolica* und *Georgica*. Für den Schulgebrauch herausg. von W. Klouček. Prag. Wien. Leipzig. (Wien, Leipzig.)
 a.) 4. Aufl. 1901. 8. . . . . LKV. 7.
 b.) 5. Aufl. 1904. 8. . . . . LKV. 8.
604. — *Aeneis*. Mit Wort- und Sacherläuterungen herausg. von E. Th. Hohler. Wien 1826—1827. 8. — 2 zvez. . . . . LKV. 9.
605. — *Aeneis*. Ad optima exemplaria recogn. et in usum scholarum edid. Georg Aenotheus Koch. Editio stereotypa. Lipsiae 1850. 8. (v dvojнем izvodu). . . . . LKV. 10.
606. — *Aeneis*. Scholarum in usum edid. W. Klouček. Pragae 1886. 8. . . . LKV. 11.
607. — *Aeneis*. Edid. Geyza Némethy. Budapestini 1889. 8. . . . . LKV. 12.
608. — *Aeneidos epitome*. Accedit ex *Georgicis* et *Bucolicis* delectus. Scholarum in usum edid. Emanuel Hoffmann. Vindobonae,
 a.) Editio tertia. 1856. 8. . . . . LKV. 13.
 b.) Editio retractata. 1889. 8. . . . . LKV. 14.
 γ.) 5. Abdruck der 2. Aufl., vermehrt durch eine Einführung in die Lectüre Virgilis und eine Erklärung der Eigennamen. Wien 1901. 8. . . . . LKV. 15.
609. — *Carmina selecta*. Für den Schulgebrauch herausg. von Josef Golling. Wien 1893. 8. (v dvojнем izvodu). . . . . LKV. 16.
610. — *Äneide* in Auswahl. Herausg. von Martin Fickelscherer. Text u. Kommentar. 2. Aufl. Leipzig (Leipzig u. Berlin) 1900. — Hilfsheft. Leipzig 1896. 8. — 3 zvez. . . . . LKV. 17.
611. — Schülerkommentar zu . . . Äneis in Auswahl. Für den Schulgebrauch herausg. von Julius Sander. 1. Aufl. (2. Abdruck). Wien 1903. 8. . . . . LKV. 18.
612. — Schulkommentar zu einer Auswahl aus . . . *Bukolika* und *Georgika*. Im Anschluß an die Ausgaben von J. Golling und W. Klouček. Von J. Golling. Wien 1906. 8. (v dvojнем izvodu). . . . . LKV. 19.

613. S. Aurelius Victor, *De viris illustribus urbis Romae*. Mit deutsch-böhmischem Erläuterungen, Sacherklärungen, besondern grammatischen Anmerkungen etc. von Ignaz Seibt und Norbert Waniek. Prag 1830. 8. . . . . LKVi. 1.
- b) Po raznih izvirnikih sestavljeni berila (antologije, krestomatije).
614. Chrestomathie aus lateinischen Classikern. Zur Erleichterung und Förderung des Übersetzens aus dem Stegreife zusammengestellt von J. Rappold. 2. Aufl. Wien 1901. 8. . . . . LCh. 1.
615. — aus Cornelius Nepos und Q. Curtius Rufus. Mit erklärenden Anmerkungen herausg. von J. Golling. Wien 1903. 8. . . . . LCh. 2.
616. — Komentar h Gollingovi izdaji Kornelija in Kurejca za 3. gimnazijski razred. Sestavil Anton Jeršinovič. b. k. 1904. 8. . . . . LCh. 3.
617. Conciones et orationes ex historicis Latinis excerptae. Opus recognitum recensitumque in usum scholarum Hollandiae et Westfrisiae. Venetiis 1709. 12. LKPh. 1.
618. Historia antiqua — usque ad Caesaris Augusti obitum libri XII. Locis ex scriptoribus Latinis excerptis contexuit et scholarum in usum edid. Emanuel Hoffmann. Vindobonae.
- α.) Editio sexta. 1860. 8. . . . . LCh. 4.
- β.) Editio septima. 1861. 8. . . . . LCh. 5.
- γ.) Editio retractata passimque immutata. 1880. 8. . . . . LCh. 6.
619. Lateinisches Lesebuch aus Cornelius Nepos und Q. Curtius Rufus. Herausg. von Johanna Schmidt. 3. Aufl. Wien 1903. 8. . . . . LCh. 7.
620. Loci communes sententiosorum versuum ex Tibul. Propert. et Ovidio à Johanne Murmelio collecti. Accesserunt Friderici Taubmanni sententiae et libellus metricus, opera et studio M. Henningi Brosenii. Lipsiae, anno 1689. 8. Pdg. 16.
621. Memorabilia Alexandri Magni et aliorum virorum illustrum selectaeque fabulae Phaedri. In usum scholarum ediderunt C. Schmidt, O. Gehlen. Vindobonae.
- α.) 1. Aufl. b. l. (1865 ?) 8. (v dvojnem izvodu). . . . . LCh. 8.
- β.) 6. Aufl., besorgt von Josef Golling. Wien 1894. 8. (Fedrovih basni tu ni već) . . . . . LCh. 9.
622. Nepos plenior. Lateinisches Lesebuch für die Quarta der Gymnasien und Realschulen von Ferdinand Vogel. Berlin 1873. 8. . . . . LCh. 10.
623. Tirocinium poeticum. Erstes Lesebuch aus lateinischen Dichtern. Für die Quarta von Gymnasien zusammengestellt und mit kurzen Erläuterungen versehen von Johannes Siebelis. Leipzig.
- α.) 1. Aufl. 1852. 8. . . . . LCh. 11.
- β.) 6. (5.?) Aufl. 1863. 8. (v dvojnem izvodu). . . . . LCh. 12.
- γ.) 7. Aufl. 1865. 8. . . . . LCh. 13.
624. Urbis Romae viri illustres a Romulo ad Augustum von Lhomond. Überarbeitet und mit einem Wörterbuch versehen von C. Holzer. Stuttgart.
- α.) 5. Aufl. 1871. 8. . . . . LCh. 14.
- β.) 6. Aufl. 1874. 8. . . . . LCh. 15.
- c) Iz raznih izvirnikov nabrani pregovori in reki.
625. Philippi Ferd., Lateinisch-deutsche Sprechübungen. Ein praktisches Hilfsbuch zur Einübung der lateinischen Konversationssprache. II. Abth. (str. 108): Die wichtigsten und gebräuchlichsten lateinischen Sprichwörter. Leipzig 1827. 8. . . . . LPr. 1.

626. **Spiritus Lenis, Varia.** Eine Sammlung lateinischer Verse, Sprüche und Redensarten. Augsburg 1879. 8. . . . .
 627. **Szelinski Victor.** Nachträge und Ergänzungen zu Otto, die Sprichwörter und sprichwörtlichen Redensarten der Römer. Inaugural-Dissertation. Jena 1892. 8. . . . .

LPr. 2.

LPr. 3.

2. Novo-latini.

628. **Selecta Patrum societatis Jesu carmina.** Genuae 1747. 8. . . . .
 629. **Mathias Casimir Sarbievius,** Odarum liber secundus et odarum selectarum liber tertius. (Des Mathias Casimir Sarbievius Oden. II. Buch und aus dem dritten Buche.) b. k. b. l. 8. (Pravega naslova ni) . . . . .
 630. **Selecta e Marci Antonii Mure eti aliorumque recentiorum operibus duce libro Zumptii longe utilissimo qui inscriptus est:** Aufgaben zum Übersetzen aus dem Deutschen ins Lateinische. (Edit. V. Berol. 1844.) Editio tertia. Lipsiae 1845. 8. (Gl. št. 807.) . . . . .

Lt. 1.

Lt. 2.

Lt. 3.

3. Pripomočki.**a) Prestave.**

631. **C. J. Cäsar,** Denkwürdigkeiten des gallischen Kriegs. Uebersetzt von Anton Baumstark. Stuttgart.
 a.) vseh 8 knjig skupaj. 2. (3., 1. in — 8. knjiga — 2.) Aufl. 1851.
 1855. 1838 in 1855. 8. . . . .

LÜ. 1.

- β.) 8. knjiga posebaj: 1. Aufl. 1838. 8. . . . .

LÜ. 2.

632. — Memoiren über den gallischen Krieg. Deutsch von H. Köchly und W. Rüstow. Stuttgart.
 a.) 2. Aufl. 1862. 8. . . . .

LÜ. 3.

- β.) 3. Aufl. 1866. 8. . . . .

LÜ. 4.

633. — Denkwürdigkeiten des Bürgerkriegs. (Krieg in Alexandria. Krieg in Afrika. Spanischer Krieg. Bruchstücke. Kurze Äußerungen.) Uebersetzt von Anton Baumstark. Stuttgart.

- I. knjiga { a.) 1. Aufl. 8. } brez naslovnega lista { . . . . .
 β.) 2. Aufl. 8. }

LÜ. 2.

LÜ. 5.

- II. knjiga in III. knjiga do vstetega cap. 56.: 1. Aufl. 1839. 8 (v
 dvojnem izvodu). . . . .

LÜ. 2. in 5.

- III. knjiga — od cap. 57. dalje, na to pa: Krieg in Alexandria,
 Krieg in Afrika. 1. Aufl. 1839. 8. . . . .
 in: Spanischer Krieg, Bruchstücke itd. 1. Aufl. 1840. 8. . . . .

LÜ. 5.

LÜ. 5.

634. — Memoiren über den Bürger-Krieg. Deutsch von H. Köchly. Stuttgart.
 1868. 8. . . . .

LÜ. 3.

635. **M. T. Cicero,** Abhandlung über die menschlichen Pflichten in drey Büchern aus dem Lateinischen übersetzt von Christian Garve. Wien 1787. 8. . .

LÜ. 6.

636. — Philosophische Werke. 2.—7. Th. Übersetzt von Joh. Jakob Hottinger, C. A. G. Schreiber, C. V. Kindervater, C. G. Tilling. Wien 1802. 8. — 6 zvez. (1. dela ni; gl. št. 456.) . . . . .

LKCi. 39.

637. — Tusculanen, übersetzt und erklärt von Raphael Kühner. 2. Aufl. Stuttgart 1866. 8. . . . .

LÜ. 7.

638. — Der Redner und von der besten Rednergattung, übersetzt von C. A. Mebold. Stuttgart 1827. 8. . . . .

LÜ. 8.

639. — Izabrani govori. Preveo i uvodom popratio Adolfo Veber. Zagreb 1886. 8. . . . .

LÜ. 9.

640. Q. Curtius Rufus, Von dem Leben und den Thaten Alexanders des Großen, übersetzt von Aloys Rainer. Mit Johann Freinsheims Ergänzungen und mit erläuternden Anmerkungen begleitet. Wien 1838. 8. — 2 zvez. . . . . LÜ. 10.
641. — Von den Thaten Alexanders des Großen. Verdeutscht von Johannes Siebelis. Stuttgart 1860. 8. . . . . LÜ. 11.
642. — L. Ann. Florus, Abriß der römischen Geschichte. Uebersetzt von Wilhelm Matthäus Pahl. Stuttgart 1835. 8. . . . . JÜ. 12.
643. Q. Horatius Flaccus, Sämmliche Werke. I. Bd. Die Oden (Epopen und Carmen saeculare). Übersetzt von Karl Wilhelm Ramler und M. Jakob Friedrich Schmidt. — II. Bd. Satyren, III. Bd. Briefe. Übersetzt von C. M. Wieland. Wien 1800. 8. — 3 zvez. (Gl. št. 482.) . . . . . LKH. 3.
644. — Deutsche Uebersetzung der Tauchnitzer Leipziger Stereotyp-Ausgabe nach Johann Heinrich Voß. Grätz 1827 (1828?). 8. . . . . LÜ. 13.
645. — Oden (u. Epopen), übersetzt von Johann Heinrich Voß. Wien u. Triest 1817—1819. 8. — 3 zvez. (Gl. št. 495.) . . . . . LKH. 18.
646. — Oden und Epopen im Versmaß der Urschrift übersetzt und mit Einleitung und Anmerkungen begleitet von Gustav Ludwig. 2. (1.) Aufl. Stuttgart 1869 und 1853. 8. . . . . LÜ. 14.
647. — Satiren, übersetzt und erläutert von Wilhelm Ernst Weber. Stuttgart 1854. 8. . . . . LÜ. 14.
648. — Briefe, im Versmaß der Urschrift übersetzt und erläutert von Wilhelm Ernst Weber und Wilhelm Sigmund Teuffel. Stuttgart 1853. 8. . . . . LÜ. 14.
649. — Die Episteln. Lateinisch und deutsch etc. von F. S. Feldbausch. Leipzig u. Heidelberg 1863. 8. (Gl. št. 498.) . . . . . LKH. 21.
650. — De arte poetica liber, quem... vernaculo Germanorum versu reddidit Simeon Carolus Macháček. Pragae 1827. 8. (Gl. št. 499.) . . . . . LKH. 22.
651. T. Livius, Römische Geschichte, übersetzt von C. F. Klaiber. Stuttgart 1827—1830, 1832 und 1835. — 6 zvez. . . . . LÜ. 15.
652. M. Valerius Messala Corvinus, Das Geschlecht des Octavianus Augustus nebst einem Abrisse der Regierungsgeschichte Roms, L. Ampelius, Unterricht über die wissenswürdigsten Dinge, und S. Rufus, Abriß der römischen Geschichte, übersetzt von Friedrich Hoffmann. Stuttgart 1830. 8. . . . . LÜ. 12.
653. Cornelius Nepos, Biographien berühmter Feldherren. Uebersetzt von Michael Feder. Wien 1805. 8. (Gl. št. 516.) . . . . . LKN. 2.
654. — Leben ausgezeichneter Feldherren, übersetzt von Johani Dehlinger. Stuttgart.
 α.) 1. Aufl. 1830. 8. . . . . LÜ. 12.
 β.) 2. Aufl. 1842. 8. (Tu manjka v prvi izdaji ohranjene «Chronologie zu Cornelius Nepos») . . . . . LÜ. 16.
655. — verdeutscht von Johannes Siebelis. 2. Aufl. Stuttgart 1860. 8. . . . . LÜ. 17.
656. P. Ovidius Naso, Verwandlungen, übersetzt von Heinrich Christian Pfitz. Stuttgart
 I., II. in III. knjiga { α.) 1. Aufl. 1833. 8. . . . . LÜ. 18.
 { β.) 3. Aufl. 1860. 8. . . . . LÜ. 19.
 IV., V., VI. in VII. knjiga { α.) 1. Aufl. 1833. 8. . . . . LÜ. 20.
 { β.) 2. Aufl. 1853. 8. . . . . LÜ. 19.
 VIII., IX., X. in XI. knjiga { α.) 1. Aufl. 1833. 8. . . . . LÜ. 20.
 { β.) 2. Aufl. 1856. 8. . . . . LÜ. 19.
 XII., XIII. in XIV. knjiga { α.) 1. Aufl. 1833. 8. . . . . LÜ. 20.
 { β.) 2. Aufl. 1853. 8. . . . . LÜ. 19.
 XV. knjiga. 1. Aufl. 1833. 8. (v dvojem izvodu) . . . . . LÜ. 20. in 19.

657. P. Ovidius Naso, Festkalender, metrisch übertragen, mit Inhalts-Anzeigen und Anmerkungen von E. F. Metzger. 1.—5. Bdchn. Stuttgart, 1838 und 1847. 8. — 5 seš. . . . . LÜ. 21.
658. — Bücher aus dem Pontus, im Versmaß der Urschrift übersetzt von H. Wölffel. Stuttgart 1858. 8. — 2 zvez. . . . . LÜ. 22.
659. — Die Heroiden, nebst den drei Briefen des A. Sabinus; im Versmaß des Originals übersetzt von E. F. Mezger (!). Stuttgart 1855. 8. . . . . LÜ. 23.
660. — Die Bücher der Klage (Tristia), im Versmaß der Urschrift übersetzt von H. Wölffel. Einleitung und Buch I—III. Stuttgart 1857. 8. . . . . LÜ. 24.
661. — Liebes-Elegieen, metrisch übersetzt von W. Hertzberg. Stuttgart 1854. 8. . . . . LÜ. 25.
662. — Kunst zu lieben, metrisch übersetzt von W. Hertzberg. Stuttgart 1854. 8. . . . . LÜ. 26.
663. — Heilmittel gegen die Liebe und Schönheitsmittel, metrisch übersetzt von W. Hertzberg. Stuttgart 1855. 8. . . . . LÜ. 27.
664. Phädrus, Augusti libertus, Aesopische Fabeln. Aus dem Lateinischen metrisch übersetzt von Johann Paul Sattler. Wien 1802. 8. (Gl. št. 548.) . . . . . LKPh. 3.
665. C. Sallustius Crispus, Werke. Die Verschwörung des Catilina. Der Krieg gegen Jugurtha. Uebersetzt von Heinrich Ruckgaber. Stuttgart 1841. 8. . . . . LÜ. 28.
666. — Werke, übersetzt und erläutert von C. Cleß. I. Bdchn. Der Krieg gegen Jugurtha. II. Bdchn. Die Verschwörung Catilinas und Bruchstücke aus den Geschichtsbüchern. Stuttgart 1855 und 1856. 8. — 2 zvez. . . . . LÜ. 29.
667. — Kujiga o Catilininoj uroti. Knjiga o Jugurthinom ratu. Preveo i uvodom popratio Adolfo Veber. Zagreb 1882. 8. . . . . LÜ. 30.
668. Die römischen Satiriker. Für gebildete Leser übertragen und mit den nöthigen Erläuterungen versehen von Heinrich Dünzter. Braunschweig 1846. 8. . . . . LÜ. 31.
669. — Cornelius Tacitus, Werke, übersetzt von H. Gutmann.
- I. Abth. (nekoliko pomanjkljiv oddelek): Agricolas Leben, Germanien, Gespräch über den Redner, Geschichtsbücher. Stuttgart 1831. (?) 8. . . . . LÜ. 32.
- II. Abth.: Jahrbücher. Stuttgart
- I. knjiga in II. knjiga — do vštetega cap. 40. { α.) 1. Aufl. 1834. (?) 8. LÜ. 32.
{ β.) 2. Aufl. 1855. 8. . . . . LÜ. 33.
- II. knjiga — od cap. 41. dalje in vsa III. knjiga. 1. Aufl. 1834. 8. (v dvojnjem izvodu) . . . . . LÜ. 32. in 33.
- IV.—VI. in XI.—XIII. knjige. 1. Aufl. 1837. 8. (v dvojnjem izvodu) LÜ. 32. in 33.
- XIV.—XVI. knjige. 1. Aufl. 1840. 8. (v dvojnjem izvodu) . . . . . LÜ. 32. in 33.
670. — Das Leben des Julius Agricola. Uebersetzt von Adolf Bacmeister. Stuttgart 1872. 8. (Gl. št. 588.) . . . . . LKT. 22.
671. — Manja djela. Razgovor o govornicima. Agrikola. Germanija. Preveo, uvod napisao i bilješke dodao Milivoj Šrepel. Zagreb 1889. 8. . . . . LÜ. 34.
672. P. Terentius, Die Lustspiele. Deutsch in den Versmaßen der Urschrift von J. J. C. Donner. Leipzig u. Heidelberg 1864. 8. . . . . LÜ. 35.
673. P. Virgilii Maro, Aeneis. Deutsch in der Versweise der Urschrift von Wilhelm Binder. 2. Aufl. Stuttgart 1862. 8. . . . . LÜ. 36.

b) Slovarji.

α)

- (137.) Heerdegen F., Lateinische Lexikographie. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Ivan Müller, II. Bd., 2. Aufl. München 1890. 8. pag. 608—635 und pag. 932—936). . . . . KPh. 1.

β)

674. Billerbeck Julius, Vollständiges Wörterbuch zu den Lebensbeschreibungen des Cornelius Nepos, auf's neue durchgesehen von G. Ch. Crusius. 10. Aufl. Hannover 1852. 8. . . . . LW. 1.
675. Bischoff Joann. Michael, Novus synonymorum epithetorum et phrasium poetarum thesaurus Latino-Germanicus. Francofurti ad Moenum,
a.) 1752. 8. . . . . LW. 2.
b.) 1768. 8. . . . . LW. 3.
676. Boetticher Guil., Lexicon Taciteum sive de stilo C. Cornelii Taciti, praemissis de Taciti vita, scriptis ac scribendi genere prolegomenis. Berolini 1830. 8. . . . . LW. 4.
677. Eichert Otto, Vollständiges Wörterbuch zum Cornelius Nepos, mit beständiger Beziehung auf die lateinische Grammatik von Zumpt. 2. Aufl. Breslau 1849. 8. . . . . LKN. 8.
678. — Vollständiges Wörterbuch zu den Verwandlungen des P. Ovidius Naso. 2. Aufl. Hannover 1859. 8. . . . . LW. 5.
679. — Vollständiges Wörterbuch zu den Schriftwerken des C. J. Cäsar und seiner Fortsetzer. 5. Aufl. Hannover 1874. 8. . . . . LW. 6.
680. Erbe Karl, Cornelii Nepotis vitae. Für den Schulgebrauch mit . . . einem Wörterbuch herausgegeben. Stuttgart 1887. 8. (Gl. st. 525.) . . . . . LKN. 12.
681. Franeiseus Priscianensis, Dictionarium Ciceronianum, in quo omnia vocabula Ciceroniana leguntur, atque Italice explicantur. Nuperime per Sylvestrum Ferrarium Tiranensem multis mendis purgatum, Venetiis 1744. 8. . . . . LW. 7.
682. Freund Wilhelm, Wörterbuch der lateinischen Sprache, nach historisch-genetischen Principien, mit steter Berücksichtigung der Grammatik, Synonymik und Alterthumskunde. Leipzig 1840—1845. 8. — 4 zvez. . . . . LW. 8.
683. Frisius Johannes Tigurinus, Dictionarium Latino-Germanicum et Dictionarium Germanico-Latinum. (Prvemu delu manjka prvega naslovnega lista, ki bi na njem bil imenovan pisatelj; na drugega dela naslovnem listu pa je pisano: Johannis Frisi Tigurini Dictionarii oder Deutsch- und Lateinischen Wörter-Buchs ander Theil. In welchem die Teutschen Wörter vorgesetzt sind. Zürich. Anno 1704. Na vrhu prve strani drugega dela je čitati: Dictionarium Germanico-Latinum, nad črko A prvega dela pa: Dictionarium Latino-Germanicum.) . . . . . LW. 9.
684. Georges Karl Ernst, Lateinisch-deutsches und deutsch-lateinisches Hand-Wörterbuch nach Imm. Joh. Gerh. Scheller und Georg Heinr. Lünemann neu bearbeitet.
I. Lateinisch-deutscher Theil. 1. Bd. (A—J). 2. Bd. (K—Z). 12. (der neuen Bearbeitung 5) Aufl. Leipzig 1861—1862. 8. — 2 zvez. . . . . LW. 10.
II. Deutsch-lateinischer Theil. 1. Bd. (A—J). 2. Bd. (K—Z). 11. (der neuen Bearbeitung 5.) Aufl. Leipzig 1861. 8. 2 zvez. . . . . LW. 11.
685. Georges K. E., Lexikon der lateinischen Wortformen. Leipzig. 1890. 8. . . . . LW. 12.
686. Golling J., Vocabular zu Schmidt-Gehlens Memorabilia Alexandri Magni und zu Vierzehn vitae des Cornelius Nepos. 3. Aufl. Wien 1902. 8. (Gl. st. 621; oni izdaji je namenjen ta slovar.) . . . . . LW. 13.
687. — Vocabular zu ausgewählten Gedichten Ovids. Im Anschluß an die Chrestomathien aus Ovid von J. Golling und H. St. Sedlmayer. Wien 1908. 8. . . . . LW. 14.
688. Handwörterbuch der lateinischen Sprache. Unter Mitwirkung von Fr. Lübker und C. C. Hudemann herausg. von Reinhold Klotz. 3. Aufl. I. Bd. (A—H). II. Bd. (I—Z). Braunschweig 1862. 8. — 2 zvez. . . . . LW. 15.

689. Heinichen Friedr. Adolph, Lateinisch-deutsches und deutsch-lateinisches Schulwörterbuch.
 I. Th. Lateinisch-deutsches Schulwörterbuch. Leipzig 1864. 8. (v
 dvojnem izvodu). . . . . LW. 16.
 II. Th. Deutsch-lateinisches Schulwörterbuch. Leipzig 1866. 8. (v
 dvojnem izvodu). . . . . LW. 17.
690. Hintner Valentin, Kleines Wörterbuch der lateinischen Etymologie mit besonderer Berücksichtigung des Griechischen und Deutschen. Brixen 1873. 4. . . . . LW. 18.
691. Hinzpeter F. W., G. J. Caesaris commentarii de bello Gallico. Mit . . . einem vollständigen Wörterbuche. 8. Aufl. Bielefeld 1868. 8. (Gl. st. 394.) . . . LKC. 19.
692. Jurenka Hugo, Schulwörterbuch zu H. St. Sedlmayers P. Ovidi Nasonis carmina selecta. Leipzig-Prag 1885. 8. . . . . LW. 19.
693. Kotzurek Laur. Joh. Sare., Lateinisch-deutsches Wörterbuch zum Gebrauche für Gymnasien nach den besten Quellen bearbeitet. Stereotyp-Ausgabe. Brünn b. l. (1864?) 8. . . . . LW. 20.
694. Kraft Friedr. K. und Forbiger M. A., Neues kleineres deutsch-lateinisches Lexikon. Nordhausen u. Leipzig 1825. 8. (Naslovnega lista ni; vendar pove predgovor, — ki pa v njem tudi manjka nekaj, — opazke pod črto in neke opombe koncem kujige, kak je bil knjigi napis.). . . . . LW. 21.
695. Kraft Friedr. K., Deutsch-lateinisches Lexikon aus den römischen Classikern zusammengetragen und nach den besten neuern Hülfsmitteln bearbeitet. I. Bd. (A—Jod). II. Bd. (K—Z). 4. Aufl. Stuttgart 1843 und 1844. 8. — 2 zvez. (v dveh izvodih). . . . . LW. 22.
696. Křížek, Slovník latinsko-český. Ke třetímu vydání upravil Jan Říha. V Praze 1889. 8. . . . . LW. 23.
697. Merguet H., Handlexikon zu Cicero. Leipzig 1905. 4. . . . . LW. 24.
698. Mühlmann Gustav, Handwörterbuch der lateinischen Sprache mit besonderer Rücksicht auf lateinische Schulen, Gymnasien und Lyceen. II. Th. Deutsch-Lateinisch. Würzburg 1845. 8. . . . . LW. 25.
699. — Lateinisch-deutsches und Deutsch-lateinisches Handwörterbuch zum Gebrauch für Gymnasien, lateinische Schulen und Lyceen und für Real- und höhere Bürgerschulen bearbeitet.
 I. Lateinisch-deutscher Theil. 6. Aufl. Leipzig 1862. 8. . . . . LW. 26.
 II. Deutsch-lateinischer Theil. 5. Aufl. Leipzig 1861. 8. . . . . LW. 27.
700. Patočka Fr. in Steinmann Vil., Slovníček (latinsko-český). 4. vyd. b. k. (Prag?). b. l. (1897?). 8. (Gl. st. 526.) . . . . . LKN. 13.
701. Pauly Fr., Lateinisch-deutsches Handwörterbuch für Mittelschulen. Prag 1865. 8. . . . . LW. 28.
702. Pomei Franciseus, Flos latinitatis, ex auctorum, Latinae linguae principum, monumentis excerptus, et tripartito verborum, nominum et particularum ordine, et indice, in hunc digestus libellum. Viennae Austriae 1757. 8. . . . . LW. 29.
703. Rožek J. A., Wörterbuch zu Hoffmann's Historia antiqua und Caesar de bello Gallico. Wien 1863. 8. . . . . LW. 30.
704. Scheller Imman. Joh. Gerh., Lateinisches Handlexicon.
 I. Lateinischdeutsches Handlexicon.
 α) b. k. (Brieg?) b. l. (1791?) 8. (Naslovnega lista ni; črke «Z» je ohranjene le 1 stran; od „Z o e“ dalje manjka vsega.) . . . . . LW. 31.
 β) von neuem durchgesehen . . . durch G. H. Lüemann. I. Bd. (A—L). II. Bd. (M—Z). 3. Aufl. Leipzig 1817. 8. — 2 zvez. . . . . LW. 32.

- II. Deutschlateinisches Handlexicon. 2. Aufl. b. k. (Brieg?) b. l. (1796). 8.
 (Naslovnega lista ni, sicer pa je knjiga cela) . . . . . LW. 33.
705. Scheller Imman. Joh. Gerh., Kleines lateinisches Wörterbuch, worin die bekanntesten Wörter verzeichnet, die gewöhnlichsten Bedeutungen derselben . . . vorgetragen, auch die gebräuchlichsten Redensarten angeführt und erklärt sind. 4. Aufl. von G. H. Lünenmann. Leipzig 1811. 8. . . . . LW. 34.
706. Schmidt Johann, Wortkunde. Erklärende Anmerkungen und Wörter-Verzeichnis für Schmidts lateinisches Lesebuch aus Cornelius Nepos und Q. Curtius Rufus. 3. Aufl. Wien 1902. 8. (Gl. št. 619). . . . . LW. 35.
707. Seibt Ignaz, Germanico-Latina Phraseologia. (Deutsch-lateinische Phraseologie.) (Gl. št. 520). . . . . LKN. 5.
708. Sepp P. B., Lateinische Synonyma. 4. Aufl. Augsburg 1887. 8. . . . . LW. 36.
709. Stowasser J. M., Lateinisch-deutsches Schulwörterbuch. 2. Aufl. Prag, Wien, Leipzig 1900. 8. . . . . LW. 37.
710. Thesaurus linguae Latinae editus auctoritate et consilio academiarum quinque Germanicarum etc. Vol. I. (Fasc. 1—9), Vol. II. (Fasc. 1—10), Vol. III. (Fasc. 1, 2 et 3), Vol. IV. (Fasc. 1, 2 et 3). Lipsiae 1900—1907. Tem delom pripada: Index librorum scriptorum inscriptionum, ex quibus exempla adferuntur. Lipsiae 1904. 4. — 25 (= 24 + 1) zvez. . . . . LW. 38.
711. Wagner Franciscus, Universae phrasologiae Latinae corpus. b. k. b. l. (1738?; naslovnega lista ni) . . . . . LW. 39.
712. Walde Alois, Lateinisches etymologisches Wörterbuch. Heidelberg 1906. 8. LW. 40.
713. Weidner, Schulwörterbuch zu Cornelius Nepos. Bearbeitet von Johann Schmidt. 2. Aufl. Wien u. Prag 1898. 8. . . . . LW. 41.

c) Slovnice, stilistike in sinonimike.

714. Bauer Friedr., Die Partikeln der lateinischen Sprache in übersichtlicher, auf ihrer Grundbedeutung ruhender u. nach Kategorien ordnender Weise. Nördlingen 1865. 8. . . . . LG. 1.
715. Berger E., Lateinische Stilistik für obere Gymnasialeklassen. 3. Aufl. Celle 1867. 8. . . . . LG. 2.
716. Blume W. H., Praktische Schulgrammatik der lateinischen Sprache. Mülheim a. d. Ruhr 1856. 8. . . . . LG. 3.
717. Bücheler Fr., Grundriss der lateinischen Declination. Leipzig 1866. 8. . . . . LG. 4.
718. Ellendt Friedr., Lateinische Grammatik für die unteren u. mittleren Klassen der höheren Unterrichtsanstalten. Bearbeitet von Moritz Seyffert. 7. Aufl. Berlin 1867. 8. . . . . LG. 5.
719. Englmann L., Grammatik der lateinischen Sprache für Schulen. 7. Aufl. Bamberg 1867. 8. . . . . LG. 6.
720. Goldbacher Al., Lateinische Grammatik für Schulen. 2. Aufl. Wien 1886. 8. LG. 7.
721. Goßrau G. W., Lateinische Sprachlehre. Quedlinburg 1869. 8. . . . . LG. 8.
722. Grammatica Latina. Pars altera. Vindobonae 1822. 8. . . . . LG. 9.
723. Hoffmann Em., Die Construction der lateinischen Zeitpartikeln. (Besonders abgedruckt aus der Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien 1860. 8. und 9. Heft). Wien 1860. 8. . . . . LG. 10.
724. — Studien auf dem Gebiete der lateinischen Syntax. Wien 1884. 8. . . . . LG. 11.
725. Hrovat Ladislav, Latinska slovnica za slovensko mladež. Novomesto 1874. 8. (v trojnem izvodu). . . . . LG. 12.
726. Kermavner V., Latinska slovnica. V Ljubljani 1885. 8. . . . . LG. 13.

727. Klotz Reinh., Handbuch der lateinischen Stilistik. Nach des Vaters Tode herausg. von Richard Klotz. Leipzig 1874. 8.	LG. 14.
728. Krebs Joh. Phil., Antabarbarus der lateinischen Sprache. α.) 4. Aufl., neu bearbeitet von F. X. Allgayer. Frankfurt a. M. 1866. 8. β.) 6. Aufl. von J. H. Schmalz. Basel 1886 und 1888. 8. — 2 zvez.	LG. 15. LG. 16.
729. Krüger G. T. A., Grammatik der lateinischen Sprache. (2. Aufl. der lateinischen Schulgrammatik von Aug. Grotfend.) Hannover 1842. 8. (v dvojnom izvodu).	LG. 17.
730. Langens Joachim, Verbesserte u. erleichterte lateinische Grammatica mit einem paradigmatischen u. dialogischen Tirocinio. Wien 1774. 8.	LG. 18.
731. Lattmann J. u. Müller H. D., Lateinische Schulgrammatik für alle Classen des Gymnasiums. 3. Aufl. Göttingen 1872. 8.	LG. 19.
732. — Kleine lateinische Grammatik. 3. Aufl. Göttingen 1874. 8.	LG. 20.
733. Lindsay W. M., Die lateinische Sprache. Ihre Laute, Stämme u. Flexionen in sprachgeschichtlicher Darstellung. Vom Verfasser genehmigte u. durchgesehene Übersetzung von Hans Nöhl. Leipzig 1897. 8.	LG. 21.
734. Meiring M., Lateinische Grammatik. Für die mittlern u. obern Klassen der Gymnasien. Bonn. α.) 1. Aufl. 1857. 8. β.) 2. Aufl. 1861. 8. γ.) 5. Aufl. 1874. 8.	LG. 22. LG. 23. LG. 24.
735. Nägelsbach C. Friedr., Lateinische Stilistik für Deutsche. Nürnberg. α.) 3. Aufl. 1858. 8. β.) 8. Aufl. 1888. 8., besorgt von Iw. Müller.	LG. 25. LG. 26.
736. Putzehe C. Ed., Lateinische Grammatik für untere u. mittlere Gymnasialklassen etc. Jena. (Weimar.) α.) 2. Aufl. 1843. 8. (Naslovnega lista ni). β.) 9. Aufl. 1853. 8. γ.) 11. Aufl. 1855. 8. δ.) 18. Aufl. 1866. 8.	LG. 27. LG. 28. LG. 29. LG. 30.
737. Scheindler Aug., Lateinische Schulgrammatik. Für die österreichischen Gymnasien herausgegeben. Wien u. Prag 1889. 8.	LG. 31.
738. Schinnagl Maurus, Ausführliche lateinische Grammatik, zum Privatgebrauche für Schüler der unteren u. oberen Grammatikal-Classen an den österreichischen Gymnasien etc. Wien 1845. 8.	LG. 32.
739. — Lateinische Grammatik für Gymnasien. 3. Aufl. Wien 1862. 8. (v dvojnom izvodu).	LG. 33.
740. Schmidt K., Lateinische Schulgrammatik. Wien. α.) 2. Aufl. 1871. 8. β.) 4. Aufl. 1877. 8. γ.) 6. Aufl. 1883. 8. δ.) 8. Aufl. 1894. 8; unter Mitwirkung von O. Gehlen herausg. von V. Thumser.	LG. 34. LG. 35. LG. 36. LG. 37.
741. Schmitt-Blank J. C., Lateinische Grammatik für Gelehrtenschulen. Mannheim 1870. 8.	LG. 38.
742. Schultz Ferd., Lateinische Sprachlehre zunächst für Gymnasien. Paderborn. α.) 2. Ausgabe. 1853. 8. β.) 5. Ausgabe. 1862. 8.	LG. 39. LG. 40.
743. — Lateinische Synonymik zunächst für die oberen Klassen der Gymnasien. 3. Ausgabe. Paderborn 1856. 8.	LG. 41.

744. — Kleine lateinische Sprachlehre zunächst für die untern und mittlern Klassen der Gymnasien. Paderborn.
- α.) 4. Ausgabe. 1856. 8. . . . . LG. 42.
  - β.) 6. Ausgabe. 1860. 8. (v dvojnom izvodu) . . . . . LG. 43.
  - γ.) 9. Ausgabe. 1866. 8. . . . . LG. 44.
  - δ.) 10. Ausgabe. 1868. 8. . . . . LG. 45.
  - ε.) 13. Ausgabe. 1873. 8. . . . . LG. 46.
  - ζ.) 17. Ausgabe. 1880. 8. . . . . LG. 47.
745. Schweizer-Sidler H. u. Surber Alf., Grammatik der lateinischen Sprache. I. T. 2. Aufl. Halle a. S. 1888. 8. . . . . LG. 48.
746. Siberti M., Lateinische Schulgrammatik. Für die untern Klassen bearbeitet. Neu bearbeitet u. für die mittlern Klassen erweitert von M. Meiring. 16. Aufl. Bonn 1863. 8. . . . . LG. 49.
747. Lateinische Sprachlehre. Wien 1844. (K. k. Schulbücher-Verschleiß-Administration.) 8. . . . . LG. 50.
- (137.) Stolz Friedr. und Schmalz J. H., Lateinische Grammatik (Laut- und Formenlehre, Syntax u. Stilistik). (Handbuch der klass. Altertums Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, II. Bd., 2. Aufl. München 1890. pag. 237—584, 871—875 und 879—931). 8. . . . . KPh. 1.
748. Strigl J., Lateinische Schulgrammatik. Linz a. D. 1899. 8. . . . . LG. 51.
749. Vaniček Alois, Lateinische Grammatik für oesterreichische Unter-Gymnasien. Formenlehre. Prag 1858. 8. . . . . LG. 52.
750. Venedig Hermann, Die lateinische Formenlehre, nach den besten neueren Latinisten bearbeitet. Wien 1845. 8. (devet izvodov) . . . . . LG. 53.
751. Zumpt C. G. Lateinische Grammatik. 10. Aufl. Berlin 1850. 8.* . . . . LG. 54.

d) Vadbe in vaje v govorjenji.

752. Bleske F., Elementarbuch der lateinischen Sprache. Formenlehre, Übungsbuch u. Vocabularium. Für die unterste Stufe des Gymnasialunterrichts bearbeitet von Alb. Müller. Hannover 1868. 8. . . . . LÜb. 1.
753. Brand Eduard, Nepossätze zur Einführung der lateinischen Casuslehre. Bielitz 1889. 8. . . . . LÜb. 2.
754. Detto A. u. Lehmann J., Übungsstücke nach Cäsar zum Übersetzen ins Lateinische für die Mittelstufe der Gymnasien. I. T. Bearbeitet von J. Lehmann. 3. Aufl. Berlin 1902. 8. . . . . LÜb. 3.
755. Dünnebier Jul. Alb., Lateinisch-deutsche u. deutsch-lateinische Uebersetzungsbeispiele aus klassischen Schriftstellern. 4. Aufl. Jena 1851. 8. . LÜb. 4.
756. Gruber Johannes, Uebungsbuch zum Uebersetzen aus dem Deutschen in das Lateinische für Tertia in zusammenhängenden Stücken nach der Folge der syntaktischen Regeln in Zumpts Grammatik. 3. Aufl. Stralsund 1855. 8. LÜb. 5.
757. Gryšar C. J., Handbuch lateinischer Stilübungen.
- I. Abth., für die untere Stufe des Ober-Gymnasiums. 3. Ausgabe. Köln 1854. 8. . . . . LÜb. 6.
  - II. Abth., für die obere Stufe des Ober-Gymnasiums. 3. Ausgabe. Köln 1855. 8. (v dvojnom izvodu) . . . . . LÜb. 7.
758. Hartmann Joseph, Studien im classischen Latein, mit deutscher Uebersetzung. Wien 1855. 8. . . . . LÜb. 8.

* Mnogo slovenske tvarine najdeš v raznih „vadbah“; gl. posebno številke: 752, 755, 766, 770, 779, 786, 787 in 798.

759. Hauer J., Lateinisches Uebungsbuch für die zwei untersten Klassen der Gymnasien u. verwandter Lehranstalten.
 I. Th.: Lateinisch-deutsche Uebungen. Wien 1866. 8. . . . . LÜb. 9.
 II. Th.: Deutsch-lateinische Uebungen. Wien 1856. 8. . . . . LÜb. 10.
760. — Lateinisches Uebungsbuch für die zwei untersten Klassen der Gymnasien u. verwandter Lehranstalten. Abth. für das 1. Schuljahr. Wien.
 α.) 5. Aufl. 1876. 8. . . . . LÜb. 11.
 β.) 6. Aufl. 1878. 8. . . . . LÜb. 12.
 γ.) 8. Aufl. 1881. 8. . . . . LÜb. 13.
761. — Lateinisches Übungsbuch für die zwei untersten Classen der Gymnasien u. verwandter Lehranstalten. Abth. für das 1. Schuljahr. Ausgabe B (für die Grammatik von A. Scheindler). 12. Aufl. Wien 1893. 8. . . . . LÜb. 14.
762. — Lateinisches Uebungsbuch für die zwei untersten Klassen der Gymnasien u. verwandter Lehranstalten. Abth. für das 2. Schuljahr. Wien.
 α.) 5. Aufl. 1876. 8. . . . . LÜb. 15.
 β.) 6. Aufl. 1879. 8. . . . . LÜb. 16.
 γ.) 7. Aufl. 1881. 8. . . . . LÜb. 17.
 δ.) 8. Aufl. 1883. 8. . . . . LÜb. 18.
763. — Aufgaben zur Einübung der lateinischen Syntax in einzelnen Sätzen u. zusammenhängenden Stücken.
 I. Th. Casuslehre. Wien 1874. 8. . . . . LÜb. 19.
 II. Th. Moduslehre. Wien 1875. 8. . . . . LÜb. 20.
764. — Lateinische Stilübungen für die oberen Classen der Gymnasien u. verwandter Lehranstalten.
 I Abth. Text u. Vorübungen für die 5. u. 6. Classe. Wien.
 α.) 2. Aufl. 1881. 8. . . . . LÜb. 21.
 β.) 3. Aufl. 1884. 8. — 2 zvez. . . . . LÜb. 22.
 II. Abth. Text u. Vorübungen für die 7. u. 8. Classe. 2. Aufl. 1884.
 8. — 2 zvez. . . . . LÜb. 23.
765. — Lateinische Stilübungen für die oberen Klassen der Gymnasien. 6. Aufl., neu bearbeitet von Josef Dorsch u. Josef Fritsch. Wien 1907. 8. . . . . LÜb. 24.
766. Hübl Fr., Lehrbuch für den ersten Unterricht im Latein an Gymnasien u. Realgymnasien. Brüx 1876. 8. . . . . LÜb. 25.
767. — Uebungsbuch für den Lateinunterricht in den unteren Klassen der Gymnasien. I. Th. Für die I. Classe. Wien 1878. 8. . . . . LÜb. 26.
768. Knauth Hermann, Übungsstücke zum Übersetzen in das Lateinische. 4. Aufl. Wien 1902. 8. . . . . LÜb. 27.
769. Kornitzer Alois, Lateinisches Uebungsbuch für Obergymnasien. Wien-Leipzig 1907. 8. . . . . LÜb. 28.
770. Krebs Joh. Phil., Anleitung zum Lateinischschreiben in Regeln unn Beispiele zur Uebung. 11. Aufl. Frankfurt a. M. 1860. 8. (v dvojnom izvodu). . . . . LÜb. 29.
771. Kreuser Ant., Uebungsbuch zum Übersetzen aus dem Deutschen ins Lateinische im Anschluss an die zumeist gelesenen Schriftsteller für die oberen Klassen der Gymnasien. Glogau b. 1. 8. . . . . LÜb. 30.
772. Lamb, Uebersetzungs-Uebungen der I. Grammatikal-Class. I. Th. (brez naslovne lista): Uebungen. — II. Th.: Schlüssel (t. j. prestava vseh vaj I. dela). 8. (Napis knjige se razvidi iz opomb pod besedilom in iz naslova drugemu delu: II. Theil, oder Schlüssel zu den vorausgehenden Uebersetzungs-Uebungen der I. Grammatikal-Class.) . . . . . LÜb. 31.

773. Lateinische Lectionen für Anfänger. (Gl. st. 747.; k oni slovnici namreč spada to latinsko berilo.) . . . . . LG. 50.
774. Lateinische u. deutsche Lectionen für Anfänger mit grammatischen Erklärungen. 3. Heft. Naturgeschichte. I. Kap. Einrichtung des Weltgebäudes. Wien u. Triest 1823. 8. . . . . LÜb. 32.
775. Meiring M., Uebungen zur lateinischen Grammatik für die mittlern Klassen der Gymnasien, Real- u. höhern Bürgerschulen. I. Abth. Bonn 1863. 8. . . . . LÜb. 33.
776. Nenbauer Engelbert, Lateinisches Übungsbuch für die 1. Classe der Gymnasien. Wien 1889. 8. . . . . LÜb. 34.
777. Philippi Ferd., Lateinisch-deutsche Sprechübungen. Ein praktisches Hilfsbuch zur Einübung der lateinischen Conversationssprache. Leipzig. 1827. 8. . . LPr. 1.
778. Pirig J., Abiturienten-Vorlagen u. Klassenarbeiten für Prima zum Übersetzen ins Lateinische im Anschluss an die Lektüre. Glogau b. l. (1899?) 8. . . LÜb. 35.
779. Reiche S. G., Elementarwerk der lateinischen Sprache. Breslau 1821. 8. . . LÜb. 36.
780. Riss Josef, Cvičebná kniha ku překládání z jazyka českého na jazyk latinský. Po třídu 7. a 8. gymnasijně sestavil. Druhé vydání. V Praze 1884. 8. . . LÜb. 37.
781. Rožek Joh. Alex., Lateinisches Lesebuch für die unteren Classen der Gymnasien.
I. Th. Wien.
a.) 3. Aufl. 1869. 8. . . . . LÜb. 38.
K tej izdaji spada: Wörter-Verzeichnis zu Rožek's lateinischem
Lesebuche. I. Th. 3. Aufl. Wien. 1871. 8. . . . . LÜb. 39.
b.) 4. Aufl. 1872. 8. . . . . LÜb. 39.
II. Th. 2. Aufl. Wien 1868. 8. (v dvojnom izvodu). . . . . LÜb. 40.
782. — Übungsbuch zum Übersetzen aus dem Deutschen in's Lateinische. I. Th. Casuslehre. Wien 1863. 8. . . . . LÜb. 41.
783. Schinnagl Maurus, Practische Anwendung der lateinischen Sprachlehre in einzelnen Sätzen u. zusammenhängenden Aufgaben. Zum Privat-Gebrauche für Schüler der unteren Grammatical-Classen an den österreichischen Gymnasien. I. Grammatical-Class. I. und II. Sem. 2. Aufl. Wien 1846 und 1847. 8. — 2 zvez. . . . . LÜb. 42.
784. — Practische Anwendung der lateinischen Sprachlehre in einzelnen Sätzen u. zusammenhängenden Aufgaben. Zum Privat-Gebrauche für Schüler der unteren Grammatical-Classen an den österr. Gymnasien. II. Grammatical-Class. I. Sem. 2. Aufl. Wien 1848. 8. . . . . LÜb. 43.
785. — Practische Anwendung der lateinischen Sprachlehre in einzelnen Sätzen u. zusammenhängenden Aufgaben. Zum Gebrauche für Schüler der 1. u. 2. Gymnasial-Class. I. Gymnasial-Class. I. Sem. 3. Aufl. Wien 1863. 8. . . . . LÜb. 44.
786. — Practischer Leitfaden beim Unterrichte in der lateinischen Formen- u. Satzlehre. Zum Gebrauche für den Unterricht in der I. u. II. Grammatical-Class. Wien 1848. 8. . . . . LÜb. 45.
787. — Theoretisch-praktisches lateinisches Elementarbuch für die 1. Gymnasial-Klasse. Wien.
a.) 4. Aufl. 1859. 8. . . . . LÜb. 46.
b.) 8. Aufl. 1871. 8. herausg. von Heinr. Maschek. . . . . LÜb. 47.
γ.) 10. Aufl. 1878. 8. herausg. von Heinr. Maschek. . . . . LÜb. 48.
788. — Lateinisches Lesebuch für die 2. Gymnasial-Klasse. Als Vorübung zur Lectüre des Cornelius Nepos nach Putsche's lateinischer Grammatik geordnet u. bearbeitet. 4. Aufl. Wien 1859. 8. . . . . LÜb. 49.
789. — Lateinisches Lese- u. Uebungsbuch für die 2. Gymnasial-Class. 8. Aufl. herausg. von Heinrich Maschek. Wien 1877. 8. . . . . LÜb. 50.

790. Schmidt Joh., Übungsbuch zum Übersetzen aus dem Deutschen in das Lateinische für die III. Classe der österreichischen Gymnasien. (Casuslehre.) I. Th.: Übungsstücke. II. Th.: Wortkunde. Wien u. Prag 1893. 8. — 2 zvez. LÜb. 51.
791. Schultz Ferd., Aufgabensammlung zur Einübung der lateinischen Syntax. Zunächst für die mittlere Stufe der Gymnasien. Paderborn.
 α.) 2. Ausgabe. 1862. 8. . . . . LÜb. 52.
 β.) 3. Ausgabe. 1864. 8. . . . . LÜb. 53.
792. — Übungsbuch zur lateinischen Sprachlehre zunächst für die untern Klassen der Gymnasien. Paderborn.
 α.) 5. Ausgabe. 1863. 8. . . . . LÜb. 54.
 β.) 10. Ausgabe. 1874. 8. . . . . LÜb. 55.
 γ.) 11. Aufl. 1876. 8. . . . . LÜb. 56.
793. Seyffert Moritz, Uebungsbuch zum Uebersetzen aus dem Deutschen ins Lateinische für Secunda. 4. Aufl. Leipzig 1856. 8. . . . . LÜb. 57.
794. Spieß F., Uebungsbuch zum Uebersetzen aus dem Deutschen in's Lateinische zu der lateinischen Schulgrammatik von M. Siberti u. M. Meiring, für die Quarta bearbeitet. 10. Aufl. Essen 1868. 12. . . . . LÜb. 58.
795. Steiner Josef u. Scheindler Aug., Lateinisches Lese- u. Übungsbuch für die I. Classe der österreichischen Gymnasien. Im Anschluss an die lateinische Grammatik von Aug. Scheindler. Mit einer Wortkunde. Wien u. Prag 1889. 8. — 2 zvez. . . . . LÜb. 59.
796. Strigl Josef, Übungsbuch zur Einübung der lateinischen Satzlehre. Für die 3. und 4. Klasse österreichischer Gymnasien im Anschlusse an die lateinische Schulgrammatik von Josef Strigl. I. T. Übungsbuch. II. T. Wörterbuch. Linz a. D. 1902. 8. — 2 zvez. . . . . LÜb. 60.
797. Süpple K. Friedr., Aufgaben zu lateinischen Stilübungen. Karlsruhe.
 I. Th., für untere u. mittlere Klassen. 13. Aufl. 1862. 8. . . . . LÜb. 61.
 II. Th., für obere Klassen.
 α.) 11. Aufl. 1863. 8. . . . . LÜb. 62.
 β.) Für die österreich. Gymnasien bearbeitet von J. Rappold. 2. Aufl. Karlsruhe-Wien 1897. 8. . . . . LÜb. 63.
798. — Praktische Anleitung zum Lateinschreiben in Verbindung mit Uebungsbeispielen u. zusammenhängenden Aufgaben. I. u. II. Abth. Karlsruhe 1862 u. 1865. 8. . . . . LÜb. 64.
799. — Uebungsschule der lateinischen Syntax. Sammlung von Uebungsbeispielen u. zusammenhängenden Aufgaben zum Uebersetzen aus dem Deutschen in das Lateinische. Karlsruhe 1868. 8. . . . . LÜb. 65.
800. Vaniček Alois, Lateinisches Uebungsbuch für die I. Classe der österreichischen Gymnasien. Prag 1859. 8. . . . . LÜb. 66.
801. Venedig Hermann, Die zwölf Monate mit ihren Blüten u. Früchten. Eine Sammlung von deutschen Aufsätzen zur regelmäßigen Anwendung der lateinischen Sprachlehre. I. u. II. Jahreshälfte. Wien 1848. 8. — 2 zvez. (a. vsakemu je po četvero izvodov). . . . . LÜb. 67.
802. Vielhaber Leopold, Uebungsbuch zur Einübung der (?) Formenlehre und der (?) Elementar-Syntax.
 I. Heft. Für die I. Classe der Gymnasien u. verwandten Lehranstalten. Wien,
 α.) 1. Aufl. 1870. 8. (v trojнем izvodu). . . . . LÜb. 68.
 β.) 3. der lateinischen Schulgrammatik von K. Schmidt angepasste Auflage, besorgt von K. Schmidt. 1880. 8. . . . . LÜb. 69.

- II. Heft. Für die II. Klasse der Gymnasien u. verwandten Anstalten.
Wien 1871. 8. (v dvojnem izvodu). . . . . LÜb. 70.
803. Vielhaber Leopold, Aufgaben zum Übersetzen ins Lateinische zur Einübung
der Syntax. I. Heft. Casuslehre. Für die III. Klasse der Gymnasien. II. Heft.
Verbale Rection. Für die IV. Klasse der Gymnasien. Wien 1867 u. 1868. 8. LÜb. 71.
804. Vollbrecht Wilh., Übungsstücke zum Übersetzen in das Lateinische im An-
schluss an ausgewählte Abschnitte aus Livius XXIII—XXX. Glogau b. I. 8. LÜb. 72.
805. Wiesthaler Fr., Latinske vajbe za prvi gymnasijski razred. V Ljubljani 1885. 8. LÜb. 73.
806. Zimmermann E., Übungsbuch im Anschluß an Cicero, Sallust, Livius, Tacitus
zum mündlichen u. schriftlichen Übersetzen aus dem Deutschen in das
Lateinische. II. T. 1. Abt.: Übungsstücke im Anschluß an Ciceros Catilina-
rische Reden. 2. Abt.: Übungsstücke im Anschluß an Sallusts Verschwörung
Catilinas. 2. Aufl. Berlin 1902. 8. — 2 zvez. . . . . LÜb. 74.
807. Zumpt C. G., Aufgaben zum Uebersetzen aus dem Deutschen ins Lateinische
aus den besten neuern lateinischen Schriftstellern gezogen. 5. Aufl.
Berlin 1844. 8. (Latinsko prestavo teh vaj imaš v knjigi štev. 630!). LÜb. 75.
808. Žepič S., Latinsko-slovenske vaje.
 a.) za I. gimnasijski razred. Izdelal po Jul. Alb. Dünnebier-ju,
Novomesto 1875. 8. (v dvojnem izvodu). . . . . LÜb. 76. in 77.
 b.) za II. gimn. razred. Izdelal po Ivanu Aleks. Rožeku. Novomesto
1875. 8. (v dvojnem izvodu). . . . . LÜb. 76. in 77.
- Tem «vajam» prideti:
 y.) Slovar k «Latinskim vajam» za I. in II. razred gimnasijski.
(I. del. Latinsko-slovensko-nemški. II. del. Slovensko-latinski.)
Novomesto 1875. 8. (oba dela v dvojnem izvodu). . . . . LÜb. 76. in 78.

e) Posebni spisi k latinskim klasikom.

809. Arnold August, Das Leben des Horaz u. sein philosophischer, sittlicher u.
dichterischer Charakter. Halle 1860. 8. . . . . LSp. 1.
810. Draeger Ant. Aug., Über Syntax u. Stil des Tacitus. Leipzig 1868. 8. . . LSp. 2.
811. Friedrich Thomas, Biographie des Barkiden Mago. Ein Beitrag zur Kritik des
Valerius Antias. Wien 1880. 8. (Untersuchungen aus der alten Geschichte.) LSp. 3.
812. Fritzsche Robertus, Quaestiones Lucaneae. Dissertatio inauguralis. Gothae
1892. 8. . . . . LSp. 4.
813. Köchly H. u. Rüstow W., Einleitung zu C. Julius Cäsar's Commentarien über
den gallischen Krieg. Gotha 1857. 8. . . . . LSp. 5.
814. Krall Jakob, Tacitus u. der Orient. Sachlicher Commentar zu den orien-
talischen Stellen in den Schriften des Tacitus. I. Th. Historien IV. 83—84.
Die Herkunft des Sarapis. Wien 1880. 8. (Untersuchungen aus der alten
Geschichte.) . . . . . LSp. 3.
815. Krauss Fridericus Salom., De praepositionum usu apud sex scriptores
historiae Augustae. Dissertatio inauguralis. Vindobonae 1882. 8. . . LSp. 6.
816. Kubik Josef, Realerklärung u. Anschauungs-Unterricht bei der Lectüre des
Sallust und des bellum civile Caesars. Wien 1901. 8. . . . . LSp. 7.
817. Oehler Raimund, Bilder-Atlas zu Caesars Büchern de bello Gallico. Leipzig
1890. 8. . . . . LSp. 8.
818. Rüstow W., Heerwesen u. Kriegsführung C. Julius Cäsars. 2. Aufl. Nord-
hausen 1862. 8. . . . . LSp. 9.
819. — Atlas zu Cäsar's gallischem Krieg in 15 Karten und Plänen für Stu-
dierende und Militärs. Stuttgart b. I. . . . . LSp. 10.

820. Teuffel Wilh. Sigm., Characteristik des Horaz. Ein Beitrag zur Literaturgeschichte. Leipzig 1842. 8. . . . . LSp. 11.
 821. Wagler Fr. Adalb., Hilfsbüchlein zu Caesars bellum Gallicum für Gymnasien u. Realschulen. Berlin 1862. 8. . . . . LSp. 12.

f) Starožitnosti rimske.

822. Bojesen E. F., Handbuch der römischen Antiquitäten. Nach dem Dänischen für Gymnasien u. Schulen bearbeitet von J. Hoffa. 2. Ausgabe. Frankfurt a. M. 1849. 8. . . . . RA. 1.
 823. Brežnik Fr., Erziehung u. Unterricht bei den Römern zur Zeit der Könige u. des Freistaates. Separatabdruck aus dem Gymnasialprogramm Rudolfswert 1884. 8. . . . . RA. 2.
 824. Hoffmann Emanuel, Patricische u. plebeische Curien. Ein Beitrag zum römischen Staatsrechte. Wien 1879. 8. . . . . RA. 3.
 825. Hula Eduard, Römische Alterthümer. Wien u. Prag 1901. 8. . . . . RA. 4.
 826. Jung Jul., Leben u. Sitten der Römer in der Kaiserzeit. Prag u. Leipzig 1883 und 1884. 8. — 2 zvez. . . . . RA. 5.
 827. Krahner Leopold, Römische Antiquitäten. I Hälfte. Magdeburg 1857. 8. . . . . RA. 6.
 828. Lange Ludwig, Römische Alterthümer. Berlin 1876 und 1879. 8. — 3 zvez. . . . . RA. 7.
 829. Lehrbuch der römischen Alterthümer für die Grammatical-Classen in den k. k. Gymnasien. Wien.
     a.) 1822. 8. . . . . RA. 8.
     b.) 1843. 8. . . . . RA. 9.
 830. Perschinka Franz, Das alte Rom. Eine Geschichte u. Beschreibung der Stadt in 88 Bildern mit erläuterndem Texte. Wien 1907. 8. . . . . RA. 10.
 831. Peter Carl, Die Epochen der Verfassungsgeschichte der römischen Republik. Mit besonderer Berücksichtigung der Centuriatecomitien u. der mit diesen vorgegangenen Veränderungen. Leipzig 1841. 8. . . . . RA. 11.
 (137.) Schiller Herman u. Voigt Moritz, Die römischen Staats-, Kriegs- u. Privat-altertümber. 2. Aufl. München 1893. 8. (Handbuch der klass. Altertums-Wissenschaft . . . herausg. von Iwan Müller, IV. Bd., 2. Abth.) . . . . . KPh. 1.
 832. Wagner Josef, Realien des römischen Alterthums für den Schulgebrauch zusammengestellt. Brünn.
     a.) 1. Aufl. 1892. 8. . . . . RA. 12.
     b.) 4. Aufl. 1902. 8. . . . . RA. 13.
 833. Wedell Heinrich, Pompeji u. die Pompejaner. Auf Grundlage von M. Monnier's Werk erweitert u. nach den neuesten Forschungen berichtigt. Leipzig 1877. 8. . . . . RA. 14.

(Dalje v izvestji prihodnjega leta.)

Naše novo šolsko poslopje.

A. Slavnost blagoslovljenja.

Dolgh 17 let je bil naš zavod nastanjen v skrajno neprimernih prostorih, ki so s svojo večstransko nedostatnostjo ovirali telesni in dušni razvoj mladine in zajedno kršili učiteljskemu zboru zaželene učne uspehe. Da smo ob takih razmerah učitelji in učenci kar koprneli po ustreznejšem učilišču, kdo bi se temu čudil! Živa naša želja se nam je izpolnila šele v tem šolskem letu, ko se je preselil naš zavod iz mučne tesnobe in zaduhline v prostrano novo poslopje. Dasi so še dolge tedne in mesece po začetku šolskega leta raznovrstni rokodelci pleskali in skobljali, pilili in žagali, tolkli in razbijali po hodnikih pred učilnicami, nam ta motnjava pouka vendar ni skalila veselja, ki so nam ga vzbujale razne udobnosti novega doma. Šele ko so bila notranja dela vsaj kolikor toliko dovršena, se je moglo misliti na blagoslovitev novega poslopja in določil se je za ta slovesni čin 19. dan meseca marcija. Ob desetih dopoldne omenjenega dne so se zbrali v primerno okrašeni prostrani telovadnici poleg učiteljev in učencev povabljeni gostje, gospodje: c. kr. deželna šolska nadzornika *Fran Hubad* in *Fran Levec* pa c. kr. okrajni glavar *dr. Robert Praxmarer* kot zastopniki deželne šolske oblasti, ravnatelji *Anton Črnivec*, šolski svetnik *dr. Rudolf Junowicz*, *Ivan Macher*, *dr. Lovro Požar*, *Aleksander Pucsó* in *Ivan Šubić*, skriptor *Luka Pintar*, prof. *Anton Funtek*, udje stavbinskega odbora, oziroma stavbinskega voditeljstva: c. kr. višji stavbni svetnik *Roman Waschica*, c. kr. inženir *Jaromir Hanuš* in c. kr. stavbni pristav *Jan Čapek*, nadalje ravnatelj „Krajske stavbinske družbe“ *Kamilo Pammer* in zastopniki raznih tukajšnjih tvrdk, ki so imele dela pri zgradbi. Izmed drugih povabljenih dostojanstvenikov so svojo odsotnost ustno ali pisorno opravičili z nujnimi uradnimi, oziroma poslanskimi posli gospodje: c. kr. dvorni svetnik *Rudolf grof Chorinsky*, vladna svetnika *Oskar Kaltenegger* vitez pl. *Riedhorst* in *dr. Fran Zupanc*, državna in deželna poslanca mestni župan ljubljanski *Ivan Hribar* pa c. kr. notar *Ivan Plantan*.

Ko je bil ravnatelj v imenu zavoda pozdravil slavnostne goste v nemškem in slovenskem jeziku ter jih zahvalil, da so blagovolili počastiti s svojo navzočnostjo to sicer pomenito, a skromno obhajano slavnost, je zapel dijaški pevski zbor pod vodstvom svojega učitelja gospoda *Josipa Vedrala* kantato Antona Foersterja: „Ako gospod ne zida hiše“. Nato je blagoslovil poslopje

sploh in posamezne učilnice še posebej prečastiti gospod generalni vikar in papežev hišni prelat *Janez Flis*, ki sta mu stregla dva bogoslovca, spremljala ga pa po hodnikih ravnatelj in prečastiti gospod katehet dr. Gregorij Pečjak. Po končanem blagoslovnem obhodu je poprijel ravnatelj besedo ter ogovoril navzočnike blizu tako-le:

„Častitljiv svečenik in visok dostojanstvenik naše cerkve nam je ravnokar blagoslovil novo šolsko poslopje ter zaprosil milosti in pomoči božje vsem onim, ki jim bo poslovati v njem. Zahvaljujoč prečastitega gospoda blagoslovitelja za njegovo posebno prijaznost, izrekam nado, da usliši Vsemogočni njegovo prošnjo ter obilno oblagodari trud učiteljev in učencev v čast in prid cerkvi, domovini in državi.

Zgradba novega šolskega poslopja je v življenju učnega zavoda redka dogodba, ki se ponovi komaj jedenkrat v teku dolgega stoletja. Kak ponos, kako veselje prevzame srce že zasebniku, ako mu milost usode omogoči sezidati na mestu razpadajoče hišice novo, trdno, pripravno poslopje! Kako je radosti vzkipelo srce šele nam, učiteljem in učencem, ko smo slišali, da nam kani visoka učna uprava zgraditi novo, lastno poslopje, kako smo bili veselo presenečeni, ko smo stali prvič pred njim, ko smo stopili prvič skozi njegova vrata ter občudovali njega kolikor lepo, toliko praktično opravo in uredbo! Saj smo se morali potikati dolgo vrsto let po docela neprimernih, deloma naravnost nezdravih prostorih. Kakor znano, se je ustanovil naš zavod l. 1890. kot samostojna nižja gimnazija na ta način, da so se odcepili oddelki *c* in *d* od tedanje višje gimnazije ljubljanske. Naš zavod je ostal skupno s prazavodom pod staro streho v tedanjem licejskem poslopju. A odkazali so se mu žal najslabejši prostori v pritličju in prvem nadstropju, prostori, ki je v njih vse plesnelo, trohnelo in rjavelo. To skrnobo smo dihalni v sebe skoro pet let. Rešil nas je je šele hudi potres l. 1895., ki je razmajal zidovje licejskega poslopja tako, da se je moralо drugo nadstropje zapreti, ker je bilo bivanje v njem skrajno nevarno. Posled tega pa v stari hiši ni bilo več prostora za dve učilišči in naš zavod si je moral iskati krova drugod. Našel ga je v Beethovenovih ulicah v hiši dra. Josipa Waldherrja, kjer se je nastanil meseca septembra l. 1895. v pritličju in prvem nadstropju. Ti najeti novi prostori so bili sicer nekoliko boljši od poprejšnjih, a vendar tudi večidel temni in sploh pretesni. Neprilike so se še pomnožile, ko se je l. 1900. razširila naša nižja gimnazija v popolno višjo. Res, da smo dobili pri tej prigodi še celo drugo nadstropje najete hiše v porabo; a tudi ti novi prostori so bili nedostatni; vrh tega smo morali odstopiti pet sob c. kr. študijski knjižnici, ki se je kmalu preselila v naše poslopje s skoro polovico svojih knjig. Odslej smo bili tako na tesnem, da si niti potrebnih učil nismo mogli nabavljati, ker jih nismo imeli kje hraniti. Preskrbevša l. 1899. tukajšnji I. državni gimnaziji novo, lepo poslopje, se odloči naposled visoka c. kr. učna uprava, zgraditi tudi našemu zavodu in objednem c. kr. študijski knjižnici nov dom na selišču starega liceja.

Pogajanje za kako drugo stavišče z mestno občino ljubljansko, ki si je želela pridobiti za stavbo tržnice prostor, na katerem je stalo staro licejsko poslopje, je pokesnilo zgradbo našega doma za celo leto. Izza tega se je moglo pričeti z izkopavanjem zemlje na novo izbranem, ob Poljanski cesti ležečem stavišču šele 22. maja 1. 1906. Ker pa je bilo vreme dolgo časa jako ugodno, so se odsedala zidarska dela tako, da je bila malodane vsa stavba začetkom decembra istega leta že pod streho. V prvi polovici meseca septembra leta se je preselil zavod z vsem svojim premakljivim blagom v novo poslopje. Ker pa še marsikatera notranja dela niso bila dovršena, smo mogli s poukom pričeti stoprav 21. oktobra in še takrat je bila vsa hiša polna raznovrstnih rokodelcev, ki nas še do današnjegu dne niso vsi zapustili. Bivamo torej že šesti, oziroma peti mesec v svojem novem domu, zgrajenem ob stroških v gladkem znesku 470.000 K po izvrstnih, lahko rečem vzornih načrtih, ki sta jih izdelala pod vodstvom gospoda c. kr. višjega stavbnega svetnika in načelnika stavbnega oddelka c. kr. deželne vlade kranjske *Roman Waschice* gospoda c. kr. stavbna pristava *Pavel Kryl* (sedaj profesor na tukajšnji c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli) in *Jan Čapek*. Četudi ni naše poslopje nikakršna „šolska palača“, četudi smemo o njem trditi z rimskim pesnikom:

Non ebur neque aureum
Mea renidet in domo lacunar,
Non trabes Hymettiae
Premunt columnas . . .

vendar pa je trdna, kazna, ponosita stavba, prikupljiva očem po svoji zunanjosti in notranjosti in pred vsem, kar je najvažnejše, popolnoma primerna svojemu namenu, torej *praktična*. Nekak čut dobrodejnega miru in tihe zadovoljnosti prešine vstopišega, kajti kamorkoli obrne oko, vse kaže, da je zdrav, učiščen okus umel spraviti v všečen sklad lepoto s koristnostjo, vse priča, da je bila umetnost služkinja praktičnosti. Skozi velika, deloma celo velikanska okna na čistini stoječega poslopja prodira morje svetlobe, iz 16 prijaznih, visokih in dovolj prostornih učilnic se odpira očem povsod razgled na modro nebo, po nekod tudi na visoke planine, na ljubki ljubljanski grad ali na plano, 11 primernih sob vzprejema lahko obilno zalogo raznovrstnih učil, mnogobrojne svetlogore Wolframove električne žarnice preganjajo po zimi in ob mračnih dnevih tmino, trojna ventilacija nam preskrbuje učilnice med poukom s potrebnim svežim vzduhom, široki, svetli hodniki in stopnice zbranjujejo vsako telesno nevarnost, na širnem dvorišču se morejo učenci izprehajati in razvedriti ob učnih odmorih, prostrana telovadnica jim bo pospeševala telesni razvoj, bogati zakladi c. kr. študijske knjižnice pa bodo širili učiteljem in učencem duševno obzorje, skratka: naše poslopje ustreza v pedagoškem in zdravstvenem oziru vsem novodobnim zahtevam. Odstranjene so torej vse zapreke, ki so nam doslej mrtvičile peroti navdušenosti, ki so nam

kratile vkljub vsej naši prizadevnosti zaželene uspehe. Sedaj, ko je dospel naš zavod do znamenitega obratišča v svojem razvoju, obetam slovesno gospodom zastopnikom c. kr. deželnega šolskega sveta v svojem in vsega učiteljskega zbora imenu, da bodo v prihodnje zadoščali vsem dolžnostim svojega vzvišenega, a težavnega poklica s podvojeno radodelnostjo in trudoljubnostjo, dobro vedoč, da je v naših rokah blaginja sto in sto mladostnih cvetk, torej deloma prihodnost naše domovine, in trdno se nadejajoč, da si pritrudimo z božjo pomočjo obilnih, bujnih sadov. Vestno hočemo vzgajati mladino v duhu, po vzorih in iz davna doizkušenih načelih stare humanistične gimnazije, vendar ne slepi zahtev, potreb in napredkov sedanjosti, ki jih bodo v pažnji očesom motrili in uvaževali pri svojem pouku.

Čut radosti, ki nam danes razigrava globine našega srca, pa ne sme besede zapreti hvaležnosti do onih, ki so nam pripomogli do zgradbe novega šolskega poslopja. Zahvaljena bodi pred vsem visoka c. kr. učna uprava, ki si je pribavila od državnega zbora za stavbo potrebnih sredstev. Hvala bodi veleslavnemu c. kr. deželnemu šolskemu svetu za njegovo zavodu vselej, zlasti pa še o tej priliki izkazano naklonjenost. Ne manj hvale dolžni smo slavnemu stavbinskemu odboru, posebno njega načelniku, gospodu c. kr. deželne vlade svetniku *Oskarju Kalteneggerju* vitezu pl. *Riedhorstu* in gospodu c. kr. višjemu stavbnemu svetniku *Romanu Waschici*, ki sta blagohotno spešila odborovo delovanje s svojo izkušenostjo, oziroma strokovno znanostjo. Poleg tega odbora si je pridobilo neprecenljivih zaslug za zavod tudi še stavbno voditeljstvo, imenoma gospod c. kr. inženir *Jarómir Hanuš* in gospod c. kr. stavbni pristav *Jan Čapek*, katerih vztrajni, vsestranski pazljivosti in skrbnosti je pripisovati, da se je izvršila zgradba tako dostojno in do pičice natančno po stavbinskem načrtu. Ravnateljstvo izpolnjuje le prijetno dolžnost, ako izreka s tega mesta najtoplejšo zahvalo sosebno gospodu stavbnemu pristavu *Janu Čapku*, ki je za svojega 22 mesečnega požrtvovalnega in morilnega poslovanja rade volje ugodil vsaki opravičeni želji ravnateljstva ali pa pripomogel, da se ji je ugodilo. Na hvaležnost sta si zavezala zavod tudi gospoda državna poslanca: mestni župan ljubljanski *Ivan Hribar* in c. kr. notar *Ivan Plantan*, ki sta pospešila zgradbo našega poslopja s svojo vplivno, na visokem mestu večkrat založeno besedo. Nehvaležno bi bilo, ko bi o tej priliki priznalno ne omenil onih tvrdk, ki so se uslužile pri zgradbi našega doma s svojimi sredstvi, s svojimi duševnimi in telesnimi silami ter si prizadevale izgotoviti izročena jim dela okusno in trdno.

In sedaj se obračam še do tebe, draga mi mladina! Človek je odvisen od svojega okrožja. Tvoje šolsko okrožje je bilo še pred kratkim res da malo primerno, neveselo. A sedaj ti je zgradila država novo šolsko poslopje, ki sicer ni bahato, a vendar lično, trdno, ki v njem ne zapazi oko nič nepotrebnega, nič nespodobnega, pač pa povsodi lepoto, združeno s koristnostjo. To poslopje bodi tvoj prvi učitelj! Njegove vrline naj dičijo tvoje srce, ki

bodi preprosto, dovzetno za vse, kar je potrebno in koristno, lepo in plemenito, zaprto pa vsaki vihavosti in podlosti. To poslopje pa se ni sezidalo niti zlahka niti v jednem dnevu ali letu. *Xakšenča tudi začá!* Trebalo je 22 mesečnega vztrajnega napora, sto in sto rok se je trudilo od jutra do večera, ob solncu in dežju, vročini in mrazu, da se je povspelo to svetišče modric do svoje sedanje dovršenosti. Tudi ti se ne moreš dokopati modrosti niti brez truda niti v kratki dobi jednega leta. Mnogo znoja te bo še stalo, preden si pridobiš za življenje potrebnih znanosti: „*Litterarum radices amarae, sed fructus dulciores.*“ A „ne plaši se znoja, ne straši se boja!“ „*Življenje ni praznik*,“ veli naš pesnik, ampak boj, hud boj, ki ga je biti za obstanek pojedinemu človeku ne manj nego celim narodom. Za ta boj treba ti že v zorni mladosti kovati, ostriti in sukatì uma meč, da ga bodeš mogla pozneje vihteti spretno in zmagosno sebi in domovini v prid. Mi, tvoji učitelji, hočemo z veseljem in navdušenostjo napeti vse svoje moči, da ti olajšamo težavno delo; a ves naš trud ostane brezuspešen, ako ne najde potrebne podkrepe v tvoji dobrì volji in neomagljivi prizadevnosti. Glej, z ostolbja našega doma ti bleste nasproti imena Miklošič, Prešeren, Slomšek, Vega, ne kot golo okrasje (dotične stene bi lahko dičile tudi arabeske, cvetlice, razne podobice, mične telesa nemu očesu), ampak z dobrim namenom in premislekom so ondi umeščena ta imena, da se vtišnejo tvojemu dušnemu očesu, tvojemu srcu, da ti svetijo kot zvezde vodnice na poti tvojega dijaškega življenja. Tem štirim slovenskim veljakom ni tekla zibel v plemenitaški palači, ampak kakor večini izmed vas, v borni kmetski koči. In vendar so si domogli kot duševni plemenitaši visokih časti v človeški družbi: dr. Fran Prešeren prvaštva v našem pesništvu, Anton Martin Slomšek škofjega dostenjanstva, učenjaka dr. Fran Miklošič in Jurij Vega krvnega plemstva. Poslavili so sebe, svoj rod, svojo domovino in priborili si nesmrtnost ne noseč slovensko trobojnico, ne kričeč „živelj Slovenci, pereant nasprotinci“, ampak z resnim, neumornim delom, ki so se ga lotili že v prvi mladosti, ki so mu ostali zvesti do zadnjega diha. „*Per aspera ad astra.*“ Ali si morda želiš še sijajnejšega vzora v posnemo? Evo ga — na slavnem prestolu Svojih pradedov našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I.! Leta 1848., torej v jako burnem času, je prevzel, 18 leten mladenič, državno krmilo, ki je ravna še danes, sivolas 78 leten starček, s spretno, trdno roko. Ta dolga vladarska doba pa mu je rodila več trnja nego cvetja. Zadelo ga je toliko in tako hudih udarcev usode kakor nobenega izmed njegovih podanikov, lahko rečem, nobenega zemljana sploh. In vendar izpoljuje z neupogljivim duhom, vneto in vestno vse dolžnosti svojega visokega, a težavnega stanu, s požrtvovalno skrbnostjo od zore do mraka čujoč nad blaginjo svojih narodov. Živega dolžnostnega čuta mu ne uduše niti kratki trenutki jasne radosti niti dolge ure bridke žalosti. Čudovite čednosti tega junaškega trpina na svetlem cesarskem prestolu posnemaj pred vsem, draga mi mladina, in storila boš dovolj!

Navel sem prej one čimitelje, ki so nam po svojih močeh pripomogli do zgradbe novega šolskega poslopja. Omenil sem vse — do jednega. V veži našega doma se očiti spominska plošča z napisom:

Franciscus Josephus I.
D. G. Austriae Imperator
semper augustus
pater patriae
XII. lustrum imperii agens
bonis moris erudiendae,
bonis artibus excolendae
inventuti
MDCCCCVIII.

Tvoji vzgoji, tvoji izobrazbi torej je posvetil to poslopje presvetli cesar, obhajajoč šestdesetletnico svojega vladarstva. Vnet zaščitnik znanosti in umetnosti in iskren prijatelj šolstvu je s tem činom iznova dokazal svojo že prej večkrat izpričano očetovsko ljubezen do tebe, slovenska mladina! On je dovolil prvi izmed vseh avstrijskih vladarjev, da se poučuješ vsaj v nižjih razredih v milem materinem jeziku, on nam je ustanovil, on razširil naš zavod, on nam odprl vrata tega poslopja. Brez njegove milosti bi bile ničeve vse prizadeve prej omenjenih činiteljev. Tolika dobrotljivost pa nam nalaga sveto dolžnost hvaležnosti, ki je ne bodovali le z jezikom, ampak dejanskim. Po vzvišenem njegovem geslu „viribus unitis“ se hočemo truditi učitelji in učenci na vso moč, da se doseže plemeniti namen, ki mu je posvetilo Njegovo veličanstvo to poslopje. Skrbno bodovali gojili lepe krščanske čednosti, z veseljem in navdušenostjo pončevali in učili se, da izidejo iz našega zavoda može kremenitega značaja, dični in močni stebri cerkvi in državi, blagi človekoljubi, vrlji domorodci, zvesti državljanji, vsak čas pripravljeni žrtvovati kri in življenje za dom in cesarja. V to ime pomozi nam Bog!

V tem slovesnem trenutku pa izrazimo hvaležno vdanost presvetemu največemu dobrotniku svojemu, proseč, da nam ga previdnost božja ohrani in obvaruje še dolgo vrsto let in oduševljeno kličoč: Njegovemu veličanstvu cesarju Francu Jožefu I. slava! slava! slava!

Ko se je zbor navdušeno odzval govornikovemu pozivu, so zapeli pevci cesarsko pesen, ki so jo navzočniki stoje poslušali.

Nato je nastopil kot besednik učencev osmošolec *Filip Uratnik* ter v lepih, jedrnatih besedah razvijajoč pomen slavnosti izreklo željo in nado, da izidejo iz novega zavoda novi može trdne volje in neumorne trudoljubnosti, može, ki bodo stremili za vzvišenimi smotri ter z vnemo delovali za napredek človeštva in s požrtvovalno ljubeznijo služili svoji domovini. — Z mladostno navdušenostjo govorjenim besedam je pritrjevala zbrana šolska mladina z živahnim odobravanjem in ploskanjem.

Gospod c. kr. deželnki šolski nadzornik *Fran Hubad*, ki je za tem poprijel besedo, je omenil najprej v nemškem jeziku, da je sedaj dovršena zgradba,

namenjena nravnoverski odgoji in znanstveni izobrazbi šolske mladine, za kar gre hvala pred vsem blagohotnosti in milosti Njegovega veličanstva presvetlega cesarja, nadalje vsem zakonodajnim zborom, šolski in politični upravi kakor tudi tehniškim in obrtnim činiteljem. Slovensko nadaljujoč je poudarjal gospod govornik, da je sedaj na učiteljih in učencih, z božjo pomočjo doseči nakanjeni smoter, za katerim stremiti sta se zavezala v njegovo veselje i ravnatelj i besednik šolske mladine. On da je prepričan, da bode učiteljski zbor vestno izpolnjeval svoje dolžnosti kakor doslej in vzgojil iz mladine resno misleče može in vestne državljan. Pri tem pa podpiraj mladina učiteljski zbor po svojih močeh in ne zabi nikdar, da je zavisna blaginja vsake države in vsakega naroda od vsakega posameznika. Vsakdo mora pač docela zadovšati dolžnostim odkazanega mu delokroga; le na ta način se da utrditi sreča državi, domovini in narodu.

Potem so zapeli pevci Volaričev zbor: „Slovenski svet, ti si krasan“, s čimer se je končala pomenljiva slavnost. Slavnostni gostje so si naposled še ogledali vse prostore šolskega poslopja, katerega primerna uravnava in opravljih je popolnoma zadovoljila.

B. Popis* poslopja.

Ker so prihajali prostori, najeti za II. državno gimnazijo ljubljansko v hiši dr. Waldherrja (v Beethovnovih ulicah štev. 6), čim dalje nedostatniši in ker tudi tukajšnja c. kr. študijska knjižnica ni imela izza potresnega leta 1895. svojega stanišča, se je odločilo vis. c. kr. naučno ministerstvo zgraditi tema modriščema novo poslopje po načrtih, ki so se izdelali v stavbnem oddelku c. kr. deželne vlade za Kranjsko na podlagi obriskov, osnovanih od gospoda *J. Kocha*, stavbnega svetnika v ministerstvu za notranje stvari. Stavitev se je začela spomladi (dne 22. maja) l. 1906. in jeseni l. 1907. je bilo delo toliko dovršeno, da se je moglo pričeti s poukom dne 21. oktobra.

Da se izvrši stavba povsem primerno, je imenovalo c. kr. naučno ministerstvo poseben stavbni odbor ter mu v zmislu hkrati izdanega uravnila poverilo nadzorstvo gradnje z naročilom, presojati vse od stavbnega voditeljstva izdelane podrobne načrte in stavljene predloge ter skrbeti zlasti za to, da se ne prekorači za stavbo (brez notranje oprave) dovoljena vsota K 440.000.

Člani stavbnega odbora so bili ti-le gospodje:

1. Poročalec za upravne in gospodarstvene šolske zadeve c. kr. deželne vlade svetnik *Oskar Kaltenegger vitez pl. Riedhorst* (ali, ako bi bil on zadržan, njegov namestnik) kot načelnik.

* Sestavil na prošnjo gimnazijskega ravnateljstva stavbni voditelj, c. kr. inženir gospod *Jaromir Hanuš*, za kar mu bodi izrečena s tega mesta dostojava zahvala.

2. Načelnik stavbnega oddelka pri c. kr. deželnih vlad, višji stavbni svetnik *Roman Waschica* (ali njegov namestnik) kot tehniški izvedenec.
3. Ravnatelj II. državne gimnazije ljubljanske *Fran Wiesthaler*.
4. Deželni zdravstveni poročevalec, c. kr. deželne vlade svetnik *dr. Fran Zupanc* (ali njegov namestnik).
5. C. kr. inženir *Jaromir Hanuš* kot tehniško-umetniški stavbni voditelj.
6. C. kr. stavbni praktikant (sedaj stavbni pristav) *Jan Čapek* kot stavbni nadzornik in zapisnikar.

Novo poslopje stoji na vzhodu ljubljanskega mesta na prosti, svetli in zračni liki; omejeno je od treh cest, od sosednje meje pa je loči širok predvrt.

Stavišče, poprej vrt, je odstopila mestna občina ljubljanska državi za prostor, ki je prej na njem stalo licejsko poslopje. Poleg zdrave in mirne lege so temu stavišču v prilog tudi še dobra in iz trdnega, suhega gramoza obstoječa tla, popolnoma sposobna za temelj poslopju.

Poslopje ni stavljeno pravokotno, ker so se morala napraviti ospredja vzporedno s stavbnimi črtami mimo idočih cest. Ta neznatni odstopek od pravokotnega sistema pa ne kazi stavbe; saj se pri njeni veliki razsežnosti niti ne zapazi na prvi pogled. Poslopje sestoji iz glavnega, dvonadstropnega sprednjega postatja (trakta) in iz dveh postranskih dvonadstropnih kril, med katerima je od zadaj sezidana pritlična telovadnica z oblačilnico in sobo za telovadnega učitelja pa del pritličnega ravnateljevega stanovanja.

Razpoložitev stavbe je tako:

Pročelje, ki je 54 m dolgo, stoji proti zapadu ob 12 m široki Strossmayerjevi cesti, od katere je loči 12 m širok ograjen predvrt. Krili sta po 41'70 m dolgi; severno krilo je vzporedno s 14 m široko Poljansko cesto, južno pa s 14 m široko cesto sv. Cirila in Metoda. Od omenjenih cest loči krili 11 m širok predvrt z železno ograjo na zidani podstavi. Na vzhodni strani se nahaja za poslopjem 20 m širok in s sosednjim vrtom Jožefinskega zavoda meječ prostor, poraben za poletno telovadišče.

Poslopišče (stavbna area) meri 5480 m²; od teh je zazidanega prostora 1866 m², ostalih 3614 m² pa zavzema notranje dvorišče, predvrti, poletno telovadišče s poleg ležečim zelenjavnim in cvetličnim vrtom.

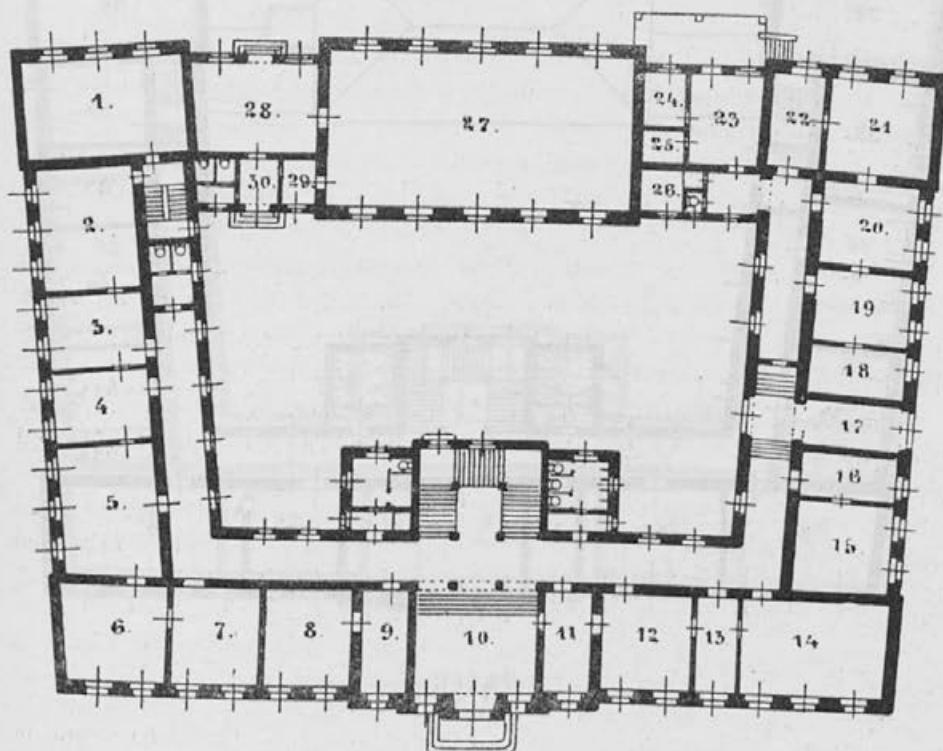
Pod glavnim poslopjem (izimši ravnateljevo stanovanje) so kleti; telovadnica in pritlične pristavbe pa nimajo kleti; zato pa so tla teh prostorov izolirana proti temeljni vlagi z asfaltno plastjo.

Glavni vhod v poslopje je s Strossmayerjeve ceste, dovoz na dvorišče pa s ceste sv. Cirila in Metoda; poletno telovadišče je dohodno iz oblačilnice, ki leži poleg telovadnice.

Razdelitev prostorov poočitujejo nastopni tlorsi in pojasnjujoče jih legende.

Tlorisi in legende.

Pritličje.

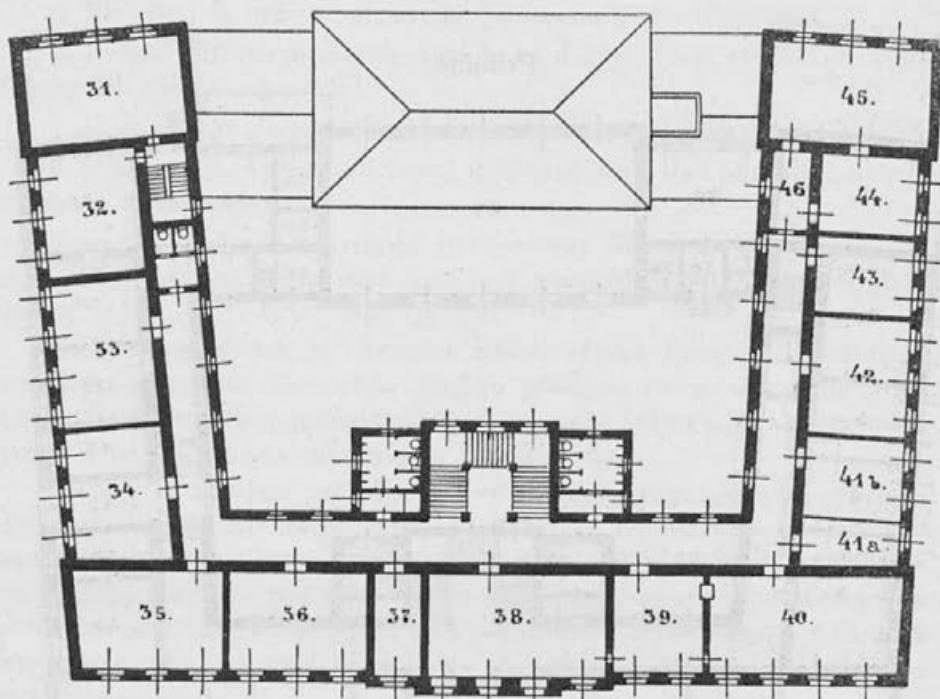

1 : 500.

Legenda pritličja.

1. { Zaloga knjig študijske knjižnice.	16. Kuhinja šolskega sluge.
2. }	17. Dovoz na dvorišče.
3. Priročna knjižnica.	18. {
4. Čitalnica za učitelje.	19. }
5. Čitalnica za občinstvo.	20. } Sobe
6. Varuh knjižnice.	21. }
7. Soba za kataloge.	22. }
8. Soba za slugo knjižnice.	23. Kuhinja
9. Kuhinja za slugo knjižnice.	24. Služkinja
10. Vestibul.	25. Shramba
11. Šolski sluga.	26. Kopelnica
12. Pisarna ravnatelja.	27. Telovadnica.
13. Govorilnica.	28. Oblačilnica.
14. Zbornica.	29. Soba telovadnega učitelja.
15. Soba šolskega sluge.	30. Predsoba.
- Stanovanje ravnateljevo.

Prvo nadstropje.

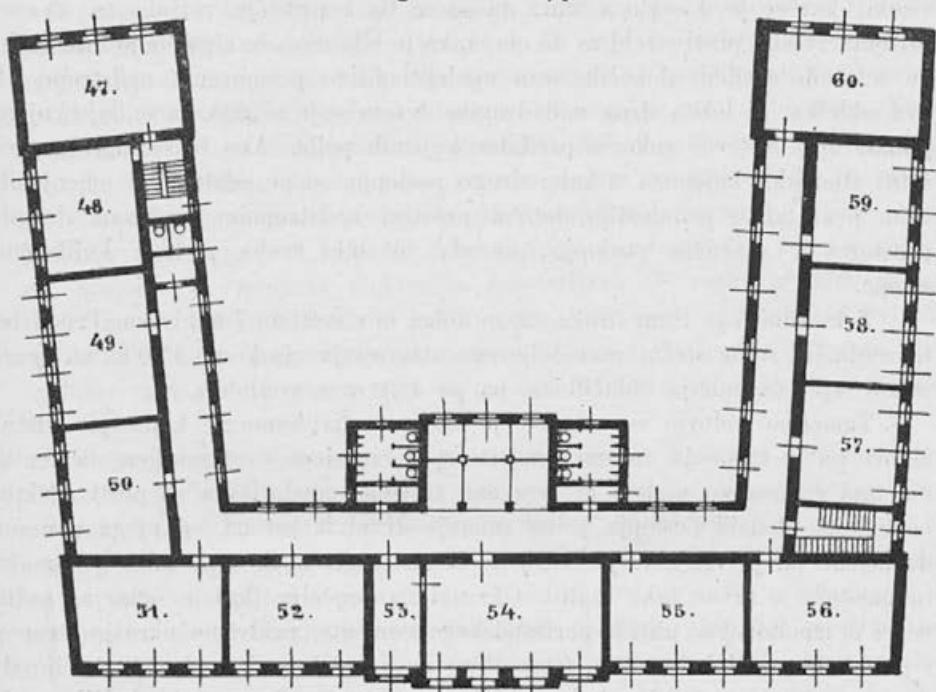

1:500.

Legenda prvega nadstropja.

- 31. } Zaloga knjig študijske knjižnice.
- 32. }
- 33. }
- 34. }
- 35. }
- 36. }
- 37. Zemljepisni kabinet.
- 38. Fizikalična zbirka.
- 39. Laboratorij.
- 40. Prirodoslovna učilnica.
- 41 a. Podpora knjižnica.
- 41 b. Dijaška knjižnica slov.
- 42. Učiteljska knjižnica.
- 43. Dijaška knjižnica nem.
- 44. Prirodopisni kabinet.
- 45. Prirodopisna zbirka.
- 46. Predsoba.

Drugo nadstropje.

1:500.

Legenda drugega nadstropja.

47.	Zaloga knjig študijske knjižnice.	54.	Risalnica.
48.		55.	
49.	Učilnice nižje gimnazije.	56.	Učilnice nižje gimnazije.
50.		57.	
51.		58.	
52.		59.	
53.	Kabinet za modele.	60.	Učilnica za neobvezne predmete.

Globočine postatij pritličnih prostorov merijo v glavnem poslopju po 6'30 m, v glavnem srednjem rizalitu pa 6'60 m. Hodniki v pritličju so 2'65 m široki. Globočine postatij v 1. in 2. nadstropju merijo po 6'45 m in v srednjem rizalitu po 6'70 m. Hodniki 1. in 2. nadstropja so 2'80 m široki.

Visočina pritličnih in zgornjih prostorov znaša v glavnem poslopju od tal do tal 4'50 m, od katerih pride na stropno konstrukcijo 0'37 m, na svetlo višino torej 4'13 m. V drugem nadstropju glavnega srednjega rizalita so prostori po 4'65 m, oziroma v svetlobi po 4'28 m visoki.

Prости za zalogu knjig študijske knjižnice so od tal do tal po 4'80 m visoki, kar se je doseglo s tem, da so se tla v pritličju znižala za 45 cm, oziroma zvišala proti strehi za 45 cm; tako je bilo mogoče s pomočjo hrastovih, na železnih nosilcih slonečih bran razdeliti višino posameznih nadstropij na dva oddelka, ki ležita drug nad drugim. S tem se je učinilo, da se dajo knjige jemati brez lestev z roko iz predalov knjižnih polic. Ako bi se morala preseliti študijska knjižnica v kako drugo poslopje, se po odstranitvi omenjenih bran prav lahko prilagodijo dotični prostori nadstropnim visočinam drugih prostorov v glavnem poslopju, ne da bi bilo treba podreti knjižnične strope.

Telovadnica je 10 m široka, 20 m dolga in v svetlobi 7 m visoka. Pristavbe telovadnične so na strani ravnateljevega stanovanja visoke po 3'70 m, na drugi strani, kjer se nahaja oblačilnica, pa po 4'30 m v svetlobi.

Temeljno zidovje vse stavbe je narejeno iz lomnega kamenja, kletni zidovi pa iz kamenja in ene tretjine opek, in sicer v romanskem cementu, ometani z navadno malto, ki je z ene tretjine „podaljšana“ s portlandskim cementom. Podzid poslopja je na zunanjji strani iz betona, od njega navzgor do strehe pa je vse zidovje narejeno iz navadnih opek v navadni beli mali in ometano z ravno tako malto. Okraski na pročelju (kakor oglavja, sadni venci in izpolnine) so uliti iz portlandskega cementa, pridvižno okrasje stropov v preddvoru, veži in ostolbju (stopnišču) pa je izdelano iz sadre. Stebri pred-dvora, veže in ostolbja, kakor tudi vse stopnice in vratni okvirji so iz repentaborskega mramorja, kletni stropovi so med pasi obokani z opeko, stropi prostorov za poličnice v študijski knjižnici so med železniimi nosilci obokani z betonom, dočim imajo vsi drugi prostori celega poslopja železno-betonske, pred ognjem varne strope, ki so videti na sprednji strani ravni. Le pri telovadničnem stropu se vidijo železno-betonski tramovi. V kletih je pod narejen iz betona, v preddvoru, veži in na hodnikih vsega poslopja pa je tlak položen iz šamotnih pločic (po rimskem načinu). Vse učilnice, pisarne, kabineti, bralnice in sobe ravnateljevega stanovanja imajo tla iz hrastovih deščic. Tla v telovadnici so iz mehkih podnic, v stanovanjih slug, potem v kuhinji in pritiklinah ravnateljevega stanovanja kakor tudi v telovadni oblačilnici in sobi za telovadnega učitelja so navadna tla iz mehkih desk. Stranišča in pisoarji s predvratišči imajo asfaltni tlak na betonski podlagi. Posamezna stranišča kakor tudi vzdižnice za kurivo in knjige so obmejene z rabičnimi, pred ognjem varnimi stenami, ki imajo tudi zaklepna železna vrata.

Glavno poslopje in telovadnica sta pokriti z asbestno-cementno skriljo na zapaženi podlagi, dočim so pritlično-visoka poslopja poleg telovadnice kakor tudi straniščne pristavbe ob glavnih stopnicah krite s pocinkano pločevino.

Duri skoro vseh prostorov se odpirajo v obložce na zunanj stran.

Vse učilnice, prirodopisni kabinet, laboratorij in učiteljska knjižnica, pa tudi prostori za knjižno zalogu študijske knjižnice so opremljeni z želesnimi pečmi, ki so obdane s plašči iz pečnic in se dajo s pomočjo zatvornic tako urejati, da ob kurjavščini vsrkavajo po sopotnicah (kanalih) ali sveži zunanji vzduh ali pa topli vzduh iz prostora, v katerem je peč postavljen. Na ta način se da sobno ozračuje vedno prenavljati. Vrh tega se nahajajo v srednjih zidovih vseh učilnic še sopotnice z zatvornicami za poletensko in zimsko prevetovanje in v oknih prevetriло по prevračalnih zgornjih krilih. Ostale prostore segrevajo peči iz pečnic, telovadnico pa dve veliki železni peči. V vse poslopje je vpeljana električna razsvetjava. V vsaki učilnici je šest Wolframovih žarnic s svetlobo po 50 normalnih sveč; risalnico in prirodoslovno učilnico pa razsvetljuje ob potrebi po deset Wolframovih žarnic. Pred šolskimi tablami sta razen tega še po dve žarnici z enostranskimi senčniki s svetlobo po 25 normalnih sveč.

Poslopje je zvezano z mestnim vodovodom, iz katerega dobiva zdravo pitno vodo in vodo za ognjegasne namene, za kopel v ravnateljevem stanovanju in za splakovanje (25) klosetov z visoko napravljenimi reservoarji. Vsi pisoarji (katerih je 25) in pisoarni odtočni žlebi so narejeni iz skrilovih plošč in pri teh opremljeni s patentnimi oljnatimi urinoarji, ki zabranjujejo, da iz kanalov ne prodirajo plini v straniščne prostore. Odpadki se odvajajo s splakovanjem v mestne kanale po glaziranih lončenih cevih. Dve vzdižnici spravljalata kurivo iz kleti v drugo nadstropje in knjige v študijski knjižnici iz pritličja skozi vse etaže, kjer stoje poličnice s knjigami.

Notranja hišna oprava je izdelana po podrobnih načrtih, ki jih je osnovalo stavbno voditeljstvo; klopi (nove so trosedne, stare dvosedne) so izgotovljene v peterovrstni velikosti po sistemu „plus-razstaja“. Risalnica je dobila risalne mize novejšega sistema z jednim ali dvema sedežema. V prirodoslovni učilnici stoje klopi na gredoma se dvigajočem odru. V ozadnji steni se nahaja luknja za poizkuse s heliostatom, tako da se vzmetajo solnčni žarki neposredno na tablo; vrh tega je dobavila dunajska tvrdka Lenoir & Forster tej učilnici za poizkuse tudi še moderno mizo in pretikalno tablo z električnim tokom. V steni med prirodoslovno učilnico in laboratorijem se nahaja z obeh omenjenih prostorov dostopna kemična peč. Okna prirodoslovne učilnice se dajo z okenskimi zatvornicami popolnoma zatemniti. Vsaka izmed 13 učilnic ima 48 do 62 m² talne ploščine, zadoščajoče za povprečno 50 učencev; risalnica, prirodoslovna učilnica in učilnica za neobvezne predmete pa imajo 77, oziroma 83 in 66 m² ploščine.

C. kr. študijska knjižnica je nastanjena v levem krilu glavnega poslopja in ima 1 sobo za knjižničnega varha, 1 sobo za kataloge, 1 sobo za priročno knjižnico, 2 bralnici (za 28 + 12 oseb) in 6 proti ognju in (v pritličju tudi) proti vlotu zavarovanih prostorov, katerih vsak je razdeljen na 2 etaže in dostopen po posebnih stopnicah, tako da je vsa knjižnica popolnoma ločena

od gimnazijskih prostorov ne le v pritličju, ampak tudi v 1. in 2. nadstropju. Betonska tla v knjižnih založiščih so pokrita z linolejem, ki se lahko snaži in zaprečuje dviganje prahu. V knjižnih založiščih je postavljenih blizu 500 poličnic, v katerih se da pomestiti do 75.000 zvezkov, ne da bi bili posamezni predali natlačeno polni; sedaj šteje študijska knjižnica približno 60.000 zvezkov.

Stavbna dela, ki so bila z notranjo opravo vred skoraj vsa oddana s ponudnim razpisom, so izvršile te-le tvrdke:

A. domače (ljubljanske):

Kranjska stavbinska družba (ki je objednem financirala vse podjetje) — zemeljska, zidarska, tesarska, kleparska in streharska dela, poleg tega pa je tudi še dobavila konstruktivno železje.

Tvrdka *Feliks Toman* — kamenarska dela;

„ *Karola Binderja naslednica Marija Binder* — mizarska dela;

„ *Fran Kollmann* — steklarska dela;

„ *Josip Makovec jun.* — pleskarska in loščarska dela;

„ *Fran Staré* — slikarska dela;

„ *Avgust Drelse* — lončarska dela;

„ *Teodor Korn* — strelovodno napravo;

„ *I. I. Naglas* — oknice pa okenska pregrinjala in skupno s tvrdko

„ *K. Binderja nasl. M. Binder* — vse notranje pohišje;

„ *Fran Sartori* — hišni telegraf in zvonila;

mestna elektrarna — napravo električne svečave.

B. tuje:

Tvrdka *Fran Reckenzaun* v Gradeu — ključarska dela;

„ *Aleksandra Herzoga nasledniki* na Dunaju — dobavo in postavljanje železnih peči;

„ *Maluschik in drugovi* na Dunaju — napravo vodovoda, kopeli, pisoarov in klosetov;

„ *Julij Ulbrich* v Kracavi blizu Liberca na Češkem — notranjo opravo telovadnice.

Skupni stavbni stroški znašajo	K 412.854'03
--	--------------

Stroški za notranjo opravo vsega poslopja	„ 47.275'72
---	-------------

Stavbna režija z vštetimi troški za napravo predvrtov, pregrevanje še vlažnih prostorov in preselitev študijske	
--	--

knjižnice	„ 9944'07
---------------------	-----------

Izplačati bo torej vsega vkup	K 470.073'82
---	--------------

Šolska poročila.

I.

Učiteljstvo.

A. Izpremembe.

Pred začetkom ali kmalu po začetku šolskega leta 1907./1908. so izstopili iz učiteljskega zbora:

Ignacij Fajdiga, c. kr. gimn. profesor VII. činovnega reda, imenovan za ravnatelja na c. kr. državni gimnaziji v Kranju z Najvišjim sklepom z dne 3. septembra l. 1907.

Dr. Lovro Požar, c. kr. gimn. profesor VIII. činovnega reda, imenovan za ravnatelja na tukajšnji I. državni gimnaziji z Najvišjim sklepom z dne 23. oktobra l. 1907.

Bogumil Remec, začasni učitelj, imenovan za rednega učitelja na državni gimnaziji v Novem mestu z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 18. junija l. 1907., štev. 13.358.

Fran Gnjedza in **Pavel Holeček**, namestna učitelja.

Vstopili pa so v učiteljski zbor:

Fran Jeraj, c. kr. gimn. profesor VIII. činovnega reda na državni gimnaziji v Novem mestu, premeščen na zavod z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 18. junija l. 1907., štev. 13.358.

Dr. Fran Čadež, **Fran Kralj**, **Pavel Lokovšek**, **Anton Lovše**, **dr. Pavel Pestotnik**, **dr. Gvidon Sajovic** in **dr. Viktor Tiller**, ki jih je potrdil za namestne učitelje c. kr. deželni šolski svet kranjski z razpisi z dne 10. oktobra l. 1907., štev. 5368, oziroma z dne 23. oktobra l. 1907., štev. 42.509, in z dne 20. novembra l. 1907., štev. 6242.

Dr. Pavel Grošelj in **dr. Milan Šerko**, izprašana učiteljska pripravnika, sta nastopila poizkusno leto, in sicer prvi meseca marca (podrejen strokovnemu vodstvu profesorjev *Fрана Jeraja* in *Ivana Macherja* z razpisom c. kr. šolskega sveta kranjskega z dne 6. marca l. 1908., štev. 1144), drugi meseca decembra (podrejen strokovnemu vodstvu profesorja *Fрана Jeraja* z razpisom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 30. novembra l. 1907., štev. 6362).

B. Odpusti.

Z razpisom z dne 12. avgusta l. 1907., štev. 28.506, je dalo c. kr. naučno ministerstvo profesorju **dr. Franu Koprivniku** (zaradi bolezni) docelen odpust za šolsko leto 1907./1908.

Z razpisom z dne 23. oktobra l. 1907., štev. 42.509, pa je znižala ista šolska oblast učno dolžnost na štiri tedenske ure profesorju **Ivanu Macherju**, da začasno prevzame vodstvo in pouk na tukajšnjem mestnem dekliškem liceju, oziroma višji dekliški šoli.

Učiteljsko osobje koncem šolskega leta.

A. Za obvezne predmete.

	Ime in značaj	Razrednik v razredu	Učil v razredu	Število ur na teden
1	Fran Wiesthaler, c. kr. ravnatelj VI. činovnega reda	—	Latinščino v VIII.	5
2	Janko Bezjak, dr. modroslovja, c. kr. šolski svetnik in profesor VIII. činovnega reda	II. a.	Latinščino in slovenščino v II. a. — Nemščino v II. a. in VII.	17
3	Otto Jauker, dr. modroslovja, c. kr. profesor, varuh zemljepisnim in zgodovinskim učilom	VIII.	Nemščino v V. in VIII. — Zemlje- pis in zgodovina v V., VI., VII. in VIII.	19
4	Fran Jeraj, c. kr. profesor VII. činovnega reda, varuh prirodopisnim učilom	—	Matematiko in prirodopis, oziroma prirodoslovje v II. a., II. b., III. a. in III. b.	20
5	Anton Jeršinović, c. kr. profesor, c. kr. neaktivni poročnik v domobranskem pešpolku štev. 4	VI.	Latinščino in grščino v VI. — Nemščino v II. b. in III. a.	18
6	Fran Kropivnik, dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda	—	Na odpustu	—
7	Ivan Macher, c. kr. profesor VII. činovnega reda, začasni vodja mestnemu dekliškemu liceju in mestni višji dekliški šoli	—	Prirodopis v V. in VI.	4
8	Gregorij Pečjak, dr. bogoslovja, profesor VIII. činovnega reda, svetni duhovnik, propovednik, varuh knjižnici podporne zaloge	—	Verouk v vseh razredih	26
9	Josip Pipenbacher, dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, c. kr. voj. oskrb. akcessist v rezervi	I. a.	Latinščino, nemščino in slovenščino v I. a. — Grščino v VIII.	20
10	Ivan Tertnik, dr. modroslovja, c. kr. profesor VIII. činovnega reda, varuh učiteljski knjižnici	IV. b.	Latinščino in grščino v IV. b. — Nemščino v I. b. — Propedevtiko v VII. in VIII.	18

	Ime in značaj	Razrednik v razredu	Učil v razredu	Število ur na teden
11	Josip Wester, c. kr. profesor, varuh slovenski dijaški knjižnici, c. kr. neaktivni poročnik, prideljen domobranskemu pešpolku štev. 27	II. b.	Latinščino v II. b. — Grščino v IV. a. — Slovenščino v II. b., VII. in VIII.	18
12	Jakob Teršan, c. kr. redni učitelj	V.	Latinščino v V. — Grščino v V. in VII.	15
13	Fran Čadež, dr. modroslovja, izprašan namestni učitelj	VII.	Matematiko v V., VI., VII. in VIII. — Prirodoslovje v VII. in VIII.	I. pol. 19 III. pol. 20
14	Fran Kralj, namestni učitelj	I. c.	Latinščino v I. c. in IV. a. — Slovenščino v I. c. in IV. a.	19
15	Janko Lokar, dr. modroslovja, namestni učitelj, varuh nemški dijaški knjižnici	III. a.	Latinščino in grščino v III. a. — Nemščino v I. c. in VI. — Slovenščino v V.	20
16	Pavel Lokovšek, namestni učitelj	I. b.	Latinščino v I. b. — Nemščino v III. b. — Slovenščino v I. b., III. b. in IV. b.	19
17	Anton Lovše, namestni učitelj, c. in kr. poročnik v rezervi pri 27. pešpolku	III. b.	Latinščino v III. b. in VII. — Grščino v III. b. — Slovenščino v VI.	18
18	Pestotnik Pavel, dr. modroslovja, izprašan namestni učitelj, voditelj šolskih iger, c. in kr. poročnik v rezervi pri 17. pešpolku	—	Slovenščino v III. a. — Zemljepis in zgodovina v II. a., II. b., III. a., III. b. in IV. b.	21
19	Gvidon Sajovic, dr. modroslovja, izprašan namestni učitelj	—	Matematiko in prirodopis v I. a., I. b. in I. c.	15
20	Viktor Tiller, dr. modroslovja, izprašan namestni učitelj	IV. a.	Nemščino v IV. a. in IV. b. — Zemljepis v I. a., I. b. in I. c. — Zemljepis in zgodovina v IV. a.	21
21	Leopold Andrée, izprašan poomožni učitelj, varuh prirodoslovnim učilom, c. in kr. voj. oskrb. akcesist v rezervi	—	Matematiko in prirodoslovje v IV. a. in IV. b.	12

	Ime in značaj	Razrednik v razredu	Učil v razredu	Število ur na teden
(22)	Pavel Grošelj, dr. modroslovja, izprašan poizkusni kandidat	—	—	—
(23)	Milan Šerko, dr. modroslovja, izprašan poizkusni kandidat	—	(V drugem polletju matematiko in prirodopis v II. a.)	(5)

B. Za neobvezne predmete.

- 1.) *Fran Brunet*, c. kr. profesor na državni višji realki, je učil *telovadbo* v 3 oddelkih po 2 uri na teden.
 2.) *Anton Jersinovič*, c. kr. profesor (gl. A, štev. 5), je učil *lepopisje* v 2 tečajih po 1 uro na teden.
 3.) *Friderik Juvančič*, c. kr. redni učitelj na državni višji realki, je učil *francoščino* v 2 tečajih po 2 uri na teden.
 4.) *Anton Koželj*, namestni učitelj na državni višji realki, je učil *risanje* v 3 tečajih po 2 uri na teden.
 5.) *Fran Novak*, c. kr. profesor na I. državni gimnaziji, je učil *slovensko in nemško stenografijo*, vsako v 2 tečajih po 2 uri na teden.
 6.) *Josip Vedral*, učitelj «Glasbene Matice», je učil *petje* v 2 tečajih 5 ur na teden.

Šolski sluga: *Ivan Rozman*.

Pomožni sluga: *Ivan Gril*.

II.

Učni načrt.

A. Obvezni predmeti.

Podlaga pouku v obveznih predmetih je v obče splošno veljavni učni načrt (objavljen v 2. izdaji z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 23. februarja l. 1900., štev. 5146). Učni načrt za nemščino v I. in II. razredu določuje naučnega ministerstva razpis z dne 6. julija l. 1892., štev. 11.297. Gledé na učni jezik v štirih nižjih razredih veljajo za zavod pravila, ki jih je izdal c. kr. naučno ministerstvo za slovenske oddelke tukajšnje I. državne gimnazije z naredbo z dne 22. julija l. 1882., štev. 10.820. Po tej je:

- a) V I. in II. razredu slovenščina učni jezik pri vseh učnih predmetih, izvzemši deloma nemščino, ki so ji odločene 4 ure na teden.
- b) V III. in IV. razredu je nemščina učni jezik pri nemščini in grščini. Pri prelaganju iz Cezarja v IV. razredu se sme poleg slovenščine uporabljati tudi nemščina. V III. razredu se uči nemščina 3, v IV. razredu 4 ure na teden.
- c) V odnosno-obveznih ali na izvoljo danih predmetih razen petja je učni jezik nemški, imenstvo je podajati sploh v obeh jezikih.

Razredom višje gimnazije določuje ministerska naredba z dne 4. avgusta l. 1900., štev. 22.102, nemščino kot učni jezik pri vseh predmetih, izvzemši slovenščino, pri katere pouku služi slovenščina kot učni jezik (v zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 20. septembra l. 1873., štev. 8172).

Pregled predmetov,

razpredeljenih po posameznih razredih in tedenskih urah

Predmet	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.	VI.	VII.	VIII.	Skupaj
Verouk	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26
Latinščina	8	8	8	8	8	6	6	6	6	6	6	5	5	86
Grščina	—	—	—	—	—	5	5	4	4	5	5	4	5	37
Nemščina	4	4	4	4	4	3	3	4	4	3	3	3	3	46
Slovenščina	3	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2	31
Zemljepis in zgodovina	3	3	3	4	4	3	3	4	4	3	4	3	3	44
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	2	39
Prirodopis	2	2	2	2	2	—	2	—	—	2	2	—	—	14 (I. pol.) 18 (II. pol.)
Prirodoslovje	—	—	—	—	—	2	2	—	3	3	—	—	4	3 (I. pol.) 4 (II. pol.)
Propedevтика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Skupaj	25	25	25	25	25	27	27	28	28	27	27	28	27	345

B. Neobvezni predmeti.*

1. Telovadba.

V tem predmetu so se poučevali učenci v treh oddelkih, razdeljeni po svoji spremnosti v tri tečaje (vsak oddelek 2 uri na teden). V I. oddelku so bili združeni večinoma učenci I. a. in I. b. razreda, v II. oddelku učenci II. a., II. b., III. a., III. b. in IV. razreda, v III. oddelku pa učenci V., VI., VII. in VIII. razreda.

Učni načrt:

V I. tečaju se je prevadila tvarina, ki jo propisuje učni načrt (razglašen z razpisom c. kr. naučnega ministerstva z dne 12. februarja l. 1897., štev. 17.261) za I., II. in (deloma) III. razred, v II. tečaju tvarina, propisana za III., IV. in V. razred, v III. tečaju pa tvarina, propisana za VI., VII. in VIII. razred.

Na orodju se je vadilo v vsakem oddelku v dveh oddelih; proste in redovne vaje so se vršile v vsakem oddelku skupno.

Udeležba: v prvem polletju $35 + 39 + 31$, v drugem polletju $22 + 20 + 16$ učencev.

* Pouka v lažini tudi letos ni bilo, ker je nedostajalo sposobnega učitelja za ta predmet.

2. Petje.

V tem predmetu so se poučevali učenci v dveh tečajih, in sicer nastopnim načinom:

I. tečaj (začetniki 2 uri na teden).

Predmet temu tečaju so bili temelji petja do vštetih durovih načinov, vaje v jednoglasnem petju in praktične pevske vaje iz Foersterjeve «Pevske šole».

Udeležba: v prvem polletju 40, v drugem polletju 35 učencev.

II. tečaj (deški in moški zbor, 3 ure na teden).

V tem tečaju so se prepevale pesni cerkvenega in zbori posvetnega značaja.

Udeležba: v prvem polletju 47, v drugem polletju 35 učencev.

Glasbe in petja se je učilo več učencev v šoli «Glasbene Matice».

3. Lepopisje.

Pouka v tem predmetu so se udeleževali učenci nižjih razredov v dveh tečajih, in sicer deloma svojevoljno, deloma zaradi slabe pisave primorani od učiteljskega zpora na predlog razrednikov.

V I. tečaju (1 uro na teden) so se vežbali učenci v genetiški razvijanih črkah slovenskega tekočega pisa.

Udeležba: v prvem polletju 34, v drugem polletju 29 učencev.

V II. tečaju (1 uro na teden) so se vežbali učenci prvega oddelka v genetiški razvijanih črkah nemškega tekočega pisa, učenci drugega oddelka pa so se na isti način urili v francoskem okroglem pisu in napisled v grških črkah.

Udeležba: v prvem polletju 38, v drugem polletju 37 učencev.

4. Risanje.

V tem predmetu so se učenci poučevali v treh tečajih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

I. tečaj: Risanje po naravnih listih in prosto risanje s čopičem. Po oblikih so učenci risali, oziroma z naravnimi barvami slikali naslednje liste: lovorja, vrbe, lipe, jetrnika, jagode, bršljina, detelje i. dr. — Zgornji listi so se uporabljali v okraske (vrstitev, bordure, pasove, centrične in somerne tvore) na podlagi geometriških osnovnih likov.

Udeležba: v prvem polletju 33, v drugem polletju 27 učencev.

II. tečaj: Perspektivno risanje. Risanje in slikanje po geometriških vzorcih in predmetih iz učenčevega obzorca v perspektivni leži. Popolno senčenje. Skiciranje jednostavnih pokrajinskih motivov.

Udeležba: v prvem polletju 15, v drugem polletju 12 učencev.

III. tečaj: Risanje in slikanje tihozitij (Stilleben). Risanje človeške glave po predlogah, modelih iz sadre in po naravi, slikanje po predlogah in po naravi. Skiciranje raznih soh, starin in oprav v deželnem muzeju kakor tudi pokrajinskih motivov v ljubljanski okolici.

Udeležba: v prvem polletju 14, v drugem polletju 15 učencev.

5. Stenografija.

a) Slovenska.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v dveh tečajih po 2 uri na teden.

Učna knjiga: Fr. Novak, Slovenska stenografija, I. in II. del, v Ljubljani, 1900 in 1901,

I. tečaj (2 uri na teden): Korespondenčno pismo (t. j. nauk o besedotvoritvi).

Udeležba: v prvem polletju 37, v drugem polletju 28 učencev.

II. tečaj (2 uri na teden): Debatno pismo ali stavkovno krajšanje.

Udeležba: v prvem polletju 11, v drugem polletju 11 učencev.

b) Nemška.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v dveh tečajih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

I. tečaj: Korespondenčno pismo. — Učna knjiga: Gabelsbergers Stenographie von Prof. A. Heinrich, umgearbeitet von Pucskó-Hempel.

Udeležba: v prvem polletju 41, v drugem polletju 29 učencev.

II. tečaj: Debatno pismo. — Učna knjiga: Prof. A. Heinrich, Debattenschrift des Gabelsbergerschen Systems, IV. Auflage.

Udeležba: v prvem polletju 18, v drugem polletju 13 učencev.

6. Francoščina.

V tem predmetu so se poučevali učenci IV. do VIII. razreda v dveh tečajih po 2 uri na teden.

Učni načrt:

I. tečaj (2 uri na teden): Glasoslovje in oblikoslovje, metodiško razporejeno. Določni in nedoločni spolnik, sklanjatev in spol samostalnikov, pridevnik, zaimek, števnik, prislov, predlog, osnovni pojmi o glagolski spregatvi. Metodiško urejeno narekovanje, učenje na izust in recitovanje prostih, predelanih vaj in beril, na njih sloneče razgovarjanje po I. delu Weitzenböckove knjige: Lehrbuch der französischen Sprache.

Udeležba: v prvem polletju 27, v drugem polletju 22 učencev.

II. tečaj (2 uri na teden): Natančnejše razmotrivanje oblikoslovja pravilnih in nepravilnih glagolov. Popolnitev oblikoslovja ostalih govornih razpolov. Najvažnejše iz skladnje. Čitanje pripovedovalne, dialogičke in epistolarne proze. Učenje na izust in recitovanje pesni. Najvažnejša pravila francoskega stihoslovja. Razgovarjanje na podlagi beril iz II. dela Weitzenböckove knjige: Lehrbuch der französischen Sprache.

Udeležba: v prvem polletju 7, v drugem polletju 7 učencev.

III.

Učne knjige,

ki bodo služile pouku v obveznih predmetih v šolskem letu 1908/1909.

Njih zaznamek se bode mogel objaviti šele začetkom prihodnjega šolskega leta, ker visoko c. kr. naučno ministerstvo doslej še ni rešilo dotičnih, od učiteljskega zbora stavljenih predlogov.

IV.

Prebrana tvarina.

A. Iz Latinšćine.

III. a. razred. Berila iz «Chrestomathie aus Cornelius Nepos und Q. Curtius Rufus» (ed. J. Golling), in sicer iz *Kornelija Nepota*: Miltiades, Themistocles, Epaminondas; iz *Kurcija Rusa* berila štev. II., VII., IX., XVI., XX., XXII. — **Domače berilo:** Iz *Kornelija Nepota*: Mihelčić: Aristides; Rogelj: Cimon; Brajer in Ferdinand Poderžaj: Thrasybulus; Leskovec: Pelopidas. — Iz *Kurcija Rusa*: Koleša: štev. I.; Ciril Poderžaj: štev. III., IV.; Modrijan: štev. V., VI.; Lapajne: štev. VIII.; Kolar: štev. X.; Lozej: štev. XI.; Jakše: štev. XII.; Kač: štev. XIII.; Novak: štev. XIV.; Miglič: štev. XV.; Uran: štev. XVII.; Cerar: štev. XVIII.; Bergant: štev. XIX.; Huth: štev. XXI. — **Na izust:** Iz *Kurcija Rusa* štev. I., cap. 2: mature Philippus — restituit; cap. 4: ex veterum — tribuuntur; štev. VII., cap. 1.

III. b. razred. Berila iz «Chrestomathie aus Cornelius Nepos und Q. Curtius Rufus» (ed. J. Golling), in sicer iz *Kornelija Nepota*: Miltiades, Themistocles; iz *Kurcija Rusa* berila štev. I., II., VIII., X. — **Domače berilo:** Iz *Kornelija Nepota*: Petkovšek, Čermak, Sajovic, Šimnic, Mauer: berilo štev. IV.; Hirschmann: štev. V.; Tschamernik, Zeleznik: štev. III.; Peček: štev. VII.; Gerčar: štev. VI. — Iz *Kurcija Rusa*: Hrib, Petkovšek, Pirc: štev. IV.; Krhne, Stojkovič: štev. VI.; Adamič: štev. IX.; Švigelj: štev. VII.; Mohar, Pestotnik: štev. XVI.; Grabnar: štev. XVII. — **Na izust:** Štev. VIII., cap. 1: iam tota Syria . . . ex oppido advexerant.

IV. a. razred. *Caesaris Comment. de bello Gallico*: lib. I. in IV.; — *Ovidii Metamorph.*: Quattuor aetates. — **Domače berilo:** *Caesaris Comment. de bello Gall.*: Zelenik: lib. II.; Lavrič, Stele: lib. III.; Kranjec, Schiffrer Stanislav, Stanonik: lib. V.; Miklavc, Urek: lib. VI. — **Na izust:** *Ovidii Metamorph.*: Quattuor aetates.

IV. b. razred. *Caesaris Comment. de bello Gallico*: lib. I. in IV. (izvzemši lib. IV., cap. 17, § 3 — cap. 18). — *Ovidii Metamorph.*: Quattuor aetates. — **Domače berilo:** *Caesaris Comment. de bello Gallico*: Albreht, Ambrožič: lib. II.; Gorše, Jager, Jamnik, Logar, Penko, Urbas, Vovk, Zupančič: lib. III.; Pintar: lib. V. — **Na izust:** *Caesaris Comment. de bello Gallico*: lib. I., cap. 1. in cap. 36.; *Ovidii Metamorph.* lib. I., v. 89—112: Prva svetovna doba.

V. razred. *T. Livii ab urbe condita* lib. (ed. Zingerle): lib. I. (cap. 1—30; 50—60). — *P. Ovidius* (ed. Sedlmayer): *Metamorph.*: Die Götterversammlung, Die große Flut, Deukalion und Pyrrha, Phaethon, Der Raub der Proserpina, Dädalus und Ikarus, Philemon und Baucis, Orpheus und Eurydice, König Midas; Fasti: Die wunderbare Rettung Arions; libri Tristium: Abschied von Rom, Frühling in Tomi. — **Domače berilo:** Bregar: *Liv.* lib. XXI., cap. 27—38; *Ovid.*: *Metamorph.*: Niobe, Die Verjährung des Aeson, Die Pest auf Aegina, Cyparissus, Die Griechen in Aulis, Achilles u. Cycnus, Der Tod des Achilles, Die Zauberin Circe, Die Apotheose des Aeneas, Die Apotheose des Romulus und der Hersilia, Die Lehren des Pythagoras, Die Apotheose Caesars, Schlußwort. Aus den Jugendgedichten: Des Sängers Unsterblichkeit; Fasti: Widmung an Caesar Germanicus, Am 1. Januar, Der 11. Januar, Der 17. Februar, Der 24. Februar, Der 12. April; libri Tristium: Vorwort zu den Metamorphosen, Strenger Winter, Selbstbiographie, Unter Barbaren;

Briefe aus Pontus: O süße Heimat! (An Rufinus); Sobočan: Metamorph.: Der Streit um die Waffen des Achilles; de Gleria: Niobe; Drašler, Žibert: Die Zauberin Circe. — *Na izust*: Die wunderbare Rettung des Arion; Philemon und Baucis, v. 41—56.

VI. razred. *Sallustius*: Bellum Iugurthinum (ed. Scheindler). — *Vergilius* (ed. Klouček): Ecloga I in VII; Georgicon lib. I, v. 1—42, II, v. 109—176, 319—345, IV, v. 149—227; Aeneis, lib. I. — *Cicero*: In Catilinam oratio I (ed. Nohl). — *Domače berilo*: Malik: Ecl. V; Safošnik: Ecl. IX; Primec: Georg. lib. II, v. 458—540; Rus: Georg. lib. III, v. 478—566; Štamcar: Georg. lib. IV, v. 116—148; Šefman: In Catil. II; Borštnik, Molek, Sodnik: In Catil. III; Gosar: In Catil. IV; Ramovž: *Caesaris comment. de bello civili* lib. I.

VII. razred. *Vergilius* (ed. Klouček): Aeneis, lib. II, III, v. 1—305. — *Cicero*: Pro A. Licinio Archia poeta (ed. Nohl); Cato Maior de senectute (ed. Schiche). — *Domače berilo*: Šušteršič: In Catil. II; Gerwaiss, Kete, Virant: In Catil. IV.

VIII. razred. *Horatius* (ed. Huemer): Carmina: lib. I, 1—4, 7, 10, 11, 14, 15, 20, 22, 29, 31, 32, 34, 37; lib. II, 3, 7, 13, 14, 18, 20; lib. III, 1, 3, 13, 21, 30; lib. IV, 3, 7, 15; Epodon 2, 7; Satir., lib. I, 1; Epist., lib. I, 2. — Tacitus (ed. Weidner): Germania, 1—27; Annal.: lib. I, 1—15; lib. XV, 38—45. — *Domače berilo iz Horacija*: de Gleria: Od. II, 10; III, 9, 18, 23. Gruden: Od. I, 21; II, 10, 15; III, 18. Ilc: Od. I, 12, 21, 26, 38; II. 2. Kovačič: Od. III, 2, 8, 9, 18. Levičnik: Od. I, 26; III, 4, 5, 18. Mikuš: Od. I, 17, 18; II, 6, 17; III, 8, 9. Mohorič: Od. I (vso knjigo). Petkovšek: Od. I, 6; III, 9, 16, 18. Punčuh: Od. II, 2, 6, 9, 10. Vrhovnik: Od. II, 2, 10, 15. — *Na izust*: Od. I, 10, 31; II, 3; III, 30; IV, 3.

B. Iz grščine.

V. razred. *Xenophon* (Chrestomathie, ed. K. Schenkl): Anabasis, štev. I.—V. — *Homeri Ilias* (ed. Christ), lib. I, II, v. 1—325. — *Domače berilo*: Justin: Kyropaedie, štev. I.; Sobočan: Anabasis, štev. IX. — *Na izust*: Ilias, lib. I, v. 1—100, 437—439; lib. II, v. 173—175.

VI. razred. *Homeri Ilias* (ed. Christ): lib. III, IV, V, VI. — *Herodot* (ed. Holder): lib. VII, 1—13, 15—25, 33—40, 44—47, 100—105, 171—144, 172—177, 198—238. — *Xenophon* (Chrestomathie, ed. K. Schenkl): Memorab., štev. I., III. — *Domače berilo*: Homeri Ilias: Matičič, Štamcar: lib. XVIII; Šavelj Ant. in Šavelj Ludov.: lib. XXII.

VII. razred. *Demosthenes* (ed. Wotke): *Kata Φιλέπου Α* (I); Olynth. I; *Ἡερὶ τῆς εἰρήνης*. — *Homeri Odyssea* (ed. Christ): lib. I, v. 1—75; V, VI, VIII, v. 282—354, IX, X, v. 1—126, XII, XIX. — *Domače berilo*: Homeri Odyssea: Gerwaiss: lib. III; Lovšin: lib. VIII; Šuštersič, Virant: lib. VII. — *Na izust*: Odyssea, lib. I, v. 1—10.

VIII. razred. *Platon* (ed. Christ): Apologia Socratis et Kriton; Phaidon, 64—67. — *Sophokles*: Antigone (ed. Schubert). — *Na izust*: Antigone, 100—126.

C. Iz nemščine.

V. razred. Izbor iz nemške čitanke. — *Domače berilo*: Bole: Schiller, «Die Räuber». Bregar: Goethe, «Reineke Fuchs», «Hermann und Dorothea». Derganc: Hauff, «Liechtenstein». Jelenc: Freytag, «Soll und Haben». Justin: «Der Stadtpfeifer». Kos: A. Grün, «Der letzte Ritter»; W. Scott, «Ivanhoe».

«Capitain Marriat». Lapajne: Raab, «Die schwarze Galeere». Privšek: Grillparzer, «Die Ahnfrau». Sobočan: Schiller, «Wilhelm Tell». Ustar: Lessing, «Minna von Barnhelm».

VI. razred. Poleg beril iz nemške čitanke še: Lessing, «Minna von Barnhelm». — **Domače berito:** Bajec: Lessing, «Nathan der Weise». Borštnik: Klopstock, «Adams Tod» in «Hermanns Tod». Burja: Klopstock, «Hermanns Schlacht». Gabršček: Goethe, «Die unnatürliche Tochter». Gosar: Scheffel, «Ekkehart». Klembas: Grillparzer, «König Ottokars Glück und Ende». Koritzky: Grillparzer, «Das goldene Vlies». Kunst: Grillparzer, «Der Traum, ein Leben». Lipej: Lessing, «Emilia Galotti». Melik: Gerhart Hauptmann, «Der arme Heinrich» in Schiller, «Maria Stuart». Mikuž: Schiller, «Don Carlos». Primec: Gerhart Hauptmann, «Hanneles Himmelfahrt» in Schiller, «Die Jungfrau von Orleans». Ramovž: Goethe, «Faust I». Rus: Gerhart Hauptmann, «Der Biberpelz» in H. v. Kleist, «Die Hermannsschlacht». Safošnik: Shakespeare, «Hamlet». Sodnik: Schiller, «Fiesco». Sušnik: Goethe, «Torquato Tasso». Sturm: Goethe, «Die Leiden des jungen Werthers». Šavelj Anton: Grillparzer, «Libussa». Šavelj Ludovik: Grillparzer, «Sappho» in Schiller, «Wallenstein». Šefman: Grillparzer, «Weh dem, der lügt». Velkavrh: Gerhart Hauptmann, «Der rote Hahn» in Herder, «Der Cid». Wohinz: Grillparzer, «Des Meeres und der Liebe Wellen». Žgur: H. v. Kleist, «Michael Kohlhaas». — **Na izust:** Klopstock, «Die beiden Musen».

VII. razred. Poleg posameznih beril iz nemške čitanke še Goethe: «Iphigenie auf Tauris», Schiller: «Maria Stuart». — **Domače berito:** Goethe: «Götz von Berlichingen» in «Egmont»; Schiller: «Die Räuber», «Kabale und Liebe» in «Don Carlos». — **Na izust:** Goethe: «Ganymed», «Meine Göttin» in «Das Göttliche»; Schiller: «Das eleusische Fest». — Selan Anton je še posebe deklamoval Telov monolog v četrtem aktu Schillerjeve drame «Wilhelm Tell».

VIII. razred. Posamezna berila iz nemške čitanke, zlasti izbrana mesta iz Lessingovih del «Hamburgische Dramaturgie» in «Laokoon». — Schiller: «Wallenstein». Grillparzer: «Sappho». — **Domače berito:** Bratina: Grillparzer, «Die Ahnfrau». Cugmus: Dahn, «Ein Kampf um Rom»; Ganghofer, «Die Martinsklause». Ilc: Grillparzer, «König Oskars Glück und Ende»; G. Hauptmann, «Hanneles Himmelfahrt». Mikuš: Ganghofer, «Die Martinsklause». Mlakar: Dahn, «Ein Kampf um Rom». Mohorič: Schiller, «Fiesco». Uratnik: G. Hauptmann, «Die versunkene Glocke». Zaje: Grillparzer, «Weh dem, der lügt!».

D. Iz slovenščine.

V. razred. Epsko pesništvo. Poleg beril iz čitanke še izbor iz Štrekljeve zbirke slovenskih narodnih pesni in iz Aškerčevih «Balad in romanc», dalje Jurčič, «Deseti brat». — **Na izust:** «Lepa Vida», «Asan-Aginica», «Svetopolkova oporoka» (Ašker), «Smrt carja Samuela» (Pagliaruzzi), «Ubežni kralj» (Levstik).

VI. razred. Lirska poezija. Berila iz čitanke. — **Na izust:** «Krst pri Savici» (izbor), «V spomin Andreja Smoleta», «Na Jurijevo», «Na Črnem morju», «Trije sonetje nesreče». — **Hrvatsko berilo:** Odstavki iz dr. Ilešičeve «Hrvatske knjižnice», II. zvezek (izdala Slovenska Matica), in «Smrt Smail-age Čengijića»: Agovanje.

VII. razred. Prešernove poezije, posebno sonetje. — Shakespearov «Julij Cesar» v Oton Zupančičevem prevodu. — Izbor srbskih narodnih pesni o boju na Kosovem. — **Na izust:** Sonetni venec (4 sonetje).

VIII. razred. Berila iz slovstvene čitanke (do najnovejše dobe). Izbor poezij Levstika, Gregorčiča in Aškerca.

V.

Naloge.

A. Za nemške sestavke.

V. razred. *Domače naloge*: 1.) Der Einfluß der Landesbeschaffenheit auf die Kultur Ägyptens. — 2.) Das Schicksal des Schiffbrüchigen auf Salas y Gomez. — 3.) Siegfrieds Charakter. — 4.) Die märchenhaften Züge in Wielands Oberon. — 5.) Griechen und Römer (vergleichende Charakteristik). — *Šolske naloge*: 1.) Was veranlaßte die Taten des Jünglings und des Königs in Schillers Ballade «Der Taucher»? — 2.) Vorgänge bei einem griechischen Sängerfeste. (Bericht eines Augenzeugen.) — 3. a) die Tyrannis in Griechenland; b) der Nutzen des Wassers. (Dispositionsthemen zu freier Auswahl.) — 4.) Kriemhild und Brunhild. — 5.) Die Vorzüge der poetischen und prosaischen Darstellung. — 6.) Der Laibacher Schloßberg. (Disposition für eine Schilderung und eine Beschreibung.) — *Prosti govori*: 1.) Über Hauffs «Liechtenstein». (Derganc.) — 2.) Meine Reise nach Athen. (Franza.) — 3.) Eine Wanderung in den Steiner Alpen. (Derganc.)

VI. razred. *Domače naloge*: 1.) Kann uns zum Vaterland die Fremde werden? (Goethe, «Iphigenie auf Tauris», I., 2.) — 2.) Nicht viel lesen, sondern gut Ding viel und oft lesen, macht fromm und klug dazu. (Luther.) — 3.) Kann man Grillparzers Urteilen über das Nibelungenlied: «Man hört zwar alles, was geschieht, — allein man sieht es nicht» zustimmen? — 4.) Versäumt die Zeit nicht, die gemessen ist! (Goethe, «Iphigenie auf Tauris», III., 3.) — 5.) Das Vergessen ist ein Fehler, eine Schuld, ein Glück, eine Tugend. — 6.) Immer strebe zum Ganzen und, kannst du selber kein Ganzes — werden, als dienendes Glied schließ an ein Ganzes dich an! (Schiller.) — *Šolske naloge*: Εἰς οἰωνὸς ἀριστος, ἀντρεοῖσι περὶ μάρτυρες. (Homer, Il. XII., 243.) — 2.) Wie lohnt Gunther Siegfrieds Dienste? — 3.) Artusritter und Gralritter. — 4.) Walther von der Vogelweide als politischer Dichter. — 5.) Der Zauber der Alpenwelt. (Nach Hallers «Alpen».) — 6.) Klopstocks Ode «Der Zürchersee» ein Abbild seines Zürcher Lebens und ein Spiegel seines Innern.

VII. razred. *Domače naloge*: 1.) Disposition und kurze Wiedergabe der Abhandlung Herders über die Künste der Griechen. — 2.) Die wichtigsten Ursachen der Auswanderung in alter und neuer Zeit. — 3.) Wie hat sich nach Goethes Anschauung aus dem dorischen Baustiel der ionische entwickelt? — 4.) Lage und Stimmung Iphigeniens zu Beginn des ersten Aufzuges in Goethes Drama «Iphigenie auf Tauris». — 5.) Der Ackerbau, die Grundlage aller Kultur. (Dispositionsaufgabe). — *Šolske naloge*: 1.) Wie urteilt Lessing über Gottscheds Verdienste um die deutsche Schaubühne? — 2.) Warum und zu welchem Zwecke lernen wir fremde Sprachen? — 3.) Der historische Hintergrund zu Goethes «Götz von Berlichingen». — 4.) Welche Faktoren wirken auf die Erdoberfläche verändernd ein? — 5.) Ostern in der Natur. (Eine Betrachtung.) — 6.) Kann uns zum Vaterland die Fremde werden? (Aus «Iphigenie».) 7.) Goethes und Schillers «Xenien»; ihr Wesen und ihre Bedeutung. — *Prosti govori*: 1.) Charakteristik der Personen in Goethes «Götz von Berlichingen». (Dostal.) — 2.) Entstehung und Inhaltsangabe von Goethes «Egmont». (Gerwaiss.) — 3.) Die Ebene um Laibach in archäologischer Hinsicht. (Grum.) — 4.) Über Goethes «Reinhard Fuchs». (Jelenec.) — 5.) Charakteristik der Hauptpersonen in Goethes «Iphigenie auf Tauris». (Koder). — 6.) Inhalt und Aufbau des Schillerschen Dramas «Don Carlos». (Lojk.) —

7.) Inhaltsangabe und Gang der Handlung von Goethes «Götz von Berlichingen». (Pelan.) — 8.) Aufbau des Goetheschen Dramas «Iphigenie auf Tauris». (Peterlin.) — 9.) «Ex oriente lux». (Rodič.) — 10.) Charakteristik der Hauptpersonen in Goethes «Egmont». (Selan Anton.) — 11.) «Wilhelm Tell». (Inhaltsangabe und Gang der Handlung.) (Šušteršič.) — 12.) Über den Sozialismus. (Wesen, Entstehung und Bedeutung.) (Virant.) — 13.) Gang der Handlung und Charakteristik der Personen im ersten Teil von Goethes «Faust». (Železnik.)

VIII. razred. *Domače naloge:* 1.) Wir alle sind Schuldner vergangener Jahrhunderte. — 2.) Lagerleben im Dreißigjährigen Krieg. (Schilderung eines Gemäldes nach Lessings Grundsätzen.) — 3.) Stoff und Kunstform in Schillers «Lied von der Glocke». — 4.) Warum sprechen wir vom Antlitz der Erde? — *Šolske naloge:* 1.) Was tadelt Lessing an der Geistererscheinung in Voltaires «Semiramis»? — 2.) Unterschiede der Darstellung des Laokoon beim bildenden Künstler und beim Dichter. — 3.) Ein Klosterhof im 10. Jahrhundert. (Schilderung eines Gemäldes nach Lessings Grundsätzen.) — 4.) In deiner Brust sind deines Schicksals Sterne. (Nachzuweisen an dem Charakterdrama im allgemeinen und an Schillers Wallenstein im besonderen.) — 5.) Das geographische Element in der Geschichte der Neuzeit. — 6.) Das Drama nach den Klassikern nach Inhalt und Form. — 7.) Tri zrelostne naloge (na izbor; gl. str. 91.) — *Prosti govor:* 1.) Die soziale Frage in der Gegenwart. (Uratnik.) — 2.) Verfassung und Verwaltung der österr.-ung. Monarchie. (Levičnik.) — 3.) Die Entwicklung des Turnwesens. (Kovačič.) — 4.) Goethes «Novelle». (Gruden.) — 5.) Meine Reise durch Kärnten. (Petkovšek.) — 6.) Psychiatrie und Dichtkunst. (Sečnik.) — 7.) Über die Katakombe. (Skubic.)

B. Za slovenske sestavke.

V. razred. *Domače naloge:* 1.) Popolnitev bodi moj edini vzor! (Kette: Moja maksima.) — 2.) Če doma jim dobro ni, žerjavi se čez morje vzdignejo . . . (Lepa Vida.) — 3.) Svega plemstva stup je — plemstvo pluga. (Gjuro Arnold: Na seoskem groblju.) — 4.) Mišlenje našega kmeta, izraženo v njegovi ornamentiki. (Na podlagi obiska deželnega muzeja.) — *Šolske naloge:* 1.) Jesen, jesen, ti lepi bajni čas, — ne zveni mi! — mladost, mladost, ne hodi iz srca, — zeleni mi! (Aleksandrov: Tu je jesen . . .) 2.) O važnosti tradicionalnega slovstva. — 3.) Živalske lastnosti in človeške razmere v pravljici «Vojska med volkom in psom». — 4.) Zgodovinsko ozadje pesni o kralju Matjažu. — 5.) Razlaga vsebine jugoslovanske balade «Asan - Aginica».

VI. razred. *Domače naloge:* 1. a) Katere ugodnosti nudi dijakom naše stolno mesto? b) «Tak' pevec se trudi, samoten živi, se v slavi, ko zgrudi ga smrt, prerodi.» — 2. a) «Življenje naše, bratje, je sejanje, — pri k'terem se poleniti ne smemo, — ker čas po bliskovo hiti in vemo, — da kdor je len ob setvi, malo žanje.» b) Je-li Jugurtin izrek: «O urbem venalem et mature perituram, si emptorem invenerit» upravičen? c) «Concordia parvae res crescunt, discordia maxima dilabuntur!» — 3.) «Pozdravljen, majnik mili!» — 4.) Poljubna naloge. — *Šolske naloge:* 1.) Adherbal govor zbranim rimskim očetom (v obliki govora). — 2.) Krst in slovo Črtomirovo. — 3.) Zakaj se učimo tujih jezikov? — 4. a) Dido vabi Trojance na svečanosten obed. b) «Zakon narave je tak, da iz malega raste veliko.» — 5.) Črtomirov nagovor na svoje tovariše pred bojem.

VII. razred. *Domače naloge:* 1.) Govorništvo, potrebna stroka človeškega znanja. — 2. a) Kako se dandanes potuje? b) Človek naravnim silam vladar in sluga. — 3.) Blagoslovna slavnost naše gimnazije. — 4. a) Omikanec in učenjak.

(Primera.) b) «Ne skalnat grad, ne okovane stene, — zatohle ječe, peza ne verig — vse to duha nam sile ne potare.» (Besede Kasija v Shakespearovem Juliju Cesarju — odsev značaja.) — *Šolske naloge*: 1.) Kako nas gledališče vedri, zabava in vzgaja? (Razprava.) — 2. a) V čem se razlikuje slovenska imenska sklanjatev od staroslovenske? (Poljuden razgovor.) b) Kako umevam rek: Ubi patria, ibi bene? — 3. a) Bistvo lirske in epske poezije. (Razprava, osnovana na Prešernovem sonetu «Očetov naših imenitna dela . . .») b) «Resnično velik je le tisti, kdor se — ne gane brez velikega povoda; — a ko mu je za čast, takrat bori se — celo za bilko.» (Hamlet, IV. 4. — 4.) Kako vpleta Prešeren motiv domovinske ljubezni v svoj sonetni venec? — 5. a) «To bil je mož!» (Pokažite na značaju Bruta, da so te Antonijeve besede o njem upravičene!) b) Antonijev govor v tretjem dejanju Julija Cesarja — vzor demagoškega govorništva. — *Prosti govorji*: 1.) Razne struje v slovenskem slovstvu. (Virant.) — 2.) Korist telovadbe in nje razvoj. (Dostal.) — 3.) Gregorčič in kritiki. (Gabrovšek.) — 4.) Moje potovanje v Oglej. (Železnik.) — 5.) O premogovniku v Zagorju ob Savi. (Koder.) — 6.) Moja hoja na Triglav. (Šuštersič.) — 7.) Kako si predstavlja naš kmet hudiča? (Jelenec.) — 8.) O Belokranjski. (Rodič.) — 9.) Kmetovo domoljubje. (Jošt.) — 10.) Izlet v Savinjske planine. (Ločnik.) — 11.) O renesansi in nje vplivu na upodabljajočo umetnost. (Lojk.) — 12.) Slovenci v l. 1848. (Tršar.) — 13.) Zgodovina slovenskega gledališča. (Gerwaiss.) — 14.) Razvoj železnic. (Pelan.) — 15.) O nastanku Dalmatinove biblije. (Pernat.) — 16.) Življenje čebele. (Kete.)

VIII. razred. *Domače naloge*: 1.) Kaj se mi zdi vzvišeno, kaj malenkostno, kaj smešno? (Razprava.) — 2.) Prevod Horacijeve ode «Eheu, fugaces, Postume . . .» (II., 14.) (S posnetkom pesnikovih misli v njej.) — 3.) Kako naj si šrimo dušno obzorje? — 4.) Gimnazijalska leta — pomembna doba mojega življenja. — *Šolske naloge*: 1.) Govor ob otvoritvi novega šolskega poslopja. Gaslo: Kar veš in znaš, to premoreš. — 2.) Pod katerimi vplivi je nastalo in se razvijalo naše slovstvo v protestantski dobi? (Razgovor s preprostim rojakom.) — 3.) Posledica misli v Vodnikovi odi «Ilirija oživljena». — 4.) Slovenska poezija pred Prešernom in za Prešerna. — 5.) «Le tisto omiko jaz štejem za pravo, ki voljo zadeva, srce in glavo.» (Gregorčič.) — *Prosti govorji*: 1.) Spomini na potovanje po slovenski domovini. (Uratnik.) — 2.) Glagolica, nje razvoj in pomen v slovenskem slovstvu. (Lobe.) — 3.) O najstarejši zgodovini Slovencev. (Gruden.) — 4.) Prazgodovinske starine na Kranjskem. (Mohorič.) — 5.) Stritar v svojih poučnih spisih. (Zajc.) — 6.) Kmetiški upori na Slovenskem. (Skubic.) — 7.) Sokratova filozofija. (de Gleria.)

VI.

Učila.

I. Gimnazijalska knjižnica, in sicer:

1.) *Učiteljska knjižnica*, ki jo je oskrboval profesor dr. Ivan Tertnik, se je pomnožila v šolskem letu 1907./1908. za 57 del v 43 zvezkih in 34 snopičih ter za 298 šolskih izvestij.

a) Po nakupu:

a) *Časopisov in zbornikov: Verordnungsblatt für den Dienstbereich des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht, 1907. — Zeitschrift für die österreichischen Gymnasien, 1907. — Zeitschrift für österreichische Volkskunde, 1907. — Archiv für slawische Philologie. Herausgegeben von V. Jagić, 29. zvez.* —

Mitteilungen des Musealvereines für Krain, 1907. — Izvestja muzejskega društva za Kranjsko, 1907. — Ljubljanski Zvon, 1907. — Dom in Svet, 1907. — Slovan, 1906/1907. — Popotnik, 1907. — Letopis «Slovenske Matice» za leto 1907. — Zbornik. Na svetlo daje Slovenska Matica, IX. zvez. — Knezova knjižnica, XIV. zvez. — Zabavna knjižnica, XIX. zvez. — Hrvatska knjižnica, III. zvez. — Slovenske narodne pesmi. Zbral in uredil K. Štrekelj, 11. snop. — Prevodi iz svetovne književnosti, IV. zvez. — Slovenska zemlja. V. del: Kamniške ali Savinjske alpe, njih zgradba in lice. Spisal Ferd. Seidl, I. zvez. — Pedagoški letopis, VII. zvez. — Nazorni nauk, II. del, 1. snop. — Bezjak J., Didaktika, II. dela, 2. snop. — Slovenske novele i povesti. Dio I. Uredio Fr. Ilešić. — Poučna knjižnica «Matice Hrvatske», knjiga XXXIII. — Zabavna knjižnica «Matice Hrvatske», svezak 299—300, 301—302, 303—304. — Hrvatsko Kolo. Naučno-književni zbornik. Knjiga III. — Kolo hrvatskih umjetnika, 1907. — Izvještaj Matice Hrvatske za godinu 1906 i 1907.

b) Knjig: Jahrbuch des höheren Unterrichtswesens in Österreich, 1908. — Thesaurus linguae Latinae: vol. III, fasc. 2 in 3; vol. IV, fasc. 3 in 4. — Vondrák W., Vergleichende slawische Grammatik, II. Bd. (Formenlehre und Syntax). — Janka Krsnika zbrani spisi, zvez. V., ses. 1. — Pribil dr., Šola in dom s posebnim ozirom na roditeljske večere, I. Teoretični del. — Seigerschmied J. M., Pamet in vera, III. zvez. — Zgodbe sv. pisma, 14. snop. — Lakmayer Fr., Umni čebelar. — Webersik G., Geographisch-statistisches Welt-Lexikon, 8.—20. snop. — Rosenberg Ad., Handbuch der Kunstgeschichte. 2. Aufl., herausgegeben von H. Rosenberg. — Schriften des I. österreichischen Kinderschutzkongresses, III. Bd.

b) Po darilih:

Podarila je: C. kr. deželna vlada kranjska: Landesgesetzblatt für das Herzogtum Krain, 1907, 12. 13. 14. 15. 16. kos in pregled vsebine vsega letnika. — Knezoškofijstvo ljubljansko: Catalogus cleri dioecesis Labacensis, 1908. — Bertrin J., Kritična razprava o lurskih dogodkih. II. in III. del. — Mestni magistrat ljubljanski: Občinska uprava deželnega stolnega mesta Ljubljane leta 1907 in leta 1908. — Založništvo Graeserjevo: Plutarchos' Biographie des Aristeides. Herausgegeben und erklärt von J. Simon. — Založnik Hölder: Klement K., Schulgrammatik der griechischen Sprache. — Založnik Tempsky: Schneider G., Lesebuch aus Platon. — Zavodi: Festschrift zur Erinnerung an die Feier des 20jährigen Bestandes der Landes-Oberrealschule in Brünn, 1857—1907. — Festschrift zur Erinnerung an den 250jährigen Bestand des Gymnasiums in Horn (Niederösterreich). — Pisatelj: Golling J., Vokabular zu ausgewählten Gedichten Ovids. — Odstrčil L., Die Öffentlichkeitserklärung des Schulunterrichtes durch ein Reichsgesetz. Ein Beitrag zur Schulreform. — Šmid W., Landesmuseum Rudolfinum in Laibach. Bericht für das Jahr 1907. — Ravnatelj Fr. Wiesthaler: Corn. Nepos, Leben ausgezeichneter Feldherren, übersetzt von J. Dehlinger. — Hauler J., Lateinische Stilübungen für die oberen Klassen der Gymnasien. 6. Aufl., neu bearbeitet von J. Dorsch und J. Fritsch. — Lindner G. A. und Leclair A., Lehrbuch der allgemeinen Logik, 4. Aufl. — Schuchter J., Kurzgefaßte empirische Psychologie. — Bauer Friedr., Jelinek Fr. und Streinz Fr., Deutsches Lesebuch für österreichische Mittelschulen, II. Bd. — Wagner J., Malerische Ansichten aus Krain. — Gimnazijski učitelj dr. Sajovic G., Freyer H., Fauna der in Krain bekannten Säugetiere, Vögel, Reptilien und Fische. — Iz zapuščine pokojnega ravnatelja g. J. Stare-ta je prejela učiteljska knjižnica gimnazijска iz raznih znanostnih strok, — posebno iz zemljepisja, zgodovine in slovanskih jezikov: 271 del v 345 zvezkih in 91 snopičih.

c) Po zameni:

298 šolskih izvestij.

Koncem šolskega leta 1907./1908. šteje ta knjižnica 3035 del v 3844 zvezkih in 933 seštipih ter 5998 šolskih izvestij.

2.) *Dijaška knjižnica:*

a) Nemška, ki jo je oskrboval *dr. Janko Lokar*,* se je pomnožila za 21 del, oziroma 25 knjig, in sicer:

a) Po nakupu:

Grimm, Kinder- und Hausmärchen. — V. Schultz, Der Bernsteinäucher in Der Wildfischer. — Stifter, Bergkristall in Katzensilber. — J. Verne, Das Reisebüro Thompson und Comp. — Der gute Kamerad XXI (2 izvoda). — Gaudeamus X/I. — Alte und Neue Welt XLI. — Stern der Jugend 1907. — Jugendlaube XVIII (H. Proschko, Unseres Kaisers diamantenes Jubelfest).

b) Po darilih:

Pokojni ravn. Stare: Holzwarth, Weltgeschichte. — Založnik Freytag: Herder, Der Cid in Ideen. — Schiller, Briefe in Wallenstein. — Goethe, Briefe in Auswahl in Iphigenie auf Tauris. — Lessing, Hamburgische Dramaturgie. — Wieland, Oberon. — Klopstock, Der Messias.

c) Iz knjižnice naravoslovnega kabineta je prejela dijaška knjižnica: Dr. Jordan, Die Erdkörper in drei Reichen in F. J. Bertuch, Bilderbuch zum Nutzen und Vergnügen der Jugend, zv. V., VII., VIII.

Koncem šolskega leta šteje ta knjižnica 1098 del v 1173 knjigah. Knjižnica se je ob priliki preselitve novo uredila. Pri tem se je izločilo iz nje približno 250 raztrganih in razbranih knjig.

3) Slovenska, ki jo je oskrboval profesor *Josip Wester*,** se je pomnožila za 75 del, oziroma 99 knjig, in sicer:

a) Po nakupu za 62 del, oziroma 86 knjig:

Planinski Vestnik, XIII. letn. — Dom in Svet, 1907 (2 izvoda). — Vrtec, 1907 (2 izvoda). — Angelček, 1907 (2 izvoda). — Zvonček, 1907 (2 izvoda). — Cankar, Hlapac Jernej. — Murnik, Znanci. — Murnik, Navihanci. — Jurčič, Zbrani spisi, I.—XI. zv. — Stritar, Zbrani spisi, II.—VII. zv. — Klodič, Nova železnica. — Lah, Vaška kronika. — Baloh, Črtice (2 izvoda). — Šenoa-L. J., Zadnja kmečka vojska. — Šenoa-Silvester K., Zlatarjevo zlato. — Tominšek, Josip Stritar. Analiza njegovega življenja in delovanja. — Tolstoj, Tri povesti (2 izvoda). — Sienkiewicz-Podravski, Potop (v dveh delih). — Cooper, Vohun. — Ogrizović, Hrvatski pripovjedači. — Drechsler, Izabrane narodne pjesme. I. Junačke (3 izvodi). — Slovenske Večernice, 35.—60. zv. — Stare, Občna zgodovina (v štirih izvodih).

b) Po darilih:

Darovala sta: ravnatelj Fran Wiesthaler 6 slovenskih in 5 hrvatskih knjig in profesor Jos. Wester 2 hrvatski knjigi.

Koncem šolskega leta šteje ta knjižnica 1063 slovenskih del v 1385 knjigah ter 49 hrvatskih knjig. Več sto raztrganih in razbranih knjig se je poseliti izločilo iz knjižnice. Knjižnica se nanovo uredi v prihodnjem šolskem letu.

* Na pomoč mu je bil pri izposojevanju knjig: učenec III. a. razr. Jakob Miglič.

** Na pomoč so mu bili pri izposojevanju knjig: učenca II. b. razr. Josip Kovač in Evgen Lovšin ter sedmošolca Vladimir Gomilšek in Anton Trobej.

II. Zemljepisna in zgodovinska učila (varuh profesor dr. O. Jauker) so se pomnožila:

Po nakupu:

Časopisov: Umlauf, Rundschau für Geographie und Statistik, 1908. — Rusch, Zeitschrift für Schulgeographie, 1908. — Zemljevida: Bamberger, Geologische Karte von Deutschland. — Štirih zbirk podob: 1. Langels Bilder zur Geschichte (Die Thermen des Caracalla in Rom, Palazzo Bargello in Florenz, Tempel zu Karnak, Die k. k. Hofbibliothek in Wien). 2. Lehmanns kulturgeschichtliche Bilder (Zur Erfindung der Buchdruckerkunst, Mittelalterliche Handschriften, Pfahlbauansiedlung, Vor dem Stadtto [1800], Burg Karlstein). 3. Geographische Typenbilder aus Osteuropa (Murmanküste, Krim, Kleinrußland, Seengebiet, Ural). 4. Wandbilder oesterreich. Denkmäler (Maria-Theresia-Monument, Erzherzog-Karl-Denkmal, Grillparzer-Denkmal, Prinz-Eugen-Denkmal [alle in Wien], Andreas-Hofer-Denkmal [auf dem Berge Isel]). — Knjige: Hans Rosenhagen, Handbuch der Kunstgeschichte. Bielefeld und Leipzig, 1908.

Vsa zbirka šteje koncem šolskega leta: 104 zemljevide (v 105 izvodih), 19 atlantov (v 20 izvodih), 22 raznih podob in tabel, 11 zbirk podob, dr. W. Hensella zbirko: Modelle zur Veranschaulichung antiken Lebens, 1 Felklov telurij, 2 zemeljski obli in 52 knjig.

III. Prirodoslovni kabinet (varuh nam. učitelj Leop. André) se je po nakupu pomnožil za te-tele:

a) Pристroje:

Navadna sesaljka iz stekla. — Tlačilna sesaljka iz stekla. — Električna ročna obločnica. — Klingelfussov induktor (10 cm). — Simonovo prekidalo k induktorju. — Prekidalo iz platine za induktor. — Teslov aparat. — Röntgenova cev. — Marconijev aparat. — Instrumentarij za Hertzove poizkuse. — Vacuumskala. — Ustnična piščalka. — Piščal z jezičkom. — Seebeckova sirena. — Hartlova optična plošča. — Aparat za popolen odboj svetlobe. — Kadička s papirnato ploščo.

b) Knjige:

Fr. Napravnik: Vollständig gelöste Maturitätsaufgaben aus der Mathematik. — Dr. M. Vogtherr: Chemie.

Vsa zbirka šteje koncem šolskega leta: 87 komadov oprave, 432 fizikalnih pristrojev, 13 fizikalnih stenskih slik, 128 kemikalij, 37 lesnih barvil, 188 kemičnih potrebščin (utenzilij), 33 knjig, oziroma zvezkov, 48 komadov orodja, 83 stereometričnih teles, 15 risalnih utenzilij, skupaj 1064 komadov.

IV. Prirodopisni kabinet, ki ga je oskrboval prof. Fr. Jeraj, je pridobil te-tele predmete:

a) Po nakupu:

Učil: Sus scrofa, srce, preparat v spiritu. — Emys europaea, situs viscerum, preparat v spiritu. — Cyprinus carpio, situs viscerum, preparat v spiritu. — Salmo fario, razvoj. — Libellula, biologija. — Astacus fluviatilis, situs viscerum. — Astacus fluviatilis, živčevje. — Naturaufnahmen, Photographische, für den Anschauungsunterricht in der Tierkunde. I. und II. Lfg. — 2 američanska stereoskopa, s 54 slikami. — Leutemann II., Zoologischer Atlas, 5 Wandtafeln. — Labrax lupus, suh preparat. — Scomber scomber, suh preparat. — Labrax, škrge in želodec, suh preparat. — 57 morskih alg. — Knjig: Thomé, Flora von Deutschland, Österreich und der Schweiz, Bd. V—VII, Lfg. 40—53. — Francé, R. H., Floristische Lebensbilder, Lfg. 1—7. — Rabenhorst, L., Kryptogamenflora, Lebermoose, Lfg. 4—6. — Landsberg, B. und Schmid, Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht aller Schulgattungen, I. Bd., Lfg. 1—7.

b) Darovana učila:

1 rižar, 1 južna postolka, 1 orehar, 1 šoja, 1 žličarka in 1 kanja (daroval gospod dr. Gvidon Sajovic). — 53 zooloških predmetov in 70 rudnin (darovala gospa Marija Schmalz, sekcijskega svetnika vdova na Dunaju). — Manjša učila so darovali: Lončarič, učenec I. a., Gregorič in Ribič, učenca I. c. razreda.

Vsa prirodopisna zbirka šteje koncem šolskega leta: 13 antropoloških, 2845 zooloških, 1241 botaničnih predmetov, 238 kristalnih vzorcev, 1388 rudnin in geoloških predmetov, 105 orodij in utenzilij, 243 prirodopisnih (stenskih in manjših) slik, 155 zvezkov, oziroma snopičev prirodopisne vsebine, skupaj 6228 komadov.

V. Risalna učila (oskrbuje realni suplent Anton Koželj).

Na novo se je letos nakupilo 5 vzorcev (glav) iz sadre.

Zbirka šteje koncem tega šolskega leta: 21 knjig, 29 predložnih zbirk, 41 sadrenih vzorcev (okraskov, vaz), 3 relieve in 5 doprsnic, 1 človeško lobanjo, 44 školjk, 31 vzorcev iz trdega papirja, 3 risalne deske z oporami in 2 brez opor, 8 Peyrekovih risalnih podlog, 1 risalno ravnilo, 93 komadov risalnične oprave, skupaj 282 komadov.

VI. C. kr. botanični vrt (pod nadzorstvom c. kr. šolskega svetnika in profesorja na tukajšnji I. državni gimnaziji *Alfonza Paulina* in v oskrbi c. kr. botaničnega vrtnarja *Frana Juvana*). Pravico, uporabljati ga v svoj prid, imajo vsa ljubljanska učilišča. Troške njegovega vzdržavanja zlagata (po naredbi c. kr. naučnega ministerstva z dne 17. aprila l. 1891., štev. 6323) tukajšnji gimnaziji s skupnim doneskom letnih 420 K iz prispevkov za učila, plačevanih od učencev, država z doneskom letnih 420 K in mestna občina, prispevajoča 210 K na leto.

VII. Javna študijska knjižnica z letno državno dotacijo 2400 K in v oskrbi c. kr. varuhu *Konrada Stefana* je pod zakonitimi pogoji pristopna učiteljem in učencem. Koncem leta 1907. je štela 38051 del, in sicer: 58583 zvezkov, 8169 sešitkov, 3245 listov, dalje 423 rokopisov in 246 zemljevidov.

VIII. Deželni muzej Rudolfinum z bogatimi zbirkami iz vseh treh delov prirodstva, mnogimi starinami in kulturnozgodovinskimi predmeti, ki se jim pridružujejo obilne prazgodovinske najdbe, zlasti ostanki nakolnih stavb na Kranjskem.

VII. Statistika učencev.

(Znamenje + pred številko znani privatiste.)

	V r a z r e d u								Skupaj				
	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. Število.													
Konec šolskega leta 1906/1907 . . .	33	31	—	30	30	35	25	43	—	38	42	24	17+1
Začetkom 1907/1908	47	46	46	28+2	30	26	30+2	27	24	43	40	23+2	348+1 453+6 2
Med šolskim letom vstopilo	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Vseh skupaj torej vzprejetih	48	46	46	28+2	30	26	31+2	27	24	43	40	23+2	455+6
Med njimi:													
Na novo vzprejetih, in sicer:													
Iz nižjih razredov prenesešenih	46	46	43	—	6	1	—	1	2	5	8	2	1+2
Repetentov	1	—	2	+2	—	—	+2	—	—	1	—	—	1+4+4
Zopet vzprejetih, in sicer:													
Iz nižjih razredov prenesešenih	—	—	—	26	23	23	25	24	16	36	33	37	22
Repetentov	2	—	1	2	1	2	6	2	6	2	1	1	265 26
Med šolskim letom izostalo	10	6	12	2+1	1	1	1	1	—	—	2	—	1+2 37+3
Število učencev koncem 1. 1907/1908.	38	40	34	27	29	25	32	26	24	43	41	40	22 421
Med njimi:													
Javnih učencev	38	40	34	27	29	23	32	26	23	43	41	40	22 418 3
Privatistov	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—
2. Po rojstnem kraju (domovini).													
Iz Ljubljane	10	11	4	11	3	7	9	9	4	8	11	6	— 93
> Kranjske sicer	23	26	24	14	17	15+2	23	16	19+1	28	23	25	17 271+3
> Stajerskega	—	3	3	1	3	1	—	1	—	2	4	6	4 28
> Primorskega	3	—	3	1	—	—	—	—	—	2	2	2	1 14
> Českega	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 1
> Dalmacije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3 3
> Hrvatskega	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3 3
> Ogrskega	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5 1
> Amerike	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1 1
Skupaj	38	40	34	27	29	23+2	32	26	23+1	43	41	40	22 418+3

	V r a z r e d u										Skupaj		
	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.	VI.	VII.	VIII.
3. Po maternščini.													
Slovenec	36	40	34	27	28	23+2	31	26	23+1	43	41	40	22
Gehov	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Hrvatov	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Skupaj	38	40	34	27	29	23+2	32	26	23+1	43	41	40	22
4. Po veri.													
Katoličanov (latinskega obreda)	38	40	33	27	29	23+2	32	24	23+1	43	41	40	22
Protestant	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skupaj	38	40	34	27	29	23+2	32	26	23+1	43	41	40	22
5. Po starosti.													
11 let starih	5	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
12 >	9	10	6	1	4	—	—	—	—	—	—	—	30
13 >	12	16	6	6	6	2	2	2	2	—	—	—	50
14 >	7	6	11	11	13	3	6	5	4	4	—	—	61
15 >	4	3	8	4	8	8	12	5	7	7	5	2	58
16 >	1	1	—	—	—	1	8	3	7	14	1	1	37+1
17 >	—	—	—	—	—	1	2	3	3	3	7	13	40
18 >	—	—	—	—	—	1	+1	3	3	3	9	8	40+1
19 >	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	11	4	39+1
20 >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8	22
21 >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	6
22 >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
23 >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
24 >	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	3
Skupaj	38	40	34	27	29	23+2	32	26	23+1	43	41	40	22
6. Po bivališču staršev.													
Iz Ljubljane	21	12	10	14	8	9+1	14	11	5	19	14	12	3
Od drugod	17	28	24	13	21	14+1	18	16	18+1	24	27	28	19
Skupaj	38	40	34	27	29	23+2	32	26	23+1	43	41	40	22

	V r a z r e d u								Skupaj				
	I. a.	I. b.	I. c.	II. a.	II. b.	III. a.	III. b.	IV. a.	IV. b.	V.	VI.	VII.	VIII.
7. Razredba.													
a) Koncem šolskega leta 1907/1908. jih je dobito:													
Izpričevalo I. reda z odliko	6	7	3	1	5	1	3	3	1	2	1	1	35
> " I.	18	20	22	23	20	12	22	17	13	29	36	21	288
> " II.	6	3	2	1	1	6	3	3	1	6	2	—	36+1
> " III.	1	2	2	—	—	1	2	—	1	—	—	—	9
Ponavljajna izkušnja se je dovolila	7	8	5	1	3	1+1	2	2	5	4	2	3	43+1
Dodatna izkušnja se je dovolila (zaradi bolezni)	—	—	—	1	—	2+1	—	1	—	2	—	—	7+1
Izrednii učencev	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupaj . . .	38	40	34	27	29	23+2	32	26	23+1	43	41	40	418+3
b) Dodatek k šolskemu letu 1906/1907.													
Ponavljajnih izkušenj je bilo dovoljenih Izkušnjo je prebilo:	5	1	—	6	4	5	3	5	4	2	—	—	35
Povoljno	3	1	—	4	4	4	2	3	3	2	—	—	26
Nepovoljno (ali pa jih ni prislo)	2	—	—	2	—	—	1	2	1	—	—	—	9
Dodatnih izkušenj je bilo dovoljenih Izkušnjo je prebilo:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Povoljno	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nepovoljno	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K izkušnji jih ni prislo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tedaj je končni posledek za šolsko leto 1906/1907.: Dobil je jih:													
Izpričevalo I. reda z odliko	—	3	—	—	28	24	23	15	34	1	2	1	17
> " I.	27	23	—	2	3	7	5	6	1	37	20	16+1	283+1
> " II.	6	5	—	—	—	3	3	1	1	2	—	—	38
> " III.	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	8
Neizpršanih	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Skupaj . . .	33	31	—	30	30	35	25	43	38	42	24	17+1	348+1

II. Podpore.

a) Ustanove (prim. štev. 10 !).

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
1	Pečenik Rudolf	I. a	Jurij Töttinger, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. IV. 1908, štev. 8393	118 · —
2	Brajer Emilijan	III. a	Ivan Kallister, 10. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. I. 1908, štev. 26.746 ex 1907	504 · —
3	Kolar Ivan	III. a	Ivan Kallister, 9. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 18. IV. 1907, štev. 3003	496 · —
4	Miglič Jakob	III. a	Mihail Omersa	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 24. VI. 1905, štev. 12.031	60 · —
5	Krhne Štefan	III. b	Dominik Repitsch, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 4. II. 1908, štev. 2426	51 · —
6	Schrey Amon	IV. a	Anton Kos, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 21. VI. 1906, štev. 12.970	120 · —
7	Stanonik Ivan	IV. a	Jurij Töttinger, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 7. II. 1908, štev. 2533	118 · —
8	Lobè Ludovik	IV. b	Anton Umek, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 16. I. 1906, štev. 547	249 · —
9	Pintar Anton	IV. b	Valentin Kuss, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 7. I. 1905, štev. 213	95 · —
			Adam Schuppe, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28. I. 1905, štev. 1616	65 · —
			Friderik Skerpin, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. VII. 1905, štev. 12.870	106 · —
			Friderik Skerpin, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 21. II. 1906, štev. 3014	86 · —
10	Bregar Vladimir	V.	Fran Knerler, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. VIII. 1907, štev. 16.091	200 · —
11	Jelenc Leon	V.	Jernej Sallocher	mestnega magistrata ljubljanskega z dne 14. III. 1907, štev. 10.674	100 · —
				Odnos .	2368 · —

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
12	Tominec Ivan	V.	Blaž Kortsche, 1. mesto	Prenos .	2368.—
			Martin Lamb in Schwarzenberg, 6. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 1.VII. 1906, štev. 12.802	79.—
13	Abram Anton	VI.	Pavel Abram	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1903, štev. 943	186.—
14	Klembas Anton	VI.	Lovro Lakner, 1. mesto	namestništva tržaškega z dne 2. II. 1906, štev. 39.457 (X) 05	532.—
15	Wohinz Ivan	VI.	Maks Wiederwohl, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 11. I. 1905, štev. 23.524 ex 1904	145.—
16	Žgur Ivan	VI.	Matej Šigur, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 5. III. 1904, štev. 1521	87.—
17	Dequal Fran	VII.	Jernej Sallocher	mestnega magistrata ljub- ljanskega z dne 15. II. 1905, štev. 3936	100.—
18	Jelenec Josip	VII.	Jernej Sallocher	mestnega magistrata ljub- ljanskega z dne 10. III. 1908, štev. 8329	100.—
19	Kete Ivan	VII.	Dominik Repitsch, 2. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 14. II. 1903, štev. 3470	60.—
			Jakob Stibil	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 15. VI. 1907, štev. 7227	119.13
20	Lovšin Ivan	VII	Anton Lesar	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 3. VI. 1905, štev. 9874	128.—
21	Šušteršič Fran	VII.	Jurij Töttinger, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 10. II. 1902, štev. 2895	116.—
22	Vizjak Ivan	VII.	Jernej Sallocher	mestnega magistrata ljub- ljanskega z dne 6. II. 1906, štev. 44.206	100.—
23	Železnik Fran	VII.	Fran Knerler, 1. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 23. X. 1902, štev. 11.243	200.—
24	Gruden Maks	VIII.	Jakob Gruden	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 26. II. 1903, štev. 4024	100.—
				Odnos .	4504.13

Štev.	Imena štipendistov	Razred	Ime ustanove	Podelilni odlok	Znesek v kronah
25	Lobè Ivan	VIII.	Anton Umek, 1. mesto	Prenos . c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28.VI.1906, štev. 13.082	4504·13 249—
26	Mohorič Ivan	VIII.	Anton Alojzij Wolf, 3. mesto	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 30. I. 1902, štev. 2129	152—
27	Škerbec Matija	VIII.	Marija Kosmatsch	c. kr. dež. vlade kranjske z dne 28 XII 1903, št. 25.159	200—
				Skupaj .	5105·13

b) *Podpora zaloga*. Večina naših učencev, ki so do mala kmetskih roditeljev sinovi, je z doma tako ubožna, da bi se ne mogla šolati v mestu, ko bi ne imela trdne in zanesljive zaslombe v občeznani milosrčnosti tukajšnjega prebivalstva. Zavod sam sicer doslej še nima nikakršnega podpornega društva ali stalnega podpornega zaklada. Da se je pa vendar vsaj kolikor toliko olajšala sirotnikom beda, hvala za to gre mnogim dobrotnikom, od katerih je prejelo ravnateljstvo i v preteklem šolskem letu v podporo potrebnih pomočkov. Med temi blagotvorниki se zopet odlikuje preslavna *Kranjska hranilnica*, ki je velikodušno volila zavodu v podporne namene 400 K. Iz nabranih prispevkov so se preskrbovali pridnejši potrebniki z učnimi knjigami, vrhutega pa so prejemali večje ali manjše zneske v gotovini (za stanovanje, hrano, zdravila itd.). Podpore je delilo ravnateljstvo, sporazumevši se vsakokrat z dotednjim razrednikom.

Knjižnica podporne zaloge se je pomnožila za 259 knjig. Nakupilo se je 232 knjig; darovali pa so: ravnatelj 11, profesor Jos. Wester 1, katehet dr. Gregorij Pečjak 3, rodbina Pancetova 5, četrtošolec Schiffrer Stan. 1, prvošolci 5 knjig.

Računski pregled.

A. Dohodki,

Prebitek iz šolskega leta 1906./1907. (po obračunu, podanem
dne 7. julija 1. 1907. pod štev. 232 in potrjenem od c. kr.
deželnega šolskega sveta z razpisom z dne 26. julija 1. 1907.,
štev. 3508)

Darovali 501

Slavna Kranjska hranilnica	» 400-
Gosp. dr. Ivan Oražen	» 96-
» dr. Alojzij Nastran	» 34-
» O. Bamberg, predsednik Kranjske hranilnice, knjigotržec, posestnik itd.	» 30-
» L. Schwentner, knjigotržec	» 20-

Odnos . . . K 733:87

Prenos . . K 733'87

Gosp. J. Bahovec, trgovec s papirjem	10'-
> J. Lončarič, stavbni podjetnik	9'40
> Fr. Gnejzda	3'-
Abiturient Ferd. Kobi	—50

Ob novem letu:

a) gg. profesorji in namestni učitelji: A. Jeršinovič 2, Fran Kralj 3, šolski svetnik dr. J. Bezjak, dr. Fr. Čadež, Iv. Macher, dr. J. Pipenbacher in dr. V. Tiller po 4, J. Wester 5, dr. O. Jauker in J. Teršan po 6, dr. I. Tertnik 10'04, dr. Gr. Pečjak 30, ravnatelj 10 K, skupaj	> 102'04
b) učenci* razreda I. a. 9'26, I. b. 23'20, I. c. 9'12, II. a. 6'32, II. b. 7'40, III. a. 16'30, III. b. 5'36, IV. a. 11'62, IV. b. 4'56, V. 15'85, VI. 10'26, VII. 16'10, VIII. 10'66 K, skupaj	> 146'01

Odnos . . K 1004'82

* **I. a. razreda:** Pečnik 2'30 K; Črne Ivan 1 K, Bežek in Guzelj po 60 b, Dolene in Jeglič po 50 b, Ahčin, Arko, Muslē, Oblak, Rakove in Vizjak po 40 b, Brinovec 36 b, Hafner, Hanuš, Novak, Pance in Strah po 20 b, (Črne Josip štiri pare nogavie). — **I. b. razreda:** Sajovic 10 K, Gorojevsek 2 K, Cepuder 1'20 K, Hlebec, Kavčnik, Mežan, Porenta in Šerjak po 1 K, Vreček 50 b, Magolič, Sterlē, Solar, Tavčar Ivan in Toni po 40 b, Vider 30 b, Fojkar, Janež, Pavčič, Pintar Alojzij, Rozman, Srebot in Zelezničar po 20 b, Benedik, Gerbec, Jeretina, Košir, Leben, Lotrič, Poljanec in Stepec po 10 b. — **I. c. razreda:** Daneu, Gologranc, Helmich, Modic in Terpin po 1 K, Zužek 60 b, Groblar, Kadunc, Lukesch in Strnad po 40 b, Ivanc 30 b, Arh, Christof, Jančar, Kollaritseh, Korošec, Lumaček in Pristov po 20 b, Keržin 12 b, Omers 10 b. — **II. a. razreda:** Kozak 1 K, Kavčič 60 b, Bezljaj in Kovač po 40 b, Baltezar, Jean in Puc po 30 b, Grahlj in Rihar po 26 b, Banovec, Cerne, Kos, Lipovž, Ločnik, Pavlovič, Porenta, Rant, Rižner in Uran po 20 b, Aljančič, Borštnik, Strukelj, Zajec in Završnik po 10 b. — **II. b. razreda:** Leustek 2 K, Petrič 1 K, Hirschmann in Sturm po 40 b, Horvat 30 b, Arh, Benedik, Drašler, Feštajn, Haller, Kogoj, Osana, Prusnik, Šeliškar, Turk in Zupan po 20 b, Csontola, Fišer, Jakab, Keržin, Kovač, Kuhar, Kuhar, Lovšin, Prezelj, Ramovž in Rekef po 10 b. — **III. a. razreda:** Brajer 10'20 K, Kolar 4 K, Rogelj 40 b, Miglič in Modrijan po 30 b, Huth, Leskovec in Mihelčič po 20 b, Jakše, Koleša, Novak, Podržaj Ciril in Podržaj Ferd. po 10 b. — **III. b. razreda:** Krhné in Sajovic po 1 K, Simnic 50 b, Likar, Petelin in Stirn po 40 b, Grčar 30 b, Peček 24 b, Adamič, Mohar in Zakrajšek po 20 b, Gregorec 12 b, Pestotnik, Pire, Stojkovič in Švigelj po 10 b. — **IV. a. razreda:** Stanonik 3'12 K, Schrey, Stele in Zorman po 1 K, Urek 70 b, Schiffreter Vilibald 50 b, Kostanjevec, Širaj in Velikajna po 40 b, Česnik 30 b, Celešnik, Drolc, Iliaš, Kramar, Kranjec, Lavrič, Miklavč, Mlakar, Modrijan, Schiffreter Kazimir, Schiffreter Stanislav in Zelenik po 20 b, Detela, Ločnik, Paternost in Petava po 10 b. — **IV. b. razreda:** Pirkovič 50 b, Lavrič in Sirk po 40 b, Ambrožič, Drobnič, Jager, Jamnik, Klavs, Kramar, Penko, Pintar, Simončič, Skobe, Urbas, Vovk in Zupančič po 20 b, Gorše 16 b, Albreht, Jerin, Logar, Tratnik in Zore po 10 b. — **V. razreda:** Bregar 6 K, Zore 1'16 K, Lapajne 1 K, Franza 60 b, Jelene in Majaron po 50 b, Justin, Kos, Pečnik in Pfeifer po 40 b, Bole in Gabrovšek Josip po 25 b, Zibert 24 b, Luštrek in Rupar po 22 b, de Gleria, Glowacki, Jaklič, Janežič, Kramar, Marolt, Možek, Privšek, Selan, Simončič, Tominec, Zaje in Žvokej po 20 b, Kolenc 16 b, Goljar in Šuštar po 12 b, Modic 11 b, Košir in Pele po 10 b. — **VI. razreda:** Abram 2 K, Kozak, Rus in Wohlinz po 1 K, Velkavrh 60 b, Kranjec, Sodnik in Zgur po 50 b, Ostan in Sturm po 40 b, Burja in Lekan po 30 b, Bajec, Gabršek, Lipej, Matičič, Ramovž, Safošnik in Stamcar po 20 b, Melik 16 b, Borštnik, Kunst in Lovšin po 10 b. — **VII. razreda:** Jelene 3 K, Gomilšek in Zelezničar po 1 K, Höningmann 90 b, Pelan 80 b, Tome 60 b, Maršič in Širaj po 50 b, Bobnar, Dostal, Gasperšič, Gerwais, Jošt, Lovšin, Rodič, Selan Ivan in Virant po 40 b, Čižman in Žerjav po 30 b, Dequal, Gabrovšek, Koder, Kokel, Kovačič, Kete, Kranje, Kržan, Ločnik, Lojk, Martinčič, Pečkaj, Pernat, Ravnik, Selan Anton, Sušteršič, Trobej in Tršar po 20 b. — **VIII. razreda:** Lobe 2'50 K, Škerbec 1'04 K, Levičnik in Mikuš po 1 K, Cugmus in Skubic po 50 b, de Gleria, Mohorič in Zajo po 40 b, Ilc 35 b, Sečnik 32 b, Bratina, Mlakar, Petkovšek in Uratnik po 30 b, Bole 23 b, Kovačič 22 b, Božič, Gruden in Vrbovnik po 20 b.

Prenos . . . K 1004'82
O raznih drugih prilikah: učenci razreda I. b. 2'18, II. b. 4'20 +
8 K, skupaj . . . . . > 14'38
Popustka, dobljenega pri nakupu zvezkov, so darovali: učenci raz-
reda I. b. 0'24, II. a. 0'64, II. b. 1'20, III. a. 1'40, III. b. 0'50,
IV. a. 0'60, IV. b. 0'44, VI. 0'50, VIII. 0'36 K, skupaj . . . > 5'88
Skupaj . . . K 1025'08

B. Stroški.

Za učne knjige . . . . . K 836.11
 Podpore v gotovini . . . . . → 189—
 Skupaj . . . . . K 1025.11

C. Bilanca

Blagodušno so podpirali revne učence, oskrbujoč jih do cela ali podajajoč jim hrano ako ne vsak dan, vsaj posamične dneve v tednu, tudi: prečastito vodstvo usmiljenih sester v hiralnici, prečastito vodstvo Marijanišča, misijonske kongregacije in Salezijanske družbe, samostana prečastitih oo. frančiškovcev in mm. uršulink, slavno ravnateljstvo »ljudske in dijaške obednice« in mnogi zasebniki. Med njimi so si zavezali zavod na posebno hyaležnost prečastiti gg. duhovniki ljubljanski, ki so bili многim učencem v raznih stiskah in nadlogah na pomoč, zlasti prečastiti g. kanonik *Andrej Kalan*, čigar požrtvovalno mladinoljubje je preskrbelo znatnemu številu učencev brezplačno hrano v omenjeni obednici.

Izpolnjujoč prijetno dolžnost zahvaljuje poročevalce v imenu zavoda vse njegove p. n. dobrotnike kar najtopleje ter se usoja priporočati pomoči potrebne učence še nadaljnji njih blagohotnosti.

12. Vzprejemnine in prispevki učencev za učila (glej štev. 8.1).

Ti doneski so se porabili v zmislu ministerskih naredb z dne 14. junija l. 1878., štev. 9299, in z dne 17. aprila l. 1891., štev. 6323, za nakup učil, potrebnih pri posameznih učnih strokah.

VIII.

Zrelostne izkušnje

v šolském letu 1906./1907.

1. V jesenskem roku.

Za to izkušnjo so se oglasili 3 zunanjiki: jednemu je bilo prebiti vso zrelostno izkušnjo, dvema pa le ustno, ker sta se bila vdala pismeni izkušnji že v poletnem roku šolskega leta 1906./1907., ustni izkušnji se pa v istem roku radi bolezni nista mogla podvrevi. Izmed teh 3 zunanjikov sta dva pred izkušnjo

odstopila, tretjemu pa, ki mu je bilo dostati le ustno izkušnjo, se je priznalo izpričevalo zrelosti po izkušnji, ki se je vršila dne 28. septembra pod predsedstvom c. kr. deželnega šolskega nadzornika, gospoda *Fr. Hubadu*.

V zimskem roku ni bilo na zavodu nobene zrelostne izkušnje.

2. V poletnem roku.*

Za to izkušnjo se je oglasilo vseh 22 javnih osmošolcev in 1 privatist. Zrelostne naloge so se pisale dne 1., 2. in 3. junija. V izdelovanje so dobili izpraševanci te-le naloge:

- 1.) Iz latinščine: Cicero, *Oratio pro Archia poeta*, cap. 10.
- 2.) Iz grščine: Demosthenes, *Περὶ τῶν ἐν Χερονίσῳ*, 73—76 (do . . . *πράξεων*).
- 3.) Iz nemščine: a) Wann ist eine Dichtung völkstümlich? — b) Welche geographischen Verhältnisse beeinflussen die älteste Geschichte Österreichs? — c) Ein jeglicher muß seinen Helden wählen, Dem er die Wege zum Olymp hinauf Sich nacharbeitet . . . (Goethe: Iphigenie.)

Ustne izkušnje, ki jim bo predsedoval c. kr. deželni šolski nadzornik, gospod *Fr. Hubad*, se bodo opravile dne 20., 21. in 22. julija t. l. O njih izidu izporoči ravnateljstvo v prihodnjem «Izvestju».

Na podlagi zrelostne izkušnje v poletnem roku šolskega leta 1906./1907. se je priznalo izpričevalo zrelosti 17 javnim osmošolcem (med njimi dvema izpričevalo zrelosti z odliko), jednemu privatistu in jednemu zunanjiku.

* V tem roku so se vršile zrelostne izkušnje že po dotični novi ministerski naredbi z dne 29. februarja l. 1908., štev. 10.051.

Izprčevalo zrelosti je prejelo teh-le 20 abituirientov šolskega leta 1906./1907.

(Debeli tisk znači «zrel z odliko».)

Imena abituirientov	Rojstveni kraj	Rojstvo letno število	Kraje gimnazije v Ljubljani	Dob št. obrazovanja	Bodoci poklic, ozir. navedeni bodoci matiki
Cepuder Josip	Litija	1889	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	pravo- znanstvo
Dežela Mirko	Idrija	1887	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	tehnika
Dolinar Josip	Dobrova pri Ljubljani	1888	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	nedoločen
Grun Josip	Lipoglav	1882	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	pravo- znanstvo
Koder Fran	Zagorje ob Savi	1885	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	nedoločen
Küssel Božidar	Trnovo pri Ilirske Bistrici	1886	I.-VI. razr. na I. drž. gimnaziji v Ljubljani VII. in VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1896/1897—1906/1907	zdravilstvo
Lapajne Vinko	Idrija	1888	I.-III. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani IV.-VIII. razr. (1. polletje) na drž. gimnaziji v Kranju VIII. razr. (2. polletje) na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1898/1899—1906/1907	pravo- znanstvo

Imena abituirientov	Rojstveni kraj	Rojstveno leto	Kr et j g i r n i o z i s j e k e g a š o l a n j a	D o b e s	Bodoči poklic, ozir. napovedani bodoči nauki
Lavrič Anton	Vic pri Ljubljani	1887	I. in II. razr. na I. drž. gimnaziji v Ljubljani III.-V. razr. na drž. gimnaziji v Kranju VI.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1897/1898—1906/1907	zdravilstvo
Luschützky Josip	Gorenje Ležece	1889	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	nedoločen
Močnik Josip	Idrija	1887	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	pravo- znanstvo
Peklaj Josip	Setnica pri Polhovem Gradcu	1887	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	modroslovje
Persin Aleš	Stožice	1887	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	nedoločen
Petrič Rafael	Struge	1887	I.-IV. razr. na drž. nižji gimnaziji v Kočevju V.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	pravo- znanstvo
Rupnik Pavel	Št. Vid nad Ljubljano	1888	I. razr. (1. polletje) na I. drž. gimnaziji v Ljubljani I. razr. (2. polletje) do VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	nedoločen

Imena abituirientov	Rojstveni kraj	Najtrajno leto	Krajev gimnazijsko šolanju	Doba	Izdejci poklici, ozir, napovedani bosilci nauki
Senčar Dušan	Senožeče	1888	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	nedoločen
Stojkovič Gašper	Podgrad pri Zalogu	1889	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	pravo- znanstvo
Škof Fran	Ljubljana	1888	I.-VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani	1899/1900—1906/1907	nedoločen
Gajšek Anton	Reka	1882	I.-VI. razr. na drž. gimnaziji v Celju VII. razr. zasebno VIII. razr. na II. drž. gimnaziji v Ljubljani kot vpisan privatist	1892/1893—1897/1898 1905/1906—1906/1907	kmija
Šuklje Ludovik	Dunaj	1889	I. in II. razr. (1. polletje) na akadem. gimnaziji na Dunaju II. razr. (2. polletje) do VIII. razr. (1. polletje) na drž. gimnaziji v Novem mestu VIII. razr. (2. polletje) zasebno	1899/1900—1906/1907	pravo- znanstvo
Zupančič Maks	Ljubljana	1881	I. razr. na drž. gimnaziji v Kranju II.-IV. razr. (1. polletje) na drž. gimnaziji v Celju IV. razr. (2. polletje) do VI. razr. na drž. gimnaziji v Kranju	1895/1896—1900/1901	pravo- znanstvo

IX.

Wichtigere Erlässe der k. k. Unterrichtsbehörden.

1.) Verordnung des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 30. Mai 1907, Z. 22.113, betreffend einen neuen Modus der Bestellung von Supplenten (Hilfslehrern) an den vom Staate erhaltenen Gymnasien, Realschulen und Lehrer-(Lehrerinnen)-Bildungsanstalten.

2.) Erlaß des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 9. Juni 1907, Z. 209: Den an einer Staatsmittelschule gegen Remuneration bestellten Lehrpersonen sind in Hinkunft die Remunerationen binnen 14 Tagen nach ihrem Dienstantritte anzuweisen.

3.) Der Erlaß des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 26. September 1907, Z. 34.334, gestattet, daß an der Anstalt vom Schuljahre 1907/1908 angefangen auf die Dauer des Bedarfes eine weitere (zweite) Parallelabteilung zur I. Klasse und ferner, falls die Schülerzahl der IV. Klasse zu Beginn des Schuljahres tatsächlich mehr als 50 betragen haben sollte, auch eine Parallelabteilung zur IV. Klasse errichtet werde.

4.) Erlaß des k. k. Landesschulrates für Krain vom 5. Oktober 1907, Z. 5265: Um die Zahl der Schüler der VI. Klasse an den beiden hiesigen Gymnasien möglichst auszugleichen, haben einige (sechs bis acht) Sextaner des I. Staatsgymnasiums an das II. überzutreten.

5.) Erlaß des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 23. November 1907, Z. 6521, betreffend die Einbringung der durch die Verzögerung des Unterrichtsbeginnes pro 1907/1908 entfallenden Unterrichtszeit: Der Unterricht wird bis zum 15. Juli 1908 fortzuführen sein, im übrigen aber haben alle normierten Ferialtage aufrecht zu bleiben.

6.) Ministerialverordnung vom 29. Februar 1908, Z. 10.651, mit welcher eine neue Vorschrift für die Abhaltung der Reifeprüfungen an Gymnasien der im Reichsrat vertretenen Königreiche und Länder erlassen wird.

7.) Ministerialverordnung vom 2. April 1908, Z. 15.509, betreffend die Durchführung obiger Vorschrift für die Abhaltung der Reifeprüfungen an Gymnasien.

8.) Erlaß des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 29. Februar 1908, Z. 10.053, womit angeordnet wird, daß bis auf weiteres während des II. Semesters im Stundenplane der VIII. Klasse eine vierte wöchentliche Stunde für Physik ausschließlich zur Wiederholung angesetzt werde.

9.) Erlaß Seiner Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 24. April 1908, Z. 31.033 ex 1907, mit der Weisung, in allen Fällen der Anschaffung von Einrichtungsgegenständen, dann von Lehrmitteln, Requisiten, Materialien und sonstigen Schulerfordernissen den inländischen Erzeugnissen unter gleichen Verhältnissen unbedingt den Vorzug zu geben. Sollte sich die Beschaffung derartiger Erzeugnisse ausländischer Provenienz als unumgänglich notwendig erweisen, so ist hiezu vorher die Genehmigung des Ministeriums für Kultus und Unterricht einzuholen.

10.) Erlaß Seiner Exzellenz des Herrn Ministers für Kultus und Unterricht vom 7. Mai 1908, Z. 8331, enthaltend Weisungen inbetreff der Veranstaltung einer allgemeinen und im wesentlichen einheitlichen Feier des 60 jährigen Regierungsjubiläums Seiner Majestät an allen dem k. k. Landesschulrate unterstehenden Schulen und Lehranstalten.

11.) Erlaß des k. k. Landesschulrates vom 23. Juni 1908, Z. 3359, macht auf die Ministerialverordnung vom 11. Juni 1908, Z. 26.651, betreffend das Prüfen und Klassifizieren, aufmerksam.

X.

Kako se je pospeševal telesni razvoj mladine.

(Zvršitev ministerske naredbe z dne 12. oktobra l. 1890., št. 1853.)

A. Vsak dan so dobili učenci med dopoldanskimi in popoldanskimi urami 10 do 15 minut odmora; odmor so učenci porabili za šetanje na dvorišču, med tem so se zračile učilnice.

B. Po zimi so se učenci drsalni na mestnem drsališču, poleti pa so se kopali v mestni kopeli. Mestna uprava jim je dovolila znižano vstopnino.

C. Za telesni razvoj šolske mladine se je letos prav mnogo storilo s šolskimi igrami in izleti, katerih se je udeleževalo tri četrtine učencev na zavodu. Igre so se vršile ob ugodnem vremenu na travniku ob Lattermannovem drevoredu, ki ga je mestna uprava prepustila v ta namen. Igre so se gojile sestavno. S sestavnostjo se je poleg telesne kreposti izkušalo podpirati dosego etično vzgojevalnih smotrov: vzbuditi voljo in s tem veselje in zmožnost k napornemu delu, dalje pogum, vztrajnost, prisotnost duha, poslušnost, medsebojno spoštovanje in ljubezen dijakov višjih in nižjih razredov.

Igre so se vršile ob prostih popoldnevih; začenjale so se navadno ob dveh, v dobi poletne vročine ob štirih, za izlete je bila odločilna oddaljenost izletnega kraja. Izleti so bile navadno spojene igre brez orodja. Učenci nižjih razredov so posebno radi igrali kroké in nožno žogo, z vnemo so balinali in metalni ročne žoge. Prav posebno živahnost pa so letos razvili dijaki višjih razredov: pričenši z majnikom je bilo nožno žogo (football) vsak teden 6—8 ur približno 30 dijakov. Igrali so po angleških pravilih, uspeh vežbanja je bil jako povoljen, kakor so pokazale tekme z učenci c. kr. I. drž. gimnazije.

D. Izleti so se vršili peš v okolico. Obiskovali so se vedno le kraji, ki so v zgodovinskem, geološkem ali naravoslovjem oziru znameniti, tako da je mogel voditelj učencev spotoma nazorno navajati na razumevanje domače preteklosti in narave.

Pregled izletov.

Dan	Čas	K r a j	Število udeležencev
24. oktobra 1907	2—6	Hrušica - Fužine - Moste	94
5. novembra	2—6	Črnuče	80
22. februarja 1908	2—6		58
21. marca	1—6	Rudnik - Golovec - Hrušica - Ljubljana	82
24. >	1—6	Tomačevo (igre na vojaškem vežbalnišču)	87
28. >	2—6	Šišenski hrib - Rožnik	78
31. >	2—5	Barje	85
4. aprila	1—7	Koseze - Utik - Vel. Vrh - Rožnik	154
11. >	2—6	Golovec	67
28. >	2—6	Golovec - Rakovnik	52
9. maja	2—7	Golovec	62

Pregled iger.

Dan	Čas	Število udeležencev	Dan	Čas	Število udeležencev
25. aprila 1908	3—7	70	28. *	1—5	105
29. *	3—7	67	30. *	2—6	92
5. maja	3—7	85	17. junija	4—8	108
7. *	2—7	112	20. *	3—7	108
12. *	3—7	118	24. *	4—7	115
14. *	3—7	103	25. *	4—7	85
16. *	1—5	86	1. julija	4—7	97
19. *	2—6	73	4. *	4—7	92
21. *	2—6	116	9. *	4—7	80
23. *	2—6	104	11. *	4—7	85
26. *	3—7	128			

Ravnateljstvo je nabavilo letos ta-le nova igrala: eno angl. nožno žogo, dve ročni žogi, eno vrv in balinov za dve igri.

Igre in izlete je vodil s hvalno vnemo in potrebno spretnostjo nam. gimn. učitelj *dr. Pavel Pestotnik*.

XI.

Kronika.

V prvi polovici meseca septembra I. 1907. se je preselil zavod iz svojega dotedanjega stanišča (v Beethovenovih ulicah, štev. 6) v novo, ob Poljanski cesti stoječe šolsko poslopje. A ker tačas še niso bila dovršena notranja dela niti izgostovljena vsa oprava in se je morala zbog tega začasno spraviti večina gimnazijске imovine v telovadnici in treh sobah prirodopisnega kabineta, se šolsko leto ni moglo začeti o pravem času. Po odredbi c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 17. septembra I. 1907., štev. 4773, se je obslužila začetna maša s klicanjem sv. duha dne 12. oktobra; daroval jo je v nunski cerkvi preč. gospod katchet prof. dr. *Gregorij Pečjak*. Vpisavanje učencev je bilo 8. in 10. oktobra, v dobi od 7. do 12. oktobra pa so so opravile vse vzprejemne, ponavljalne in dodatne izkušnje. Redni pouk se je pričel šele 21. oktobra, ker prej ni bilo možno izložiti in primerno razpostaviti učila, raztreseno nakopičena in natlačena v gori omenjenih prostorih; nedostajalo je namreč potrebnih omar, nedostajalo poleg tega tudi še zadostnega števila klopi.

Zavod je štel v minulem šolskem letu 8 razredov s petimi vzporednimi oddelki (I. b., I. c., II. b., III. b. in IV. b.), med njimi dva (I. c. in IV. b.) na novo ustanovljena. Učiteljski zbor je sestal iz 21 članov: ravnatelja, 10 profesorjev (eden izmed njih radi bolezni na dopustu), 1 rednega, 8 namestnih in 1 pomožnega učitelja; poleg tega sta bila zavodu pridodeljena tudi še 2 poizkusna kandidata.

Pred začetkom šolskega leta je zapustil zavod po štiriinpolletnem vzornem delovanju profesor VII. činovnega razreda *Ignacij Fajdiga*, imenovan od Njegovega veličanstva za ravnatelja državne gimnazije v Kranju. To zaslужeno povišanje v dostojanstvu je vzradostilo ves učiteljski zbor prav tako, kakor se mu je utožil razstanek s toli odličnim sodrugom. Saj je bil povisanec učeči se mladini poleg

svojega izbornega strokovnega znanja ne le izvrsten učitelj, ampak tudi skrben in plemenit odgojnik, učiteljem ugodljiv tovariš in odkritosrčen priatelj, ravnateljsku zanesljiv in preizkušen posvetovalec v vseh didaktično-pedagoških vprašanjih. S temi vrlinami si je zagotovil trajen blag spomin pri učiteljih in učencih. Njegov odhod je občutljiva, težko nadomestna izguba za zavod.

Dne 6. novembra se je poslovil z učiteljskim zborom profesor *dr. Lovro Požar*, imenovan za ravnatelja tukajšnje I. državne gimnazije. Deloval je vestno in prizadetno na našem zavodu izza njegovega postanka; izprva mu je mogel posvetiti vse svoje moči, v zadnjih desetih letih pa je bil kot vodja tukajšnji mestni višji dekliški šoli zdaj na docelнем, zdaj na delnem odpustu. Sam vnet za svojo stroko je umel vnemati zanjo tudi svoje učence, ki bodo ohranili blagohotnemu učitelju in radodarnemu dobrotniku takisto verno vdanost in hvaležnost kakor učitelji ljubeznivemu tovarišu prijazen spomin.

Še posebno hvalo dolžen je odšedšima sodrugoma poročevalec, ker sta ga rade volje in s požrtvovalno vestnostjo nadomeščala v službi za njegove odsotnosti.

Prvo polletje se je končalo dne 15. februarja s sv. mašo, drugo pa se je pričelo dne 19. februarja.

Dne 2. majnika so priredili posamezni razredi pod vodstvom svojih učiteljev izlete v bližnjo in daljšo okolico ljubljansko, zlasti na Gorenjsko. Ti in vsi drugi izleti niso merili le na zabavo, ampak tudi na izobrazbo šolske mladine. Da bi jih poučila o orientirjanju v naravi, sta peljala prof. *dr. O. Jauker* dne 8. maja osmošolce na Ljubljanski grad, nam. učitelj *dr. V. Tiller* dne 25. aprila učence I. a. in I. b. razreda na Rožnik, dne 20. maja pa učence I. c. razreda na Ljubljanski grad, pri kateri priliki so si ti natančno ogledali grad sam. Pouk so pospeševali poleg tega tudi še poseti nekaterih ljubljanskih obrtnih podjetij in zavodov. Pod vodstvom svojih učiteljev *dra. Fr. Čadeža* in *Leop. Andreeja* so si ogledali dne 12. junija osmošolci, dne 15. junija četrtošolci mestno elektrarno, dne 11. julija pa so obiskali sedmošolci «Narodno tiskarno». Dne 4. maja, oziroma dne 11. julija sta v Rudolfinu razkazovala in razlagala svojim učencem prof. *dr. O. Jauker* reliefni zemljevid Kranjske, nam. učitelj *dr. Gvidon Sajovic* pa bogate zbirke tega muzeja.

Gospodom lastnikom, načelnikom in uradnikom gori omenjenih obrtnih podjetij in zavodov izreka ravnateljstvo najtoplejšo zahvalo za naklonjenost, ki so jo izkazali učencem naše gimnazije.

Bogoslužne vaje: Dne 19. novembra se je služila sv. spominska maša za Njeno veličanstvo rajno cesarico *Elizabeto*. Učiteljstvo se je vrhutega tudi še udeležilo slovesnih sv. maš, darovanih v stolnici na rojstveni in godovni dan Njegovega veličanstva cesarja *Franca Jožefa I.* (dne 18. avgusta, oziroma 4. oktobra) kakor tudi slovesnih zadušnic za rajne ude presvetle cesarske rodovine (dne 10. septembra za Njeno veličanstvo cesarico Elizabeto, dne 30. junija pa za Njegovo veličanstvo cesarja *Ferdinanda I.*). K izpovedi in sv. obhajilu je šla šolska mladina trikrat. V zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 23. junija 1. 1899., štev. 861 ex 1907, so se vršile dne 5., 6. in 7. aprila v nunski cerkvi velikonočne duhovne vaje, ki jih je vodil preč. gospod katehet, prof. *dr. Gregorij Pečjak*. Od istega pripravljenih je prejelo 6 učencev o duhovem svetstvo sv. birmi, dne 21. junija pa 7 učencev prvič sv. obhajilo. Ob nedeljah in praznikih so se udeleževali učenci skupne službe božje v nunski cerkvi (od 8. do 9. ure). Zavod se je korporativno udeležil slovesnega cerkvenega obhoda na dan sv. rešnjega telesa (dne 18. junija), zastopniki učiteljskega zbora pa tudi cerkvenega obhoda na veliko soboto (dne 18. aprila).

Zdravstveno stanje učencev letos ni bilo ugodno; nevarno obolelo je namreč med šolskim letom več učencev, izmed katerih se jih je moralo 10 okaniti učenja popolnoma ali vsaj za dalje časa, tri pa nam je celo ugrabila neizprosna smrt. Dne 17. novembra je namreč umrl pri svojih nrvatih osmošolec *Ivan Uran* za sušico, dne 3. decembra v tukajšnji bolnici nadepolni učenec I. b. razreda, *Milan Pance*, za vnetjem slepega črevesa, dne 25. junija pa pri svoji materi v Ljubljani marljivi šestošolec *Fran Kranjec*. Njih pogreba (dne 18. novembra, oziroma 4. decembra in 27. junija) so se udeležili učitelji in učenci, pevci so jim zapeli pred hišo žalosti in prvemu ob grobu, drugima dvema ob Martinovi cesti nagrobnici: »Blagor mu« in »Nad zvezdami«, pri šolski službi pa se jih je zavod blagoverno spomnil v molitvi. Lahka bodi jim zemljica!

Pismene in ustne premostne izkušnje so se vrstile v dobi od 19. junija do 7. julija; razredbene konference so bile dne 7. in 8., zavrsna pa dne 14. julija. Vzprejemne izkušnje za vstop v I. razred šolskega leta 1908./1909. so se bile opravile že dne 6. julija. Šolsko leto se je sklenilo dne 15. julija s sv. zahvalno mašo, po kateri se je pela cesarska pesen.

XII.

Naznanilo o začetku šolskega leta 1908./1909.

Šolsko leto 1908./1909. se prične v petek dne 18. septembra s slovesno sveto mašo z »Veni sancte«, ki se bo služila ob desetih v nunski cerkvi. Na novo vstopajočim učencem (vseh razredov) se je oglasiti, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, dne 15. septembra pri gimnazijskem ravnateljstvu z rojstvenim listom, šolskim izpričevalom zadnjega leta (štipendistom in šolnine oproščenim tudi z dotednimi dekreti) ter plačati 4 K 20 b vzprejemnine in 2 K 40 b prispevka za učila in igrala. Od učencev, na podlagi povoljno prebite izkušnje vzprejetih v I. razred, se bodo pobirale te pristojbine šele po istinitem vstopu v šolo (dne 21. septembra).

Učenci, ki se dajo vpisati v prvi razred, morajo tekomp solnčnega leta 1908. dovršiti deseto leto ter prebiti vzprejemno izkušnjo z dobrim uspehom. Oni, ki so doslej obiskovali kako javno ljudsko šolo, naj se izkažejo (v zmislu razpisa c. kr. naučnega ministerstva z dne 7. aprila l. 1878., štev. 5416) z dotednim šolskim (obiskovalnim) izpričevalom, obsezajočim rede iz krščanskega nauka, učnega (= slovenskega in nemškega) jezika in računstva. Vzprejemne izkušnje se prično dne 16. septembra, in sicer pismene zjutraj ob osmih, ustne popoldne ob treh. Pri teh izkušnjah se zahteva (po določilih ministrskih razpisov z dne 14. marca l. 1870., štev. 2370, in z dne 27. majnika l. 1884., štev. 8019): Iz krščanskega nauka toliko znanja, kolikor se ga more pridobiti v prvih štirih letnih tečajih ljudske šole; v učnem jeziku (slovenskem in nemškem) spremnost v čitanju in pisanju, znanje početnih naukov iz oblikoslovja, spremnost v analizovanju prostoz razširjenih stavkov, poznavanje pravopisnih pravil: v računstvu izvežbanost v štirih osnovnih računskih vrstah s celimi števili.

Vzprejemno izkušnjo ponoviti v istem letu na istem učilišču ali na kakih drugih srednjih šoli ni dovoljeno.

Po 15. septembru se na novo vstopajoči učenci ne bodo več vzprejemali.

Učencem, ki so že doslej obiskovali ta zavod, se je javiti dne 17. septembra **dopoldne** pri ravnateljstvu s šolskim izpričevalom zadnjega polletja ter plačati 2 K 40 b prispevka za učila in igrala.

Učenci, ki nameravajo prestopiti z drugih učilišč na c. kr. II. državno gimnazio ljubljansko, naj si preskrbe na izpričevalu zadnjega polletja pripomnjo o pravilno naznanjenem odhodu; isto je storiti tudi onim tukajšnjim učencem, ki hočejo prihodnje leto nadaljevati svoje nauke kje drugje.

Ponavljajne in dodatne izkušnje se bodo vrstile dne 16. in 17. septembra, istotako **vzprejemne izkušnje za vse druge razrede** (izvzemši I.).

Dne 19. septembra se prične redni šolski pouk ob osmih dopoldne.

Zapiski učnih knjig za šolsko leto 1908./1909. se dobivajo pri tukajšnjih knjigotržcih.

Polletna šolnina znaša 40 K. Učenci **I. razreda** jo morajo plačati za I. polletje v prvih treh mesecih šolskega leta; vendar smejo (v zmislu razpisa visokega naučnega ministerstva z dne 6. majnika l. 1890.), ako so revni, prositi plačilnega odloga, oziroma oproščenja šolnine ter oddati dotične prošnje ravnateljstvu v prvih osmih dneh šolskega leta. Njih prošnji se more ugoditi, ako jim prizna učiteljski zbor po prvih dveh mesecih v vsakem šolskem predmetu najmanj znamko «povoljno» («befriedigend»), v vedenju znamko «hyalno» («lobenswert») ali «povoljno», v pridnosti pa «vztrajno» («ausdauernd») ali «povoljno», koncem I. polletja pa vsaj splošni I. red v napredku, v vedenju in pridnosti pa najmanj znamko «povoljno». V vseh drugih primerih morajo plačati neoproščeni učenci polletno šolnino v prvih šestih tednih vsakega polletja, ako jih ni med tem presl. deželnli šolski svet oprostil plačevanja šolnine na njih upravičeno prošnjo. Upravičena pa je prošnja (po razpisu visokega naučnega ministerstva z dne 12. junija l. 1886., štev. 9681) le, ako so prosilci zares revni in ako so dobili v izpričevalu zadnjega polletja najmanj splošni prvi red v napredku, v vedenju in pridnosti pa vsaj znamko «povoljno».

Prošnjam za oproščenje šolnine, naslovlenim na «preslavni c. kr. deželni šolski svet kranjski», naj pridenč revni prvošolci (ki niso repetenti) revnostno izpričevalo, obsezajoče natančne in vestne podatke o stanu in imetku roditeljev ter ne nad jedno leto staro; neoproščeni revni učenci drugih razredov pa morajo priložiti svojim prošnjam tudi še izpričevalo zadnjega polletja.

Učenci, pripadajoči po svojem rojstvenem kraju ali po rodbinskih razmerah ozemuju c. kr. okrajnih glavarstev v Kranju, Radovljici, Črnomilju in Novem mestu ali pa ozemuju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se po razpisu preslavnega c. kr. deželnega šolskega sveta kranjskega z dne 28. avgusta l. 1894., štev. 2354, na ljubljanskih gimnazijah ne smejo vzprejemati. V posebnega ozira vrednih slučajih more jim vzprejem izjemoma dovoliti le c. kr. deželni šolski svet.

Na to šolsko oblast naslovljene in dobro utemeljene prošnje za izjemni vzprejem na jedno izmed obeh tukajšnjih gimnazij naj vlože p. n. roditelji ali varuhi doličnih učencev do 1. avgusta, in sicer, ako gre za vstop v I. razred, pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu, v vseh drugih primerih pa pri c. kr. ravnateljstvu na zadnje obiskovane gimnazije.

Ravnateljstvo.

Mitteilungen, den Beginn des Schuljahres 1908/1909 betreffend.

Das Schuljahr 1908/1909 beginnt Freitag den 18. September mit einem heil. Geistamte, welches um 10 Uhr in der Ursulinenkirche abgehalten werden wird. Neu eintretende Schüler aller Klassen haben sich am 15. September bei der Gymnasialdirektion zu melden, den Taufschein, die Schulnachrichten, resp. das Zeugnis über das letzte Semester (Stipendisten und vom Schulgelde befreite Aufnahmwerber überdies die betreffenden Dekrete) vorzulegen und eine Aufnahmstaxe von 4 K 20 h nebst einem Lehr- und Spielmittelbeitrage von 2 K 40 h zu entrichten. Diese Gebühren werden von den auf Grund gut bestandener Aufnahmsprüfung in die I. Klasse aufgenommenen Schülern erst nach tatsächlich erfolgtem Eintritte in die Schule (am 21. September) eingehoben werden.

Schüler, welche in die I. Klasse neu eintreten wollen, müssen das zehnte Lebensjahr erreicht haben oder es noch im Solarjahr 1908 erreichen und sich einer Aufnahmsprüfung mit gutem Erfolge unterziehen. Die Aufnahmsprüfungen beginnen am 16. September, und zwar um 8 Uhr vormittags die schriftlichen, um 3 Uhr nachmittags die mündlichen. Bei diesen Prüfungen werden im Sinne der Ministerial-Verordnungen vom 14. März 1870, Z. 2370, und vom 27. Mai 1884, Z. 8019, folgende Anforderungen gestellt: «In der Religion jenes Maß von Wissen, welches in den ersten vier Jahreskursen einer Volksschule erworben werden kann; in der Unterrichtssprache (slowenisch und deutsch) Fertigkeit im Analysieren einfach bekleideter Sätze, Bekanntschaft mit den Regeln der Orthographie; im Rechnen Übung in den vier Grundrechnungsarten in ganzen Zahlen».

Eine Wiederholung der Aufnahmsprüfung im selben Jahre, sei es an dieser oder an einer anderen Anstalt, ist unzulässig.

Nach dem 15. September werden neu eintretende Schüler nicht mehr aufgenommen.

Die dieser Anstalt bereits angehörenden Schüler haben sich am 17. September vormittags bei der Direktion mit dem letzten Semestralzeugnisse zu melden und einen Lehr- und Spielmittelbeitrag von 2 K 40 h zu erlegen.

Die Nachtrags- und Wiederholungsprüfungen sowie die Aufnahmsprüfungen für die II. bis VIII. Klasse finden am 16. und 17. September statt.

Der regelmäßige Unterricht beginnt am 19. September um 8 Uhr vormittags.

Die Verzeichnisse der pro 1908/1909 dem Unterrichte zugrunde zu legenden Lehrbücher sind in den hiesigen Buchhandlungen erhältlich.

Nach den Bestimmungen des Erlasses des hochlöbl. k. k. Landesschulrates vom 28. August 1894, Z. 2354, dürfen Schüler, welche nach ihrem Geburtsorte und nach ihren Familienverhältnissen dem Bereich der k. k. Bezirkshauptmannschaften Krainburg, Radmannsdorf, Rudolfswert und Tschernembl und dem Bereich der k. k. Bezirksgerichte Landstraße, Nassenfuß, Weixelburg und Stein angehören, hierorts nur ausnahmsweise in besonders berücksichtigungswürdigen Fällen mit Genehmigung des k. k. Landesschulrates aufgenommen werden.

Die P. T. Angehörigen jener Schüler, welche hierorts neu eintreten wollen und einer solchen Genehmigung bedürfen, wollen um dieselbe beim k. k. Landesschulrat mit einem gut motivierten Gesuche einzureichen, welches bis 1. August, und zwar, wenn es sich um den Eintritt in die I. Klasse handelt, bei der zuständigen k. k. Bezirkshauptmannschaft, in allen übrigen Fällen aber bei der k. k. Direktion des zuletzt besuchten Gymnasiums einzubringen ist.

Die Direktion.

Imenik učencev.*

I. a. razred.

Adamič Alojzij, Sodražica.
Ahčin Vincencij, Domžale.
Ambrožič Mihuel, Mojstrana.
Arko Ivan, Ribnica.
Bahovec Leon, Ljubljana.
Bajda Ivan, Ljubljana.
Bežek Etbin, Kamnik.
Cerne Ivan, Kranjska gora.
Cerne Josip, Ljubljana.
Dolenc Vladimir, Ortenek.
Gabršek Stanislav, Krško.
Guzelj Josip, Ljubljana.
Hačner Mihuel, Preska pri Medvodah.
Hanuš Jaromir, Pisek na Češkem.
Jeglič Ciril, Sv. Križ pri Litiji.
Jenko Davorin, Ljubljana.
Kajfež Maks, Bovec na Primorskem.
Kočevar Ivan, Ljubljana.
Kranjc Fran, Stara vas pri Postojni.

Kredar Fran, Ljubljana.
Lončarič Drago, Skrat pri Reki na Hrvaškem.
Macher Ivan, Ljubljana.
Majhene Fran, Vrhovo.
Maslē Ivan, Borovnica.
Novak Ivan, Notranje Gorice.
Oblak Ivan, Borovnica.
Outrata Fran, Nabrežina na Primorskem.
Pance Pavel, Vič.
Pečenik Rudolf, Horjul.
Rakov Ladislav, Fara pri Kostelu.
Reje Metod, Sebrelje na Primorskem.
Rus Mirko, Travnik.
Stern Mihuel, Gorenja Hrušica.
Tomšič Josip, Stari trg pri Višnji gori.
Uran Dobromil, Ljubljana.
Vilfan Metod, Radovljica.
Vizjak Fran, Ljubljana.
Zajec Alojzij, Razborje pri Trebnjem.

I. b. razred.

Bahovec Ciril, Ljubljana.
Benedik Bogomir, Smlednik pri Kranju.
Cepuder Alfonz, Studenec.
Fojkar Josip, Ljubljana.
Gerbee Ivan, Ig.
Goropevšek Josip, Trbovlje na Štajerskem.
Grivec Dominik, Srednji Lipovec.
Hlebec Maksimiljan, Sevnica ob Savi na Štajerskem.
Hribar Andrej, Križ pri Kamniku.
Janež Josip, Ljubljana.
Jeretina Ivan, Brezje pri Kamniku.
Kavčnik Leon, Ljubljana.
Košir Josip, Križ pri Kamniku.
Leben Fran, Dvor pri Polhovem Gradcu.
Lotrič Rudolf, Kamnik.
Magolič Ladislav, Celje na Štajerskem.
Mežan Leon, Podkraj pri Logatecu.
Mohorič Fran, Repnje pri Vodicah.
Oven Josip, Gunelje pri Št. Vidu nad Ljubljano.
Pavčič Pavel, Zavoglje pri Ljubljani.
Peterca Fran, Dravlje pri Ljubljani.

Pintar Alojzij, Dolga njiva pri Sv. Lovrenču ob Temenici.
Pintar Karol, Tunjice pri Grosupljem.
Poljanec Fran, Šmarjeta pri Novem mestu.
Porenta Anton, Slape pri Ljubljani.
Rozman Ludovik, Fužine pri Ljubljani.
Sajovic Leon, Kranj.
Srebot Fran, Podkraj pri Vipavi.
Sterle Ivan, Ljubljana.
Serjak Josip, Blato pri Šmarjeti na Notranjskem.
Šolar Jakob, Rudno pri Škofji Loki.
Stepic Alojzij, Št. Pavel pri Št. Vidu na Dolenjskem.
Tavčar Ivan, Ljubljana.
Tavčar Jernej, Moškrin pri Škofji Loki.
Toni Josip, Ljubljana.
Vider Friderik, Ljubljana.
Vreček Ivan, Ljubljana.
Weiss Josip, Ljubljana.
Zalesjak Stanislav, Ljubljana.
Zeleznik Josip, Impolca pri Krškem.

* Debell tisk znači odličnjake.

I. c. razred.

Arh Josip, Boh. Češnjica.
 Arzenšek Josip, Trbovlje.
 Christof Henrik, Dob pri Kostanjevici.
 Cernilec Jakob, Dravljane.
 Daneu Ernest, Općina.
 Gologranc Stanislav, Gaberje pri Celju.
 Gregorič Beno, Novo mesto.
 Grobler Andrej, Zabreznik pri Izlakah.
 Helmich Vaclav, Ljubljana.
 Ivane Fran, Dvorska vas pri Vel. Laščah.
 Jančar Viktor, Divača.
 Kadunc Rafael, Zg. Tuhinj.
 Keržin Fran, Dobrunje.
 Kollaritsch Oton, Gradeč na Štajerskem.
 Korošec Ivan, Boh. Češnjica.
 Kragelj Mirko, Kamnik.
 Lukesch Rudolf, Ljubljana.

Lunaček Aleksander, Trebelno.
 Lužar Ciril, Ljubljana.
 Marolt Ivan, Brdo pri Lukovici.
 Modic Alojzij, Rakek.
 Mravlje Milan, Brezovica.
 Omers Fran, Nadgorica pri Črnučah.
 Pristov Alojzij, Ljubljana.
 Ribič Viljem, Dob pri Kostanjevici.
 Sever Avgust, Zatičina.
 Smerdu Maks, Pulj na Primorskem.
 Strnad Josip, Dobrepolje.
 Terpin Fran, Zdenska vas pri Dobrepoljah.
 Teršar Avgust, Dol. Logatec.
 Tomaž Josip, St. Vid nad Ljubljano.
 Vadnjal Ivan, Hrenovice pri Razdrtem.
 Zan Ivan, Ljubljana.
 Zužek Fran, Kampolje pri Dobrepoljah.

II. a. razred.

Aljančič Alfonz, Trnovo.
 Andoljšek Ivan, Male Lipljene.
 Baltezar Ivan, Ljubljana.
 Banovec Rudolf, Ljubljana.
 Bezljaj Vladimir, Krško.
 Borštnik Pavel, Ljubljana.
 Cerne Anton, Kranjska gora.
 Gaberšek Fran, Ljubljana.
 Grahlj Vladimir, Sveti pri Komnu na Primorskem.
 Jean Maks, Ljubljana.
 Kavčič Josip, Vrhniku.
 Kos Stanislav, Ljubljana.
 Kovač Josip, Ljubljana.
 Kozak Josip, Ljubljana.
 Lipovž Anton, Rudnik pri Ljubljani.

Pavlovčič Fran, Cerknica.
 Peterca Alojzij, Dravljane.
 Porenta Viktor, Slape pri Dev. Mariji v Polju.
 Puc Viktor, Col pri Vipavi.
 Rant Fran, Jesenice.
 Rihar Leopold, Ljubljana.
 Rižner Ivan, Račica pri Zidanem mostu na Štajerskem.
 Štrukelj Vinko, Krašnja.
 Uran Ivan, Ljubljana.
 Vizjak Bogomil, Ljubljana.
 Zajo Ivan, Gornja Zadobrova pri Ljubljani.
 Završnik Fran, Radeče pri Zidanem mostu na Štajerskem.

II. b. razred.

Arh Josip, Čemšenik.
 Benedik Stanko, Smlednik.
 Borušak Josip, Zagorje ob Savi.
 Csontola Matija, Motoljad, komitat Vas na Ogrskem.
 Drašler Srečko, Dole pri Borovnici.
 Erlah Evstahij, Smarje pri Jelšah na Štajerskem.
 Feštajn Rudolf, Košica pod Kumom.
 Fišer Simon, Plat pri Rogatcu na Štajerskem.
 Haller Leopold, Radeče.
 Hirschmann Karol, Ljubljana.
 Horvat Rudolf, Orehek pri Postojni.
 Jakab Ivan, Bakovec, komitat Vas na Ogrskem.
 Keržin Fran, Dobrunje.
 Kogoj Fran, Gorenji Logatec.

Kovač Josip, Šentjanž.
 Kühar Rudolf, Satahovec, komitat Vas na Ogrskem.
 Kuhar Mihael, Bratonec, komitat Zala na Ogrskem.
 Leustek Milivoj, Sunja na Hrvatskem.
 Lovšin Evgen, Vinica.
 Osana Ciril, Mali Trn nad Krškim.
 Petrič Ivan, Rudnik.
 Prezelj Maks, Lož.
 Prusnik Anton, Ljubljana.
 Rekef Ciril, Medno.
 Rupnik Rudolf, Podgora pri St. Vidu.
 Seliškar Albin, Vransko na Štajerskem.
 Sturm Artur, Splet v Dalmaciji.
 Turk Ernest, Ljubljana.
 Zupan Mihael, Brezje pri Čemšeniku.

III. a. razred.

Benčan Jernej, Gorenja Planina pri Rakeku.
Bergant Fran, Podsmereče pri Blagovici.
 Brajer Emilijan, Rakitnik.
 Bregar Stanislav, Kranjska gora.
 Cerar Anton, Dob.
 Huth Karol, Dovje.
 Jakše Josip, Rob.
 Kač Ivan, Latkova vas na Štajerskem.
 Kolar Ivan, Postojna.
 Koleša Ivan, Ljubljana.
 Lapajne Alfonz, Ljubljana.
 Leskovec Anton, Buje pri Košani.
 Lozej Ivan, Ljubljana.
 Miglič Jakob, Studenec-Ig.

Mihelčič Fran, Nadlesek.
 Modrijan Fran, Zatičina.
 Novak Ivan, Dole pri Litiji.
 Poderžaj Ciril, Ljubljana.
 Poderžaj Ferdinand, Ljubljana.
 Rogelj Anton, Prevalje pri Preserju.
 Uran Andrej, Ljubljana.
 Vadnal Adolf, Ljubljana.
 Vilhar Anton, Selee pri Slavini.

Privatista:

Božič Alojzij, Selee pri Leskovcu.
 Rakovec Rudolf, Fara pri Kostelu.

III. b. razred.

Adamič Ivan, Ljubljana.
 Ažnog Edvard, Ljubljana.
 Čermák Jaroslav, Ljubljana.
 Domianovič Rihard, Ljubljana.
 Gerčar Jakob, Dupeljne pri Brdu.
 Grabnar Stanislav, Ljubljana.
 Gregorec Feliks, Mengš.
 Hirscher Heribert, Ljubljana.
 Hrib Ivan, Vipava.
 Krhné Stefan, Vipava.
 Lavrenčák Viktor, Radovljica.
 Likar Stanislav, Rakek.
 Mauer Alojzij, Zagradec.
 Mihelčič Ivan, Zubukovje.
 Mohar Fran, Loški potok.
 Oblak Josip, Graben pri Sv. Gregorju.

Peček Fran, Male Lašče.
 Pestotnik Ivan, Ljubljana.
 Petelin Anton, Ljubljana.
 Petkovšek Ivan, Hotederšča.
 Pirc Ivan, Ljubljana.
 Rigler Alojzij, Praproče pri Vel. Laščah.
 Sajovic Ivan Dušan, Hrastje pri St. Petru.
 Selan Anton, Stepanja vas.
 Stojkovič Fran, Breg pri Borovnici.
 Simnic Miroslav, Kranj.
 Širca Ignacij, Planina.
 Svigelj Dragotin, Borovnica.
 Tschamernik Herman, Radeče.
 Zakrajšček Jakob, Škulice.
 Zorko Josip, St. Vid pri Brdu.
 Zeleznik Fran, Ljubljana.

IV. a. razred.

Celešnik Jakob, Gorenji Hotič pri Litiji.
 Česnik Dragotin, Predosleje pri Kranju.
 Detela Martin, Moravče.
 Haš Henrik, Vače.
 Kramar Rudolf, Ljubljana.
Kranjec Silvester, Ljubljana.
 Kostanjevec Božidar, Col pri Vipavi.
 Lavrič Vincencij, Kozariče pri Starem trgu.
 Ločnik Viljem, Ljubljana.
Miklavc Fran, Javorje.
 Mlakar Fran, Senožeče.
 Modrijan Ivan, Rovte pri Logaten.
 Paternost Fran, Dane pri Starem trgu.

Pestotnik Anton, Ljubljana.
 Petavs Karol, Vrhniška.
 Schifferer Kazimir, Rudnik pri Ljubljani.
 Schifferer Stanislav, Ljubljana.
 Schifferer Vilibald, Ljubljana.
 Schrey Amon, Bled.
 Stanonik Ivan, Horjul.
Stele Albin, Idrija.
 Siraj Fran, Gradišče pri Robu.
 Urek Fran, Ljubljana.
 Velikajna Josip, Ljubljana.
 Zelenik Karol, Crnla (Slovenske gorice).
 Zorman Ivan, Ljubljana.

IV. b. razred.

Albreht Ivan, Hotederšča.
 Ambrožič Fran, Gabrije pri Dobrovi.
 Drobnič Ivan, Velika Stara vas pri Grosupljem.
 Gorše Martin, Zamostec pri Sodražici.
 Jager Matija, Ljubljana.

Jamnik Karol, Brankovo pri Velikih Laščah.
 Jerin Jurij, Zagorje ob Savi.
 Klava Stefan, Podgorica pri Dobrepoljah.
 Kramar Fran, Ljubljana.
 Lavrič Ivan, Travnik v Loškem potoku.
 Lobč Luďovik, Zagradec pri Zužemberku.

Logar Josip, Železniki.
 Penko Fran, Paličje pri Št. Petru na Krasu.
 Pintar Anton, Kamnik.
 Pirkovič Vladimir, Spodnja Šiška.
 Simončič Ivan, Ljubljana.
 Sirk Josip, Ljubljana.
 Skobe Ignacij, Budganja vas pri Zužemberku.

Tratnik Lavoslav, Idrija.
 Urbas Fran, Unec pri Raketu.
 Vovk Alojzij, Bleč vrh pri Višnji gori.
 Zore Ivan, Sv. Valburga pri Smledniku.
 Zupančič Ivan, Veliki Lipoglav.

Privatist:

Zajec Ladislav, Potok pri Trebnjem.

V. razred.

Bolč Andrej, Slavina.
 Bregar Vladimir, Kranjska gora.
 Brodar Srečko, Ljubljana.
 Brus Lavoslav, Polica pri Višnji gori.
 Derganc Albert, Ljubljana.
 Drašler Fran, Allegheny v Ameriki.
 Franzo Josip, Skedenj pri Trstu.
 Gabrovšek Andrej, Rovte nad Logatecem.
 Gabrovšek Josip, Sv. Jošt pri Vrhniku.
 de Gleria Josip, Dolenji Logatec.
 Glowacki Kazimir, Dubravica v Dalmaciji.
 Goljar Fran, St. Vid pri Ljubljani.
 Jaklič Fran, Andol pri Sv. Gregorju.
 Janežič Matija, Peče pri Moravčah.
 Jelenc Leon, St. Jur pri Kranju.
 Justin Rafael, Novo mesto.
 Kolenc Pavel, Homec pri Sv. Franč. Ksav. v Savinski dolini na Stajerskem.
 Kos Josip, Ljubljana.
 Košir Maksimiljan, Ljubljana.
 Kramar Fran, Ljubljana.
 Lapajne Stanislav, Postojna.
 Luštrek Srečko, Verjé pri Medvodah.

Majaron Josip, Borovnica.
 Marolt Fran, Brdo pri Lukovici.
 Modic Peter, Iška Loka pri Igu.
 Možek Fran, Kot pri Igu.
 Pečnik Fran, Stožice pri Ljubljani.
 Pele Stanislav, Ljubljana.
 Pfeifer Ciril, Kandija pri Novem mestu.
 Privsek Fran, Kaplja vas na Stajerskem.
 Rupar Fran, Skofja Loka.
 Selan Anton, Dobrunje pri Ljubljani.
 Simonič Adolf, Kranjska gora.
Sobočan Ivan, Gumilica pri Turnišču na Ogrskem.
 Šerik Viktor, Ljubljana.
 Suštar Lovro, Stob pri Domžalah.
 Tominec Ivan, Lome pri Idriji.
 Ustar Fran, Slivna pri Vačah.
 Zaje Josip, Volosko na Primorskem.
 Zore Ivan, Ljubljana.
 Zorec Ivan, Log pri Brezovici.
 Žibert Simon, Rakitovec pri Kamniku.
 Žvokelj Dominik, Vrhopolje pri Vipavi.

VI. razred.

Abram Anton, Tupelče na Primorskem.
 Bajec Fran, Čevice pri Dolenjen Logatec.
 Boršnik Božidar, Hrib pri Zužemberku.
 Burja Anton, Loke pri Kamniku.
 Gabršek Ladislav, Krško.
Gosar Andrej, Dolenji Logatec.
 Klembas Anton, Ljubljana.
 Koritzky Ivan, Hvar v Dalmaciji.
 Kozak Josip, Ljubljana.
 Kunst Alojzij, Polzela na Stajerskem.
 Lekan Ivan, Vipava.
 Lipej Matija, Sikolje na Stajerskem.
 Lovšin Fran, Sušje pri Ribnici.
 Malin Ivan, Ljubljana.
 Masič Viktor, Ljubljana.
 Matičič Ivan, Rakete.
 Melik Anton, Crna vas pri Ljubljani.
 Merješič Filip, Ljubljana.
 Mešek Ivan, Litija.
 Mikuš Rudolf, Gornji grad na Stajerskem.
 Molek Josip, Bogenja vas pri Metliki.

Ostan Karol, Bovec na Primorskem.
 Otujac Jurij, Skofja Loka.
 Primec Fran, Zalog pri Šmarji.
 Pucelj Ivan, Gorenja vas pri Ribnici.
 Ramovž Fran, Ljubljana.
 Rus Alojzij, Bled.
 Safošnik Jakob, Pleterje na Stajerskem.
 Sodnik Josip, Ljubljana.
 Sturm Ivan, Košana pri Postojni.
 Sušnik Fran, Velika Kostrelnica pri Litiji.
 Svetek Miloslav, Ljubljana.
 Savelj Anton, Rudnik pri Kamniku.
 Savelj Ludovik, Rudnik pri Kamniku.
 Sefman Karl, Kranjska gora.
 Stamcar Milan, Ljubljana.
 Velkavrh Stanislav, Ljubljana.
 Wohinz Ivan, Kresnice pri Litiji.
 Zaletel Rudolf, Ljubljana.
 Zaverl Alfonz, Velika goba pri Litiji.
 Žgur Ivan, Podraga pri Vipavi.

VII. razred.

Bobnar Anton, Brezova reber pri Novem mestu.
 Cižman Anton, Ljubljana.

Dequal Fran, Ljubljana.
 Dostal Adolf, Ljubljana.
 Gabrovšek Fran, Rovte pri Logatec.

Gasperšič Zdravko, Sv. Ivan pri Trstu.
 Gerwaiss Josip, Bedenica na Hrvatskem.
 Gomilšek Vladimir, Stara vas pri Vidmu na
     Štajerskem.
 Grum Alojzij, Lipoglav.
 Höningmann Fran, Goriča vas pri Ribnici.
 Jelenec Josip, Trnje pri Slavini.
 Jošt Josip, Lipovec pri Celju na Štajerkem.
 Kete Ivan, Dolenje pri Vipavi.
 Koder Anton, Zagorje ob Savi.
 Kokel Fran, Idrija.
 Kovačič Fran, Smerje pri Premu.
 Kranje Ivan, Verd pri Vrhniki.
 Kržan Fran, Ljubljana.
 Ločnik Emerik, Borovnica.
 Lojk Rudolf, Črniče pri Ajdovščini na Pri-
     morskem.
 Lovšin Ivan, Spodnje Laze pri Ribnici.
 Maršič Fran, Globel pri Sodažici.

Martinčič Andrej, Artiče pri Zagorju ob Savi.
 Pečkaj Ivan, Brod pri Logatecu.
 Pelan Ivan, Mozirje na Štajerskem.
 Pernat Anton, Pleterje pri Sv. Lovrenetu na
     Štajerskem.
 Ravnik Josip, Bohinjska Bistrica.
 Rodič Alojzij, Sv. Jurij pod Kumom.
 Selan Anton, Dobrunje pri Ljubljani.
 Selan Ivan, Stepanja vas pri Ljubljani.
 Siraj Jakob, Metulje pri Rakiku.
 Sušteršič Fran, Horjul.
 Tome Alojzij, Ljubljana.
 Trobej Anton, Gornji grad na Štajerskem.
 Tršar Fran, Dolenja planina.
 Virant Stanislav, Gomilsko na Štajerskem.
 Vizjak Ivan, Ljubljana.
 Zeleznik Fran, Orle pri Krškem.
 Zerjav Ivan, Toplice pri Novem mestu.

VIII. razred.

Bole Ivan, Laze pri Planini.
 Božič Jakob, Gornji grad na Štajerskem.
 Bratina Sava, Tolmin na Primorskem.
 Cugmus Josip, Preborje pri Lopaci na
     Štajerskem.
 Est Ivan, Radeče pri Zidanem mostu na
     Štajerskem.
 de Gleria Stanko, Dolenji Logatec.
 Gruden Maks, Volaka pri Velikih Laščah.
 Ilc Josip, Goriča vas pri Ribnici.
 Kovačič Ivan, Smerje pri Istarski Bistrici.
 Levičnik Fran, Škofja Loka.
 Lobe Ivan, Zagradec.

Mikuš Karol, Mokronog.
 Mlakar Ludovik, Hošnica na Štajerskem.
 Mohorič Ivan, Idrija.
 Petkovšek Valentin, Stara Vrhnička.
 Punčuh Friderik, Orešje pri Vipavi.
 Sečnik Josip, Samotorica.
 Skubic Štefan, Polica pri Višnji gori.
 Skerbec Matija, Podekerkev pri Ložu.
 Uratnik Filip, Podlog v Savinjski dolini na
     Štajerskem.
 Vrhovnik Fran, Mengeš.
 Zaje Karol, Zigmarice pri Sodažici.

